

Na predstavitev v Rožu goste prevzeli Okusi Krasa

Prvi osnutek načrta za rezervat doline Glinščice

Ob goriškem Korzu Italia bodo začrtali kolesarsko pot

ČETRTEK, 30. SEPTEMBRA 2010

št. 231 (19.938) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakraj nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

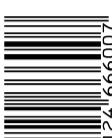
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Berlusconi v Finijevih kleščah

MARTIN BRECELJ

Vlada Silvia Berlusconija je včeraj v poslanski zbornici na prvi pogled naravnost briljantno prestala glasovanje o zaupnici, saj jo je podprlo kar 67 poslancev več kot pa se jih je izreklo proti njej. In vendar se premier tega rezultata ne more veseliti. Propadel je namreč načrt, v katerega je Berlusconi v zadnjih tednih veliko vlagal, da bi si zagotovil večino »nacionalno odgovornosti«, kot jo je sam poimenoval.

Številke neizprosno pravijo, da bo Berlusconijeva vlada odslej odvisna od upornih Finijevih privržencev. Predsednik poslanske zbornice za zdaj nima nobenega namena, da bi vlado vrgel. A to izključno zato, ker potrebuje čas, da bi si nabral dovolj moči za dokončen obračun s svojim zaveznikom-nasprotnikom. Prav včeraj je Fini uradno napovedal, da bo ustanoval novo stranko, s katero bo izzval Ljudstvo svobode.

Pravi zmagovalec včerajšnje parlamentarne preizkušnje torej ni Berlusconi, ampak Fini. Koliko časa bo premier s sultanskimi skomanimi to prenašal? Voditelj Severne lige Umberto Bossi je prepričan, da ne veliko. Prostodušno - kot je v njegovi navadi - je povedal, da so predčasne volitve še vedno glavna pot za izhod iz sedanje politične krize. Njegovi desni roki, notranjemu ministru Robertu Maroniju, pa je »ušla« izjava, da bodo predčasne volitve najbrž že prihodnjega marca.

ITALIJA - Z odločilno podporo Finijevih privržencev

Berlusconi dobil zaupnico poslancev

Opozicija za predčasne volitve, Severna liga jih ne izključuje

NABREŽINA - Urbanistični načrt bo upošteval zaščito Slovencev

Občina bo preuredila nabrežinski trg Arhitekti računajo na pomoč domačinov

NABREŽINA Devinsko-nabrežinski občinski svet je soglasno odobril konvencijo med Občino in Fakulteto za arhitekturo tržaške Univerze za preuređitev nabrežinskega trga (foto KROMA). Fakulteta bo

svoje predloge izdelala in predstavila do srede decembra. Občina obljubla, da bo oblikovanje načrtov potekalo ne samo ob belem dnevu, temveč tudi ob sodelovanju Nabrežincev ter njihovih društev in organizacij, za-

čenši z vaškim sremskim odborom. Občinski svet bo pri spreminjanju regulacijskega načrta spoštoval obvezne iz zaščitnega zakona za slovensko manjšino.

Na 7. strani

EVROPSKA UNIJA - Zaradi Romov

Bruselj napovedal postopek proti Parizu

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v Bruslju po analizi izgona Romov iz Francije napovedala, da bo proti državi sprožila pravni postopek, če ji ta do 15. oktobra ne bo posredovala zagotovil glede spoštovanja evropskih pravil o prostem gibanju državljanov unije. V Parizu so zadovoljni, da komisija za zdaj še ni uvedla postopka proti Franciji.

Evropska komisija na tej točki meni, da Francija evropske direktive o prostem gibanju državljanov unije iz leta 2004 še ni v celoti prenesla v svojo zakonodajo, zato je odločila, da bo proti državi ukre-

pala, če ji do 15. oktobra ne bo posredovala podrobnega vsebinskega in časovnega načrta ukrepov za prenos evropskih pravil v svojo zakonodajo.

Komisija je sicer "vzela na znanje" politična zagotovila Francije, da njeni nedavno sprejeti ukrepi niso bili usmerjeni na specifično etnično manjšino, temveč so vse evropske državljane obravnavali enako, ter da Francija v celoti spoštuje evropska pravila. Kljub temu jo bo pisno pozvala, naj svoje trditve podrobno utemelji tudi s praktičnimi primeri.

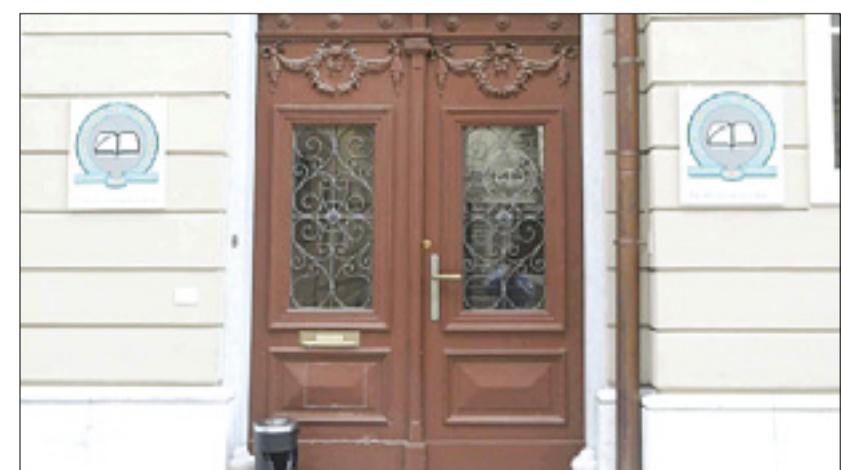
Na 21. strani

GORICA-NOVA GORICA - Krepijo čezmejno sodelovanje

Goriški univerzitetni konzorcij odpira vrata novogoriški univerzi

GORICA-NOVA GORICA - Konzorcij za razvoj goriškega univerzitetnega pola odpira vrata Univerzi v Novi Gorici. »Pripovedati moramo k razvoju vseh univerz, ki delujejo na našem območju. V Gorici namreč nista prisotni le Videmska in Tržaška univerza, pač pa v našem mestu vodi svoje programe tudi Univerza v Novi Gorici. Zato mora biti samo po sebi umevno, da spodbujamo sodelovanje med tremi univerzami in jim pomagamo reševati težave,« poudarja novi predsednik goriškega univerzitetnega konzorcija Rodolfo Ziberna, ki se je včeraj v spremstvu pokrajinskega predsednika SKGZ Livia Semoliča srečal s predsednikom Univerze v Novi Gorici Danilom Zavrtanikom.

Na 15. strani

RIM - Poslanska zbornica je včeraj s široko večino izrazila zaupnico vladu na osnovi programskih smernic, ki jih je predstavil premier Silvio Berlusconi. Za je glasovalo 342 poslancev, proti jih je bilo 275, 3 pa so se vzdržali. Izkazalo se je, da so finijevci odločilni za preživetje vlade, zaradi česar je Severna liga že dala vedeti, da predčasne volitve ostajajo odprta možnost.

Odločno za to opcijo se je izrekel voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, po oceni katerega je zaupnica le izraz strahu pred sicer neizbežnim soočenjem z volivci.

Na 6. strani

Žbogar sprejel predstavnike Slovencev iz Avstrije

Na 3. strani

Dežela o zamudah pri plačilu odškodnin za divje prašiče

Na 3. strani

Levica ponuja 20 predvolilnih predlogov

Na 8. strani

Irisacqua: Nov sedež pred koncem leta 2012

Na 14. strani

V Rožni Dolini križišče postaja krožišče

Na 16. strani

SLOVENIJA - Tretji dan stavke v delu javnega sektorja

Napoved zaostritve stavke v zdravstvu, danes nova pogajanja

Tudi včeraj so stavko najbolj občutili avtoprevozniki na mejnih prehodih

LJUBLJANA - Tretji dan stavke v delu javnega sektorja sindikati zaostritev napovedujejo v zdravstvu, vlada pa je sindikate za danes znova povabila za pogajalsko mizo. Stavkovni odbor dela sindikatov javnega sektorja je včeraj sklenil, da bodo zaostriili stavko v zdravstvu, zaostritev pa napovedujejo tudi policisti in zaposleni na upravnih enotah. Na mejnih prehodih se bo stanje pri prometu tovornih vozil normaliziralo, saj naj bi cariniki težo svojih aktivnosti prenesli na naloge v notranjosti države. Kako naj bi potekala zaostritev v zdravstvu, bodo po napovedih vodje stavkovnega odbora Dušana Miščeviča razkrili šele danes.

Sindikat policistov Slovenije je po treh dneh stavke že začel z ukrepi zaostrovanja stavke, medtem ko se bodo v Policijskem sindikatu Slovenije o tem dogovorili jutri. Škoda, ki dnevno nastane zaradi stavke policistov, znaša nekaj čez dva milijona evrov, je ocenil predsednik Policijskega sindikata Slovenije Branko Prah. Generalni sekretar Sindikata policistov Slovenije Franci Frantar pa je dejal, da bodo generalnemu direktorju policije Janku Goršku s sindikati predali prvi sveženj začasnih umikov soglasja za delo v neenakomernem delovnem času policistov, ki imajo otroke, mlajše od treh let. Če v vlado ne bo dogovora, bodo v naslednjih dneh sledili še novi umiki soglasij.

Goršek je opozoril sindikata, da stavka ne sme vplivati na zagotavljanje varnosti ljudi, premoženja in drugih zakonsko predpisanih nalog. Napovedan umik soglasji za delo v neenakomernem delovnem času bo sicer povzročil težave pri razporejanju dela, ki pa jih bo mogoče rešiti, je dejal.

Vladna pogajalska skupina, ki jo vodi generalna sekretarka vlade Helena Kamnar, je predstavnike v stavko vključeni sindikatov za danes popoldne povabila na pogajanja. Ob koncu včerajšnje seje stavkovnega odbora pa sindikati z vabilom še niso bili seznanjeni. Napovedali pa so sestanek, na katerega je stavkovni odbor povabil tudi ostale sindikalne centrale, ki naj bi bil po vseh verjetnosti danes dopoldne. Prav tako naj bi se danes sestala koordinacija vseh zdravstvenih sindikatov, ki so vključeni v stavkovni odbor in se dogovorila o načinu zaostrovanja stavke.

Klub temu, da so cariniki napovedali, da bodo manj intenzivno pregledovali blago na mejnih prehodih, so tovorna vozila na Gruškovju pri vstopu v državo tudi včeraj čaka-

Premier Borut Pahor in vladna pogajalka Helena Kamnar

la devet ur in pri izstopu šest ur.

Po poročanju hrvaških medijev bodo hrvaški avtoprevozniki v primeru

nadaljevanja stavke carinikov v Sloveniji v tem mesecu ob 25-odstoten ali celo večji delež prihodkov.

AVTOPREVOZNIKI

Blokade Luke Koper vsaj še teden dni ne bo

KOPER - Avtoprevozniki pri Obrtno-podjetniški zbornici (OZS) do petka prihodnji teden ne bodo blokirali Luke Koper. Počakali bodo na srečanje s predsednikom uprave Luke Koper Gregorjem Veselkom, ki je predvideno za danes, v petek prihodnji teden pa se bodo znova sestali s Patrickom Vlačičem, je dejal predsednik sekcije avtoprevoznikov Andrej Klobasa.

Avtoprevozniki so za včeraj napovedali blokado Luke Koper, ker država še vedno ni izpolnila zahteve, ki so jih nanjo naslovali junija. Med drugim zahtevajo ukinitev cestne pristojbine za vstop v Loko Koper. Kot je po sestanku z avtoprevozniki v Ljubljani povedal minister za promet Vlačič, "ima Luka Koper ta trenutek pravico pobirati to, kar pobra". "To sem avtoprevoznikom tudi jasno povedal in so to tudi razumeli," je dejal minister in dodal, da vprašanja ni možno rešiti enostavno. "Če bi

mi kot lastnik Luki naročili, naj tega ne pobira več, bi imela Luka potem zahtevek do državnega proračuna, to pa bi bila najverjetnejše nedovoljena državna pomoč," je pojasnil. Na današnjem srečanju med avtoprevozniki in predsednikom uprave Luke Koper Veselkom bo sodeloval tudi Vlačič, ki je še povedal, da bodo do prihodnjega petka poskusili najti nastavke za rešitev tega problema.

Klobasa je avtoprevoznike zato pozval, naj bodo do prihodnjega petka mirni. "Vse prevoznike v Sloveniji pozivam, ne zapirajte Luke Koper do prihodnjega petka," je dejal. Razvoja dogodkov po prihodnjem petku ne želi napovedovati; upravni odbor sekcije avtoprevoznikov pri OZS je namreč sklenil, da bodo vhod v Loko Koper zaprl, če do dogovora ne bo prišlo. Ob tem jer še dejal, da avtoprevozniki, ki na to vprašanje opozarjajo že več let, ne želijo škodovati Luki Koper. (STA)

VIDEM - Letošnja 57. izvedba priljubljene prireditve v teku do vključno pondeljka

Obiskovalci sejma Casa Moderna so z leti postali bolj poučeni in zahtevni

VIDEM - Tradicionalni videmski sejem stanovanjske opreme, pohištva, vsega, kar potrebujemo za udobno bivanje in za izgradnjo stanovanja oziroma hiše, bo za obiskovalce odprt še do

ponedeljka. 57. sejem Casa Moderna, ki poteka na videmskem sejmišču v Torreanu di Martignacco, ni samo razstava, ampak ponuja tudi priložnosti za razvedrilo, za poslovna srečanja in za sezna-

nitev z najbolj aktualnimi vprašanjami v zvezi s stanovanjsko opremo, dizajnom, okoljsko vzdržnostjo in sploh kulturo bivanja.

Obiskovalci sejma, ki prihajajo tudi iz Slovenije in Hrvaške, so »rasli« skupaj z njim in tako postali vse bolj poučeni in zahtevni. Zanima jih ozaveščen in dobro premišljen nakup, tako z vidika ekonomičnosti kot kakovosti, saj hočejo biti gotovi, da kupujejo proizvod, katerega vrednost presega golo nakupno ceno. Dodano vrednost predstavlja dizajn in novi materiali in tehnike izdelave, katerih vodilo je spoštljiv odnos do okolja in energijska varčnost. Tem temam je namenjena vrsta spremjevalnih dogodkov, kot bo npr. današnji, na programu ob 16. uri, posvečen termoakustiki in proizvodnji izolacijskih materialov. V petek, 1. oktobra bo ob 14.30 posvet na temo Varnost in certificiranje dimnikov, ob 17. uri pa bo v paviljonu 9, ki so ga poimenovali Hiša Snaidero (po znanim proizvajalcu kuhinj), demonstracija kuharja podjetja Elettrolux Rex, ki bo obisko-

valcem do 21. ure na voljo za nasvete in praktične prikaze sodobne priprave hrane. V paviljonu 8 bo ob 17.30 pogovor strokovnjakov za dizajn, ki bodo govorili o sodobnem oblikovanju kot strateškem dejavniku pohištvene industrije, medtem ko bo ob 18. uri poseben dogodek za tiste, ki mislijo, da je dom najbolj varno mesto. Dogodek za ozaveščanje o nezgodah na domu sodi v okvir kampanje zdравstvenega podjetja ASS 4 Medio Friuli in zavoda Inail.

K uspehu spremeljevalnih sejemskih dogodkov je letos posebno veliko prispevala videmska trgovinska zbornica s svojo novo podobno Friuli Future Forum. Gre za inovativnem način komuniciranja in promoviranja furlanske proizvodnje, ki predstavlja pogled videmske zbornice na gospodarski jutri. Prostor za stol (Spazio alla Sedia) je v bistvu virtualna razstava, ki s podobami in besedilom razvija dve veliki temi: Okoliš stolov z modeli, dizajnom in podjetji, in konzorcij Promosedia s podpiranjem projektne kulture.

Prizor s sejma Casa Moderna 2010, ki poteka na videmskem sejmišču

Nelagodje v stranki

Ljudstva svobode v FJK

TRST - V Berlusconijevi stranki v Furlaniji-Julijski krajini še širita nezadovoljstvo in nelagodje. To je včeraj v deželnem parlamentu dejal svetnik Paolo Ciani (biški pristaš Nacionalnega zvezništva), po katerem se mnogi v Ljudstvu svobode čutijo gostje v lastnem domu. Ciani je bil pri svojih izjavah nedorečen in zelo splošen, njegova kritična stališča do deželnega vodenja Berlusconijeve stranke (koordinator Isidoro Gottardo) pa so podprli vsi deželniki svetniki, ki izhajajo iz vrst NZ.

Sosedom krške nuklearke letno 500 evrov nadomestila

KRŠKO - Krške svetnice in svetniki so na pondeljkovi seji občinskega sveta izglasovali sklep, ki za sosedo krške nuklearke v krožnem območju podluga gega kilometra od njenega reaktorja predvideva 500 evrov bruto letnega nadomestila. Denarno nadomestilo zradi prisotnosti nuklearne elektrarne bodo začeli izplačevati prihodnje leto. Do nadomestila so upravičeni vsi občani s stalnim prebivališčem na omreženem območju od 6. julija lani in vsi po tem datumu na območju omrežene rabe prostora stalno naseljeni družinski člani. Nadomestila bodo deležni tudi njihovi otroci ali posvojeni, ki so se v bližnjo sosedino nuklearke doselili do določenega 18. leta starosti.

Stavkovni odbori sindikatov na Radioteleviziji Slovenija (RTVS) so v torek spremenili in dopolnili navodila o izvedbi stavke javnega sektorja v zavodu. Po dogovoru še vedno ne bodo pripravljali ter objavljal notranjopolitičnih vsebin razen poročanja o poteku stavke, vendar pa bodo objavljal določene odzade, povezane z lokalnimi volitvami. Čeprav so sprva napovedali, da ne bodo poročali o lokalnih volitvah, so se odločili, da bodo samopredstavljati kandidatov v soočenja zaradi upoštevanja pravice do enakih možnosti po zakonu o RTVS objavili.

Potem ko je vlada v torek predstavila interventni zakon, s katerim bi zamrznila plače javnim uslužbencem in tako tudi funkcionarjem, pa so se odzvali funkcionarji v pravosodju. Sodniki bodo interventni zakon izpodbjali na ustavnem sodišču, saj zamrznitev usklajevanja sodniških plač "le še poglablja in podaljšuje neustavno stanje", je povedala predsednica Slovenskega sodniškega društva Janja Roblek. (STA)

KOPER - Sojenje poslancu SNS

Prijatelj: Zdi se mi, da je sodba že napisana

Srečko Prijatelj bo sodbo sprejel, z njim pa se ne bo strinjal

KOPER - Z današnjo razglasitvijo sodbe se bo na okrožnem sodišču v Kopru končalo sojenje poslancu Srečku Prijatelju. "Občutek imam, da je s strani tega sodišča sodba zame že davno spisana," je v zaključni besedi dejal Prijatelj, obtožen izsiljevanja, samovoljnosti in nedovoljenega prometa z orožjem.

Kazen, ki mu jo bo dodelilo sodišče, bo sprejel, z odmero kazni pa se ne bo strinjal, je dejal Prijatelj. Sojenje po njegovem ni bilo korektno, saj je sodišče zavrnilo dolazne predloge obrambe po zaslisanju nekaterih prič in predlagane listinske dokaze. Obtožbe tožilstva po njegovih besedah niso podkrepljene z dokazi. Obtožbe glavne priče in oškodovanca, novogoriškega poslovneža Marjana Mikuža je Prijatelj označil za lažne, zlonamerne in del konstrukta, za katerim stoji politika LDS.

Številne priče so po Prijateljevih besedah potrdile, da je Mikuž pred sodiščem lagal. Kot je še dejal, ni resničen dogodek pred gostilno Hrast oktobra 2008, ko naj bi Mikuž udaril po licih in poljubil, prav tako Mikuž nikoli ni grozil z orožjem. Zanimal je tudi, da bi marca lani od Mikuža prejel 50.000 evrov.

Po mnenju Prijateljevega odvetnika Luke Gaberščika je bistvenega pomena, da je Mikuž v postopku sodeloval kot tajni sodelavec, kar "kot soosumljeni v tistem času ni mogel biti oziroma je bila ta njegova funkcija protizakonita". Vsi na ta način pridobljeni dokazi so po mnenju odvetnika zato nezakoniti.

Opozoril je še, da je Mikuž kot tajni sodelavec kaznivo dejanje izviral, in sicer predvsem s tem, ko je zavrnil Prijateljevo zahtevo, naj 323.000 evrov nakaže na njegov bančni račun. Znesek 323.000 evrov predstavlja po besedah Gaberščika dejanski Mikužev dolg do Prijatelja, ki izvira iz projekta gradnje poslovno stanovanjskega objekta v Divači. Po njegovem takoj ni mogoče zaključiti, da je Prijatelj od Mikuža terjal neutemeljeno premožensko korist.

Tožilstvo je sodišču za Prijatelja predlagalo štiri leta in deset mesecev zapora, za njegovo soproglo Aleksandro Prijatelj, obtoženo pomoci pri izsiljevanju, pa sedem mesecev zapora. (STA)

LJUBLJANA - Žbogar zagotovil podporo Slovenije

Slovenski zunanji minister sprejel predstavnike Slovencev iz Avstrije

LJUBLJANA, CELOVEC - Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar je včeraj sprejel predstavnike organizacij civilne družbe slovenske narodne skupnosti iz Avstrije. Včerajšnje srečanje spada v okvir stalne prakse ministrstva za zunanje zadeve, da se slovenski minister podrobno in neposredno seznaní z najbolj aktualnimi in perečimi vprašanjimi, ki so povezana s položajem slovenske skupnosti v Avstriji.

Srečanja so se udeležili Sussane Weitlaner, predsednica Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko, Valentin Inzko, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, Marjan Sturm, predsednik Zveze slovenskih organizacij in Bernard Sadovnik, predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovensk. Pogovora se je udeležil tudi državni sekretar Boris Jesih, namestnik ministra v Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Pripadniki manjšinske narodne skupnosti so tudi ob tej priložnosti ponovili svoja pričakovanja v zvezi z realizacijo odločb ustavnega sodišča Republike Avstrije v zvezi s postavljivijo dvojezičnih krajevnih napisov. Cenijo pozitivne spremembe do katerih prihaja v zadnjem času na področju dvojezične topografije in pričakujejo, da se bo takšen trend še nadaljeval. Pričakujejo tudi, da bo Republika Avstrija povečala proračunske prispevke za delovanje manjšinskih organizacij, saj je višina teh sredstev že 10 let nespremenjala. Posebej pa opozarjajo na nujnost ureditve financiranja slovenske glasbene šole s strani Avstrije. Želijo si tudi nove rešitve v izobraževanju, še posebej med mladimi, ki bodo zagotavljale boljše znanje slovenskega jezika.

Sogovorniki iz Avstrije so poudarili svojo odločenost za krepitev medsebojne povezanosti in usklajevanje stališč med različnimi manjšinskimi organizacijami.

Minister Žbogar je sogovornikom zagotovil polno podporo Republike Slovenije pri uveljavljanju manjšinskih pravic.

Na Koroškem pa je včeraj odmevala Napoved koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflera, da bo v prihodnje spoštoval in udejanil razsodbe ustavnega sodišča v zadevi dvojezičnih krajevnih napisov na južnem Koroškem. Novi predsednik NSKS Valentin Inzko je Dörflerjevo napoved, katero je včeraj potrdil še predsednik koroških svobodnjakov (FPK) Uwe Scheuch, komentiral z zadovoljstvom in optimizmom, obe-

VALENTIN INZKO

MARJAN STURM

SUSANNE WEITLANER

BERNARD SADOVNIK

nem pa se je še posebej zahvalil slovenskemu odvetniku in nekdanjemu podpredsedniku NSKS Rudiju Vouku za vztrajnost in doslednost pri uveljavljanju pravic koroških Slovencev.

Razlog za napoved deželnega glavarja Dörflerja (FPK) je bilo jesensko zasedanje ustavnega sodišča na Dunaju, ki se bo končalo 9. oktobra in na katerem bo 14 vrhovnih sodnic in sodnikov razsodilo o 12 pritožbah, ki so jih vložili posamezni koroški Slovenci zaradi manjkajočih dvojezičnih tablah na južnem Koroškem. Kot že odvetnik Rudi Vouk, so postopek pri ustavnem sodišču izsiliли s prehitro vožnjo v dvojezičnih krajih z enojezično, nemško, tablo.

Dokaj presenetljiva pa je bila včeraj izjava predsednika svobodnjavske stranke na Koroškem Uweja Scheucha, ki glede tega vprašanja velja za »hardlinerja«. V glavnem je podprt napoved deželnega glavarja o najmanj desetih dodatnih dvojezičnih tablah, ko je dejal, da je razsodbe ustavnega sodišča pač treba upoštevati in da so časi premikanja tabel minili. Obenem je tudi relativiral svojo nedavno napoved, da v vprašanju dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem ne bo prišlo do spremembe klime, dokler bodo svobodnjaki na oblasti. Dodal je le, da je treba najprej počakati na razsodbe ustavnega sodišča, pred postavljivo dodatnih tabel pa bodo razsodbe na Koroškem še natančno preverili. (CR/I.L.)

CELOVEC - Znanstveni simpozij

Zgodovinarji in drugi obdelali mejo z več strani

CELOVEC - Brez vsakršne omembe vprašanja dvojezičnih tabel s strani deželnega glavarja je včeraj dopoldne potekala otvoritev znanstvenega simpozija na temo »Meje: brez meja 1918/20:2010«. Dörfler je Koroško predstavil kot napredno deželo, ki se ob letošnji 90. obljetnici dostojno spominja plebiscita leta 1920, hkrati pa gradi »dobro bodočnost«. Letošnja obletnica naj bi - tako deželnih glavarjev - služila deželi kot odskočna deska za bolj sproščeno prihodnost v mali Evropi. Pri tem je meril na nastajajočo evroregijo skupno s Furlanijo-Julijsko krajino, Venetom, Slovenijo ter določenimi pokrajinami (Istro, itd.) na Hrvaškem. Glede položaja na Koroškem je šef koroške vlade menil, da se obe narodni skupnosti srečavata »na isti višini« in da slovenska manjšina na Koroškem nikakor ni zapostavljena.

Med predavatelji enodnevnega znanstvenega simpozija je bila tudi koroška Slovenka Štefka Vavti, ki se je lotila teme »Meje in identitete v spremi-

FJK - Delovni obisk zunanjega ministra

Minister Žbogar jutri v Tržiču in Trstu

Slovenski minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar

LJUBLJANA - V Trstu se bo jutri mudil slovenski minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar. Program obiska predvideva v justranskih urah najprej ogled slovenske ladje Seaway v Tržiču, nato pa delovno poslovo s predstavniki gospodarskega foruma Slovencev iz Furlanije-Julijskih krajine.

Kasneje se bo minister Žbogar na generalnem konzulatu RS v Trstu sestal s predstavniki slovenske manjšine, ki mu bodo predsta-

vili svoja stališča in ga opozorili na nekatera odprta vprašanja, ki vzbujajo skrb med Slovenci v Italiji.

Delovni obisk se bo zaključil v popoldanskih urah, ko bo minister odkril spominsko ploščo na pročelju uradne rezidence generalne konzulke v Ulici dei Porta. Kot znano se ta nahaja v nekdanji vili Tomažič, zato bo plošča posvečena spominu na to zavedno tržaško družino, ki jo je uničila druga svetovna vojna.

DEMOKRATI Interreg: zakaj nove zamude?

TRST - Zakaj se pri izvajaju sodelovanja med Italijo in Slovenijo (čezmejni projekti Interreg) pojavljajo zamude, ki postavljajo pod vprašaj evropske prispevke za te projekte? To se sprašujejo deželni svetniki Demokratske stranke Iacob, Travanut, Brussa in Tesini, ki želijo v zvezi s tem pojasnila s strani deželne uprave. Demokrati pri tem navajajo priziv na Deželno upravno sodišče FJK, ki ga je vložila Tržaška univerza.

Deželna vlada, pravijo zastopniki opozicije, ne sme več passivno spremljati tej zapletov in zamud, ampak mora nekaj ukreniti. Pod drobnogled mora postaviti predvsem tiste organe, ki so zadolženi za čezmejne evropske projekte. Svetnik Travanut je na probleme s projekti Interreg opozoril že pred nekaj meseci, doslej pa še ni dobil odgovorov na začavljenia vprašanja.

Štefka Vavti
M. ŠTUKELJ

njajočem se času - Impresije z Južne Koroške in Kanalske doline». Na simpoziju so sodelovali še številni drugi znanstveniki, večinoma zgodovinarji, iz več evropskih držav. (I.L.)

DEŽELNI SVET Vladimir Kosic in Piero Camber o klapavicah

TRST - Problem toksina DSP v tržaških klapavicah, zaradi katerega se je v Piemont zastrupilo tristo ljudi, je odmeval tudi v deželnem svetu FJK. Deželni odbornik za zdravstvo Vladimir Kosic je včeraj odgovoril na svenčniško vprašanje svetnika Piera Camberja (Ljudstvo svobode) in potrdil, da je toksin prisoten v klapavicah iz Tržaškega zaliva. To so potrdile analize, kljub dejstvu, da morski toku pa se slika ni izboljšala. Zavzel se je za tehnično omizje z deželnim agencijo Arpa, zdravstvenimi podjetji in specjaliziranimi centri za biološke raziskave. Dejal je še, da je na območjih, kjer gojijo školjke, potreben večji nadzor. Camber je izrazil dvom glede trditve, da je do zastrupitev prišlo zaradi tržaških klapavic, saj so le-te prodajali do 15. septembra, slabosti pa da naj bi se pojavile 6 do 8 dni pozneje. Po njegovem mnenju naj bi se tržaškim školjkam med potjo v Piemont »pri-družile« še druge.

DEŽELNI SVET - Odbornik Violino odgovoril svetniku Gabrovcu

Dežela očita Pokrajini Trst velike zamude pri izplačevanju odškodnin za divje prašiče

TRST - Pokrajina Trst zamuja iz izplačevanjem odškodnin za škodo, ki jo posebno kmetijstvu povzročajo divji prašiči. To je na včerajšnji seji deželnega sveta dejal kmetijski odbornik Claudio Violino v odgovoru svetniku Slovenske skupnosti Igorju Gabrovcu, ki ga je znova opozoril na perečo problematiko divjih prašičev.

Violino je navedel, da tržaška Pokrajina še ni zaključila postopkov za izplačilo odškodnin za leta 2007, 2008 in 2009. Podobnih zapletov ne beležijo ostale pokrajinske uprave. Odbornik je v nadaljevanju povedal, da je bila z letosnjim letom pristojnost za dodatni odstrel divjih prašičev poverjena pokrajinskim upravam z nemenom, da se olajša postopek za izdajanje dovoljenj. V tem smislu je odbornik še navedel podatek, da goriška Pokrajina ni zaprosila za dodatne odstrelne že od leta 2007, tržaška pokrajinska uprava pa je slednje sprožila komaj julija letos, od takrat pa je bilo ustreljenih le 20 divjih prašičev.

Gabrovec je dejal, da bi lahko dodatne odstrelne živali dovolila tudi deželna uprava vsakič, ko bodo interesi in okoliščine presegale raven pokrajinskih uprav, saj divjad že hudo načenja kmetijsko dejavnost na Krasu. Deželni svetnik Slovenske skupnosti je v nadaljevanju podčrtal, da odbornikov odgovor potrjuje resnost problema in dejansko neustreznost sedanja zakonske osnove. O tem bo govor na današnjem srečanju (predstavnik je Gabrovec) med Violinom in pokrajinskima odbornikoma iz Trsta in Gorice Walterjem Godino in Maro Černic.

Divji prašič se mirno sprehaja na območju Ferlugov
KROMA

GOSTINSTVO - V Rožanskem dvoru v Rožu predstavili Okuse Krasa 2010

Kraške specialitete že tretjič očarale Korošce

Večer kraške kulinarike sta pripravili stanovski združenji SDGZ in SGZ

CELOVEC - Koroška Slovenska gospodarska zveza (SGZ) in Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) sta na Koroškem že tretjič priredila večer kraške kulinarike v okviru letošnje izvedbe Okusov Krasa. Tokrat v gostinskom podjetju Rožanski dvor (Rosenthalerhof) na Reki pri Šentjakobu v Rožu. Premiera večerov kraške enogastronomije je bila leta 2008 v triježični gostilni Miklavž v Bilčovsu, lansko leto pa je to prireditev goštito turistično podjetje Stara Pošta na Ziljski Bistrici na Koroškem.

Tudi letos je kraški večer z degustacijo specialitet in predstavljivo enogastronomiske pobude Okusi Krasa presegel vsa pričakovanja, kajti v gostišču Rožanskemu dvor je skoraj zmanjkal prostora, lista časnih gostov pa je bila dolga kot že dolgo ne. Direktorica SGZ je med častnimi gosti pozdravila državnega sekretarja na uradu za Slovenije v zamejstvu in po svetu Borisa Ješiha, predstavnika slovenskega generalnega konzulata v Celovcu Gregorja Jovana, predstavnika koroške gospodarske zbornice Helmuta Hinterleitnerja in najvišje predstavnike slovenskega gospodarstva na Koroškem. Iz Italije pa predsednica SDGZ Nika Tenzeja, predsednico gostinske sekcije Pavlo Živic in predsednika sekcije za trgovino na drobno Ervina Mezgeca. Močna je bila tudi udeležba koroških elektronskih in tiskanih medijev.

Predsednik SDGZ Tenze je v pozdavnih besedah izpostavljal, da je prireditev Okusi Krasa sad poglobljenega sodelovanja slovenskih gospodarskih organizacij v Celovcu (SGZ) in v Trstu (SDGZ) in udeležence večera povabil na obisk gostinskih lokalov Slovencev v Italiji oz. na Krasu. Slovenske gostilne s tržaškega in goriškega Krasa namreč prirejajo do 16. oktobra do 7. novembra deveto izvedbo Okusov Krasa. Letos bo prireditev potekala še posebej v znanimenju ljudskih praznikov. 17 gostilnam in restavracijam od Doline Glinščice na Tržaškem do Vrha sv. Mihaela na Goriškem se bo pridružilo 16 trgovin v vinotek ter šest pekar, ki bodo v posebnem kotičku prodajale domače proizvode, vino, oljčno olje, sir, med, kavo, pekarne pa bodo spekle poseben domači kruh.

Podpredsednik SGZ, gostilničar Hanzi Ogris ml. je na koncu poudaril, da je k poglobljenemu sodelovanju na področju gostinstva in turizma med Slovencami v Italiji in na Koroškem prispevalo tudi leta 2008 sklenjeno potrebitje med občinama Bilčovs na Koroškem in Repentabor na Tržaškem.

Ivan Lukan

Gostje iz treh držav so na Koroškem pokušali dobre kraške kuhinje

INFRASTRUKTURE - Riccardi v Gradcu z evroparlamentarci

FJK in avstrijska Štajerska hočeta baltsko-jadranski koridor

GRADEC - Furlanija-Julijnska krajina in avstrijska Štajerska sta včeraj v Gradcu članom komisije za transport v Evropskem parlamentu orisala tesno sinergijo in skupno voljo obeh regij za uvrstitev baltsko-jadranskega koridorja v novo programsko shemo EU za velike evropske projekte železniških povezav.

Deželni odbornik FJK za mobilnost in infrastrukture Riccardo Riccardi in predsednik dežele Štajerske Franz Voves sta članom komisije, ki so v teh dneh na obisku v Avstriji, Sloveniji in Hrvaški, pojasnili, da bi baltsko-jadranski koridor, ki ga podpira tudi avstrijska Koroška, predstavljal ne samo strateško povezovalno os med baltskimi in jadranski pristanišči, ampak bi omogočil tudi vzpostavitev novih gospodarskih vezi vzdolž bočne »železne ceste«.

Kot je Riccardi pojasnil predsedniku komisije Evropskega parlamenta, Britancu Brianu Simsonu, bi bila lah-

RICCARDO
RICCARDI

ARHIV

ko tabeljska železnica, zgrajena po visokih tehnoloških standardih z evropskimi sredstvi, že prvi pomemben odsek koridorja proti jugu, in to brez kakršnekoli nove naložbe.

Železniška povezava na osi Balkan-Jadran, od Poljske do Italije prek Češke, Slovaške in Avstrije, je bila pred štirimi leti predmet »uradnega pisma o nameri«, ki so ga podpisali prometni ministri Italije, Avstrije, Slovaške, Češke in Poljske. Leto nazaj pa so predsedniki 19 evropskih regij iz ome-

njenih držav v Bruslju podpisali politično resolucijo o tem koridorju.

Predlog o vključitvi baltsko-jadranskega koridorja v evropsko mrežo TEN (Trans European Network) ima za cilj podaljšanje prednostnega projekta EU 23 (od Gdanskega do Dunaja) proti jugu, in sicer bi povezal Gradec, Celovec, Beljak, Videm, Trst/Benetke (z odsekom proti Kopru) in Bologno/Ravenno.

O možnosti gradnje baltsko-jadranskega železniškega koridorja se torej govori že vrsto let, vendar je projekt pol problemov, v prvi vrsti na potoku čez avstrijsko ozemlje. Obstojecje železniške infrastrukture (predori, mostovi, viadukti) med Dunajem in Celovcem so namreč popolnoma neutrezne in bi jih bilo treba zgraditi na novo, kar bi zahtevalo ogromne naložbe in izredno dolgo graditev. Ni zato prese netljivo, da so do projekta najbolj skepsični ravno na Dunaju, medtem ko ga v Trstu podpirajo, ker bi lahko končno dodobra izkoristili tabeljsko železnicu.

OBRAČUNI - Poslovno poročilo ladjedelnškega koncerna

Fincantieri ob polletju kljub krizi posloval z rahlim dobičkom

TRST - Kljub »močno kritičnim« razmeram v ladjedelnškem sektorju, je koncern Fincantieri letošnje prvo polletje končal s tremi milijoni evrov čistega dobička. Podatek izhaja iz polletnega poslovnega poročila, ki ga je včeraj v Trstu obravnaval upravni svet ladjedelnškega koncerna.

Kot beremo v tiskovnem sporočilu Fincantierija, je bilo v prvem šestmesečju pridobljeno za 1,492 milijarde evrov naročil, kar je za 389 milijonov več kot v prvem polletju lanskega leta. To

pomeni, da trg po krizi povpraševanja po novih ladjah počasi oživila, čeprav - piše v poročilu - smo še daleč od rekordnih vrednosti iz prejšnjih poslovnih dob. Negativna ostaja predvsem situacija na trgu trajektov.

V letošnjem prvem polletju so se prihodki koncerna zmanjšali za 10,7 odstotka ali za 1,408 milijarde evrov. Zmanjšal se je dejelz nakupnih stroškov, storitev in ostalih stroškov (od 78,6% v prvem polletju 2009 na 76,1% v letošnjem prvem semestru), in to po zaslugi učinkovitejših ukrepov za obvladovanje stroškov.

Prispevek ameriške skupine k matični skupini Fincantieri je v prvem polletju znašal 106 milijonov evrov (leto prej je dosegel 112 milijonov), dobiček iz poslovanja pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) je znašal 56 milijonov, rahlo manj od lanskih 58 milijonov evrov, k čemur je ameriška skupina prispevala 17 milijonov (lani 16 milijonov). Bilančni izid pred odštetjem izrednih in netekocih bremen v vrednosti tri milijone evrov je »znatno nižji« kot v prvem polletju lanskega leta, je zapisano v tiskovni noti.

Čisti finančni položaj koncerna je pozitiven za 211 milijonov evrov (31. decembra 2009 je bil negativen za 151 milijonov), in to zaradi znatnega zmanjšanja obratnega kapitala oziroma denarnega toka, ki ga je povzročilo zmanjšanje obsega proizvodnje. Ob koncu poslovne dobe se bo položaj poslabšal, ker bodo v drugem polletju finančni prihodki nižji od odhodkov, je zapisano v noti, ki se končuje z napovedjo, da se bodo učinki letošnje krize neizbežno pokazali v slabših končnih rezultatih.

Piergianni Pistoni nov predsednik zveze Confagricoltura FJK

VIDEM - Krmilo dejelne stanovske organizacije kmetov Confagricoltura je prevzel nov predsednik Piergianni Pistoni. Imenoval ga je vodstveni odbor organizacije na zasedanju v Vidmu, nasledil pa je Giorgiu Colutti, ki je končal svoj drugi mandat. 54-letni Pistoni je kmetijski podjetnik iz Pordenona, kjer je vodil tamkajšnjo sekcijo Confagricolture, v zadnjih letih pa je - poleg tega da je podpredsednik dejelne kmetijskega konzorcija FJK - opravljal druge vodilne naloge predvsem na področju vinogradništva.

Tudi pri Generali varčujejo

TRST - Na osnovi leta 2005 sprejetega programa je zavarovalnica Generali prihranila približno 600 milijonov evrov letno, z novimi ukrepi za znižanje stroškov pa bodo privarčevali še dodatnih sto milijonov letno, je na poslovnom srečanju Merrill Lynch v Londonu povedal pooblaščeni upravitelj krilatega leva Giovanni Perissinotto.

EVRO

1,3611 \$

+1,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

29. septembra 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	29.9.	28.9.
ameriški dolar	1,3611	1,3460
japonski jen	113,85	113,22
kitaški juan	9.1014	9.0055
ruski rubel	41,3725	41,1500
indijska rupija	61,1500	60,7850
danska krona	7,4517	7,4515
britanski funt	0,86180	0,84985
švedska krona	9,1545	9,2240
norveška krona	7,9670	7,9670
češka koruna	24,570	24,618
švicarski frank	1,3295	1,3272
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	276,15	277,95
poljski zlot	3,9743	3,9761
kanadski dolar	1,3978	1,3897
avstralski dolar	1,3999	1,4012
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2750	4,2685
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7092	0,7098
brazilski real	2,3247	2,3049
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9817	1,9830
hrvaška kuna	7,2965	7,2953

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

29. septembra 2010

1 meseč. 3 meseč. 6 mesečev 12 mesecev

LIBOR (USD)	0,25625	0,28938	0,46250	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14500	0,17500	0,24333	-
EURIBOR (EUR)	0,618	0,879	1,138	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

30.862,18 €

+9,43

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

29. septembra 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,01	+0,70
INTEREUROPA	3,63	-0,55
KRKA	64,26	-0,29
LUKA KOPER	16,30	-1,27
MERCATOR	150,76	-1,46
PETROL	250,41	+0,32
TELEKOM SLOVENIJE	90,29	-0,19

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

- -

AERODROM LJUBLJANA

24,00 -0,37

DELO PRODAJA

- -

ETOL

GLOSA

Italija v kaosu moralnega in materialnega uboštva

JOŽE PIRJEVEC

SPQR. Senatus populusque romanus. To starodavno in častitljivo siglo, ki je stoletja in stoletja poudarjala suverenost in vsaj idealno demokracijo rimskega ljudstva, je pred dnevi Umberto Bossi, voditelj Severne lige, tako vulgarno »prevedel«, da se mi njegovo interpretacijo upira celo zapisati. Mislim, da je dogodek izraz globoke krize, v katero je zašla Italija, zato se je morada vredno ob njem pomuditi. Toliko bolj, ker sem prav v teh dneh v pogovoru s kolegico slišal, da v severnoitalijanskih mestih, tam kjer je Liga na oblasti, v srednjih šolah odklanjajo spominjanje na stopetdesetletnico združene Italije, ker jim je odvratno vse, kar diši po »Risorgimentu«.

Kakor sem že pred nekaj meseci ugotavljal, sem mnenja, da Italijani s svojo združitvijo niso imeli sreče. V tem me potrije tudi Niccolò Tommaseo, pesnik, pisatelj, filolog in politik, o katerem sem napisal svojo prvo knjigo. Ker je vedel, kako raznolika je Italija, je dalmatinski literat ves čas »Risorgimenta«, v katerem je aktivno sodeloval, nasprotoval njeni »piemontizaciji«. Trdil je, da nove države ni mogoče zgraditi po vzorcu centralizirane Francije, temveč da je treba upoštevati in spoštovati njenog zgodovinsko raznolikost in jo torej oblikovati kot federacijo. V tem pre-pričanju je bil tako premočten, da v šestdesetih letih 19. stoletja, ko mu je kralj Viktor Emanuel II. ponujal senatorski sedež, te časti ni hotel sprejeti kljub materialnim privilegijem, ki bi mu jih prinesla. Odkar se soočam z italijansko zgodovino zadnjih stopetdeset let in z njen politično sodobnostjo, se mi zdijo Tommaseove teze vedno bolj preprtičljive. Zato tudi nisem bil nasproten Severni ligi, ko se je pojavila kot parlamentarna stranka, ker sem vedel, da izraža utemeljeno nelagodje Severa do centralistično urejene države. O nuji preoblikovanja Italije na temelju federalnih enot, ki naj prisilijo lokalno prebivalstvo, da živi skladno z rezultati svojega dela, in naj omejijo samopašnost parazitske birokracije, sem še vedno preprtičan. Obenem pa tudi, da Italija s stranko, ki je pravilno zastavila bistveno

vprašanje njene endemične krize, ni imela sreče. Namesto da bi Severna liga postala nositeljica sodobnih evropskih vrednot, temelječih na socialdemokratski in liberalni dediščini, kakor jo je izobilovalo burno 20. stoletje, je v rokah demagogov in populistov skromne ali nične izobrazbe, ki znajo veliko govoriti, malo povedati in nič konkretnega zgraditi. Interpretacija sigle SPQR, ki jo je pred kratkim dal Bossi, prostaški krohot njegovih oprod, ki jo je spremljal, sama po sebi pričata o intelektualni revščini »elite«, ki danes v sodelovanju z Berlusconijevimi kohortami vlada državi.

Pri tem seveda katoliška Cerkev ni brez krvide. Dejstva, da je spominski svečanosti ob stotiridesetletnici vdora »bersaljerjev« v Rim pred kratkim prvič prisostoval tudi Državni tajnik kardinal Bertone, bi ne interpretiral kot znak dokončne sprave med Cerkvijo in državo. Večina komentatorjev je menila, da se je vatikanska hie-rarhija le spriznila z izginotjem papeževe posvetne oblasti, meni pa se zdi kardinalova prisotnost povedna v drugačnem smislu. Potrije, da se je posvetna oblast Cerkve v Italiji še dodatno okrepila in to na način, ki je konkretnjejši od tiste, kakršno je imela v času Krščanske demokracije. Takrat je bila Italija v fevdalni odvisnosti od ZDA in pod pritiskom močne Komunistične partije, kar pomeni, da so vladujoči sloji - kljub vsem stranpotem - vendarle morali slediti določenim pravilom demokratične in socialne spodobnosti. Danes, ko je nadzor Washingtona in strah pred Moskvo izginil, je mogoče vladati na dnosti bolj sproščen način, na takšen, kakršnega nam potrijeva vsakodnevna izkušnja. Razen z občasnim izražanjem »zaskrbljenosti« se Cerkev od nje ne zna dovolj energično distancirati, saj na primer brez zadrege sprejema obilni davčni priliv, ki ji ga zagotavlja država. V taki momentni situaciji Italija tone v kaos moralnega in materialnega uboštva, ki ga brez novega, a tokrat pravilno zastavljenega »Risorgimenta«, ne bo mogoče premostiti.

VREME OB KONCU TEDNA

Z izjemo petka precej ugodni obeti

DARKO BRADASSI

Zračni tlak se je v zadnjih dneh nekoliko zvišal, ker se je nad nami prehodno okreplil šibak anticiklon, ki pa bo najbolj soliden nad severnoevropskimi državami. Nad nami bo že v prihodnjih urah od zahoda postopno začel slabeti pred pritiskom globokega ciklonskega območja, ki nastaja nad Atlantskim oceanom. Kot kaže, pa slednje ob koncu tedna ne bo bistveno vplivalo na vreme pri nas, vsaj ne toliko, kot je kazalo še v preteklih dneh. Vpliv ciklona bo močno začutili predvsem jutri. Tokovi se bodo prehodno obrnili od zahoda in bo proti nam prehodno pritekal bolj vlažen zrak. Zato se bo že nočjo povečini povečala oblačnost, jutri pa bo do možne manjše padavine.

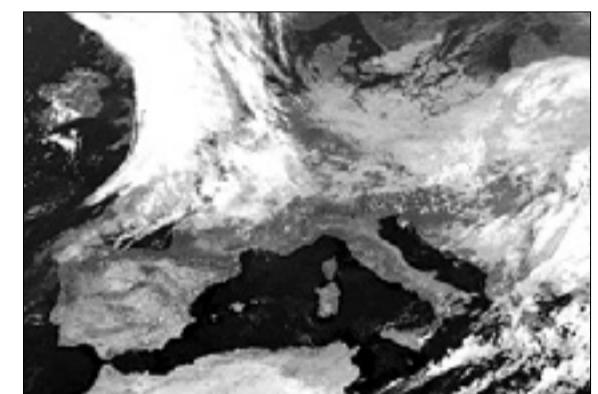
Toda ciklon ne bo nadaljeval svoje poti proti nam, ampak se bo poglobil nad skrajnim evropskim jugozahodom. Čeprav je taka vremenska slika labilna in še nekoliko negotova, kaže, da bo poglobitev ciklona zadostna, da bo proti nam začel izpodirivati iz subtropskih predelov nekoliko toplejši in bolj suh zrak. Nad osrednjim Sredozemljem naj bi se zato v soboto in nedeljo okreplilo manjše anticiklonsko območje, kar bi moralno zadostovati za stanovitev in povečini precej sončen ali kvečjemu zmerno oblačen konec tedna. Omembe vrednih padavin po teh izgledih ne bo. Upoštevati pa moramo dejstvo, da bo meja med vlažnim in suhim zrakom le malo oddaljena od nas in bi zato le morebitna malenkostna spremembu lahko negativno vplivala na vremensko sliko. Kakorkoli, trenutno kaže na precej ugodno in povečini sončno vreme. Tudi temperature se bodo nekoliko zvišale.

Temperature so bile v zadnjih dneh nižje od dolgoletnega povprečja, pravzaprav bi lahko zapisali, da je bilo za ta čas kar mrzlo. Živo srebro se je v prostem ozračju na višini 1500 metrov v zadnjih dneh spustil pod 5 stopinj Celzija, kar je za približno 4

stopinje Celzija manj od dolgoletne normalnosti. Ničta izoterma pa se je spustila do višine 2118 metrov, kar je za približno 1000 metrov nižje od dolgoletnih meritev. Te vrednosti bi bile normalne sredi novembra. Če bi bile padavine, bi snežilo nad višino okrog 1500 metrov. Tudi prizemne temperature so bile za ta čas nizke. Ne smemo pozabiti, da je še konec septembra. Na Krasu so se, denimo, nočne temperature že nekajkrat spustile pod mejo 10 stopinj Celzija, ob morju pa pod 15 stopinj Celzija, kar pri nas v septembru ni ravno običajno, morje pa ima kmajda 20 stopinj. V tem času smo se v preteklih letih mnogokrat še sončili in kopali v morju. Kakšen toplejši sončen vremenski utrnek bo sicer v bližnji prihodnosti še mogoč, toda z morjem smo verjetno za letos dokončno zaključili.

Ciklon se bo iznad jugozahodne Evrope uspel prebiti do naših krajev že v začetku prihodnjega tedna. Od ponedeljka se bo vreme poslabšalo, naše kraje bo doseglja vremenska fronta in se bodo začele pojavljati padavine. Kot kaže, bo nato povečini vlažen zrak pritekal proti nam še nekaj dni, zato na občutnejša in dolgorajnejša izboljšanja v prihodnjem tednu po vsej verjetnosti ne moremo računati.

Na sliki: nad nami se je prehodno okreplil šibak anticiklon

GLASBA - Nagrada za živiljenjsko delo beneškega Bienala

Zlati lev Wolfgangu Rihmu

Ednemu najbolj dejavnih in najpogosteje izvajanih skladateljev v Evropi bodo priznanje izročili drevi

Umetniški vodja beneškega glasbenega Bienala Luca Francesconi (levo) z dobitnikom letošnjega Zlatega leva za živiljenjsko delo Wolfgangom Rihmom

Zlati Lev bo od letos gledal tudi na bodočnost: ne samo na skladatelje, ki so kot pričevalci in protagonisti zgodovine, so glavne točke utemeljitve. Na višku svoje kariere bo Rihm prejel nočoj prestižno nagrado v gledališču Malibran, kjer ga bo festival počastil s koncertom Simfoničnega orkestra italijanske Radiotelevizije pod vodstvom Pascala Ropheja. Salzburški festival je letos uprizoril njegovo najnovejšo opero Dyonisos in mu posvetil niz koncertov, mednarodni festival Mito se mu je pred kratkim poklonil z monografsko serijo dogodkov, danes pa bo dolgo vrsto priznanj obogatil še zlati beneški kipec.

»Priznam, da me je nagrada za živiljenjsko delo nekoliko prestrašila; spraševal sem se, ali se je delo že končalo,« je skladatelj duhovito povedal na srečanju

z novinarji, kjer je spregovoril predvsem o sedanjem iskanju vsebinskega, harmoničnega in melodičnega ravnovesja, ki sloni na zavesti naključnih procesov ustvarjalnega nagona in na iracionalni, nepredvidljivi logiki čustev. Rihm je napisal preko 300 skladb v slogu, ki se je razvil iz dedičine avantgarde in njegovih mentorjev ter vzornikov, Stockhausen, Boulez in Luigi Nona, ki ga je spodbudil k iskanju svobodne govorce. Omenjenim mojstrom bi lahko dodal še vpliv literarnih sugestij bolj filozofske narave, ki so postale vir navdihha tudi v operni produkciji in splošno v dialektičnem odnosu do besede. Glasba je zanj živiljenjski proces in zgodovinska nagrada Bienala ga je ovrednotila sredi razcveta.

Rossana Paliaga

LJUBLJANA - Tretje živiljenjsko obdobje

Boj proti revščini in socialni izključenosti

Deseti festival poteka v Cankarjevem domu - Iz Italije sodeluje združenje ADA

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu v Ljubljani se je včeraj pod gesлом boja proti revščini in socialni izključenosti, ki je tudi rdeča nit tridnevne mednarodne konference, začela deseta izvedba Festivala za tretje živiljenjsko obdobje, ki bo potekal do petka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Pavla Gantarja. V svojem pozdravnem nagovoru je Gantar med drugim poudaril, da obstoj, stabilnost in razvoj vsake družbe temeljijo na medgeneracijski stabilnosti, saj nezmožnost solidarnosti in sodelovanja ter teptanje etičnih načel in vrednot vse pogosteje vidi v socialno izključenost in celo revščino. Slednja, je v svojem posegu dejala varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek Travnik, pa je posebej težavna, ko je govor o starejših, ki na revščino po eni strani niso pripravljeni, po drugi pa imajo veliko manj možnosti, da se iz nje izkopljejo.

Na včerajnjem prvem delu konference so se osredotočili na vprašanje, kako najti bolj učinkovite poti za boj proti revščini. Sodelujoči so se strinjali, da je treba v iskanje odgovora vključiti čim širši krog ljudi. Nekdanji generalni direktor državnega statističnega urada Tomaž Banavec, ki se je osredotočil na vprašanje razumevanja socialne države, je na veden zneske povprečne pokojnine v nekaterih državah članicah EU, vendar po njegovih besedah rešitve ne nudijo samo številke. Davor Dominkuš z ministrstva za delo je predstavil nekatere zakske rešitve, ki bodo prispeva-

le k zmanjšanju revščine med starejšim prebivalstvom, kot npr. zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in o socialno varstvenih prejemkih.

Evropski cilj zmanjševanja revščine do leta 2020 predvideva, da zmanjšamo število tistih, ki živijo pod nacionalno mejo revščine, za 20 milijonov, je povedala Martina Trbanc z ministrstva. Evropska strategija do leta 2020 med petimi cilji prvič izrecno navaja tudi zmanjšanje revščine, je dejala.

Še pred konferenco sta na krajši novinarski konferenci pogled na tretje živiljenjsko obdobje na Hrvaškem in v Srbiji predstavila državni sekretar za delo, družino in socialne zadeve hrvaškega ministrstva Stjepan Adanić in državna sekretarka za delo, družino in socialne zadeve srbskega ministrstva Snežana Lakičević. Težave, s katerimi se po njunih besedah srečujejo, so podobne tistim v Sloveniji. Pri tem sta se zavzela za preseganje predskodov o starejših ter za njihovo vključevanje v aktivno življenje.

Desetega festivala za tretje živiljenjsko obdobje se poleg slovenskih udeležujejo tudi predstavniki Hrvaške, Srbije, Makedonije, Avstrije in Italije. Slednjo predstavlja tudi Združenje za pravice starejših in invalidov ADA, ki deluje v okviru sindikata UIL in v imenu katere je na včerajnjem odprtju pozdravila vsedržavna predsednica Nirvana Nisi. Ob tej priložnosti je iz Trsta odpotovalo petdeset članov združenja, ki so sodelovali pri otvoritvi, poleg tega bo združenje sodelovalo vse tri dni festivala s svojo stojnico. (STA+CR)

POSLANSKA ZBORNICA - Na osnovi programskih izjav, ki jih je predstavil premier Silvio Berlusconi

Vlada prejela zaupnico z odločilno podporo finijevcev

Za je volilo 342 poslancev, proti 275, 3 pa so se vzdržali - Severna liga ne izključuje predčasnih volitev

RIM - Poslanska zbornica je včeraj s široko večino izrazila zaupnico vladi na osnovi programskih smernic, ki jih je predstavil premier Silvio Berlusconi. Za je glasovalo 342 poslancev, proti jih je bilo 275, 3 pa so se vzdržali. Izkazalo se je, da so finijevci odločilni za preživetje vlade, zaradi česar je Severna liga že dala vedeti, da predčasne volitve ostajajo odprta možnost.

Berlusconi je nastopil z »državnim naravnanim« govorom in s spravljenimi toni zlasti v odnusu do finijevcev, čeprav jih ni nikoli imenoval z njihovim pravim imenom. Povedal je, da je bila ustanovitev Ljudstva svobode eden glavnih ciljev, ki se jih je zastavil kot politik, saj je od nekdaj sanjal ustanovitev stranke, ki bi združevala glavno »zmerne« volivcev. Prav zaradi tega ga je posebno prizadela odcepitev dela Ljudstva svobode, sicer pa je priznal, da je zagovarjati različna stališča legitimno.

Berlusconi je zagotovil, da namerava nadaljevati s projektom Ljudstva svobode, kakor tudi, da namerava kot predsednik vlade izpeljati mandat do narančnega izteka. Po njegovih besedah je vlada v dobrih dveh letih delovanja zabeležila pomembne dosežke, začenši z uspešnim soočenjem s svetovno finančno in gospodarsko krizo.

Premier se je nato zaustavil pri petih programskega točkah, ki naj bi bili v središču delovanja vlade v drugem delu zakonodajne dobe, in sicer pri federalizmu, davčni reformi, pravosodju, varnosti in razvoju juga. Glede federalizma je poudaril, da bo utrdil enotnost države, in ne je ošibil, kot nekateri zatrjujejo, saj bo država močnejša, če se bo razbremenila pristojnosti, ki jih lahko bolje opravljajo decentralizirani organi. Potrdil je, da vlada namerava izpeljati davčno reformo, ki bo znižala davčni pritisak in hkrati zmanjšala davčno utajo.

Premier je napadel politično zlorabo pravosodne oblasti in napovedal nadaljevanje reforme pravosodnega sistema ob spoštovanju načel pravne države. Pri tem je izpostavil potrebo po uvedbi imunitete v korist najvišjih predstavnikov oblasti z ustavnim zakonom. Pohvalil je dosedanje dosežke vlade v boju proti organiziranemu in navadnemu kriminalu ter zagotovil, da bo svoje delo v tem smislu nadaljevala, kakor bo tudi vztrajala v boju proti ilegalnim priseljencem. Posebno pozornost naj bi vlada posvetila razvoju juga, začenši z uređitvijo infrastrukture. Poleg dokončanja »brezkončne« gradnje avtoceste Salerno-Reggio Cala-

bria je omenil tudi začetek gradnje mostu čez Mesinski preliv.

Berlusconi je pozval vse »zmerne in liberalne« poslance, naj podprejo vlado, pri čemer je zanikal obtožbe, da bi koga podkupoval.

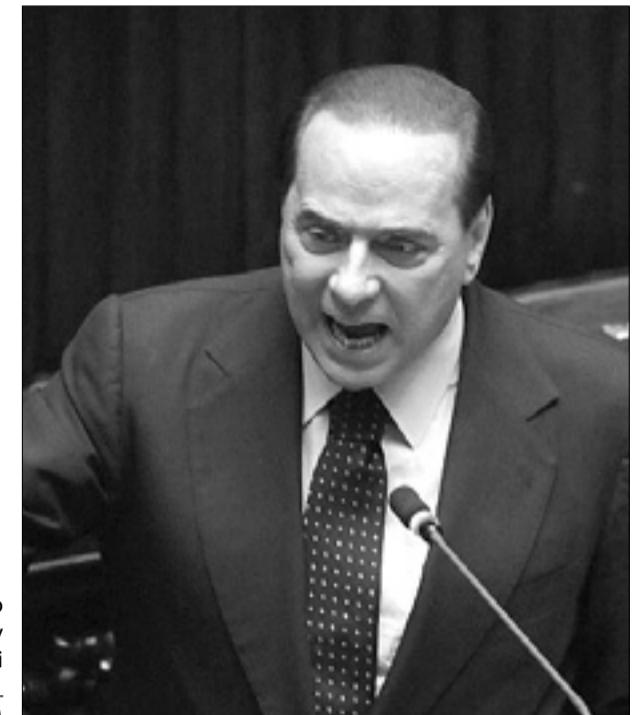
Premierjeva izvajanja so v razpravi podprtli predstavniki Ljudstva svobode, Severne lige, nekaterih novonastalih sredinskih skupin, pa tudi zastopniki Gibanja za avtonomijo (MPA) predsednika deželne vlade Sicilije Raffaeleja Lombarda in Finijevih priržencev. V imenu slednjih je govoril načelnik skupine Prihodnost in svoboda za Italijo (FLI) Italo Bocchino, ki je zagotovil podporo za izvajanje dogovorenega programa, vključno na področju pravosodja, a pod pogojem, da bo res v skladu z načeli pravne države. Sicer pa je Bocchino poudaril, da bo vlada odslej stoji na »treh nogah«, saj je treba njegovo skupino smatrati za enakopraven subjekt vladne večine.

V tej zvezi je Fini včeraj ob robu seje poslanske zbornice naznani, da se bo prihodnji torek uradno rodila njegova no-

va stranka. Ni čudno, da je vodja Severne lige Umberto Bossi na časnikarsko vprašanje, ali bo vlada trajala, odgovoril: »Na dolgo roko nič ne traja, nič ni vedno.« Bossi je pristavil, da po njegovem predčasnem volitve še vedno predstavlja »glavno pot« za izhod iz sedanje politične krize. Vse to je na neki način potrdil notranji minister Roberto Maroni. V zasebnem pogovoru, ki ga je slučajno ujela televizijska kamera, je namignil, da bodo po vsej verjetnosti marca predčasne volitve.

Omenimo naj, da je Gibanje za avtonomijo (MPA) včeraj v poslanski zbornici nastopilo kot tesen zaveznič Prihodnosti in svobode za Italijo (FLI). Zanimivo pa je, da nekateri od Finijevih priržencev v nasprotni z navodili svojih voditeljev niso podprtli vlade. Proti zaupnici sta glasovala Fabio Granata in Mirko Tremaglia, Tržačan Roberto Menia pa je baje zamudil glasovanje.

Po prejemu zaupnice v poslanski zbornici se bo Berlusconi danes predstavil še v senatu.

Premier Silvio Berlusconi govori v poslanski zbornici

ANSA

POSLANSKA ZBORNICA - Ostre kritike iz vrst opozicije

Bersani očital Berlusconiju, da je izgubil stik z realno državo

RIM - »Ta zaupnica ni znak moči, ampak šibkosti, saj pomeni samo to, da nihče noč ne ostati s prižgano vžiglico v roki.« Tako je povedal sekretar Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, ko je včeraj nastopil v poslanski zbornici v razpravi o zaupnici vladi.

Bersani je izredno ostro kritiziral programske izjave premierja Silvia Berlusconija. Dejal je, da gre za oblube, ki jih Berlusconi ponavlja že leta, a jih nikoli ne uresniči. »Koliko let morate vladati, da za lastne neuspehe ne boste krvili nasprotnikov, od komunistov do sodstva?«, se je retorično vprašal. Prvi mož demokratov je ugotobil, da medtem ko Berlusconi kuje v nebo sebe in svojo vlado, Italija prvič v novejši zgodovini izgublja korak z najbolj razvitimi evropskimi državami. S pomočjo svoje medijanske moči premier prepričuje Italijane, da živijo v skorajda idealnih razmerah, v resnici pa Italija nazaduje na vseh področjih in si z rezanjem sredstev za šolstvo in raziskovanje reže svojo prihodnost. Ber-

PIER LUIGI BERSANI

sani je zato izrazil prepričanje, da bi bilo najbolje, če bi šli na predčasne volitve, po možnosti z ustreznem volilnim zakonom.

Še bolj oster je bil do Berlusconija voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro. Premierja je označil za »posljevalca demokracije«, »hudodelskega čarownika« in za »novega Nerona«, ki skrbi le za svoje osebne interese in se poživiga na vse drugo. Njegova izvajanja so se mestoma sprevrgla v posvanje, tako da ga je predsedujoči

Gianfranco Fini večkrat opomnil, naj se spodbobeje izraža.

Predsednik sredincev UDC Pier Ferdinando Casini je menil, da je Berlusconi govoril, kot da bi bil prvi dan šole. Nanizal je celo vrsto dobrih namenov, a to je odločno premalo za vlado, ki ima za seboj že polovico zakonodajne dobe, in za premierja, ki je bil v zadnjih 16 letih kar 9 let na oblasti. Casini je izrazil prepričanje, da smo priča krizi ne samo te vlade, ampak bipolarnega sistema, ki ga je po njegovem treba čim prej prerasti.

V imenu Zaveznišča za Italijo (API) Francesca Rutelliya je v razpravo poselil Bruno Tabacci in Berlusconija, ki se rad norčuje iz »političnega teatra«, obtožil, da je v resnicni prvovrstni politični komediant. Kritično do Berlusconijevih izvajanj so nastopili tudi liberalni demokrati, medtem ko je predstavnik Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Siegfried Brugger dejal, da se njegova stranka ne prepozna v nobenem političnem taboru in da bo vlado presojala na osnovi dejanih.

ŠOLA - Napolitanova nejevolja v Parizu

»Nisem komentiral, le pismo ministrice sem vzel v vednost«

PARIZ - »Nikoli nisem govoril o Adru,« je novinarjem ob prihodu in Italijansko hišo na mednarodni univerzi v Parizu zagotovil predsednik republike Giorgio Napolitano. Predsedniku očitno ni bil všeč način, s kakršnim so italijanski časopisi v torek pisali o Kvirinalu in o domnevnom posegu predsednika v zvezi s šolo, po kateri so posejani simboli Severne lige. Napolitano je pojasnil, da je preprosto »vzel v vednost«, da je ministrica Gelminijeva pozvala k odstranitvi teh simbola. In tudi sicer bi bil tak poseg po predsednikovih besedah prepozen. »Le v vednost sem vzel, da je prišlo do glasnih pozivov opozicijskih strank, medijev in javnega mnenja. Zaupal sem, da bo v skladu s svojo dolžnostjo posegla ministrica,« je še dodal Napolitano.

Okrog majhne občine v pokrajini Brescia medtem še ostaja velika napetost. O zadevi je včeraj na zaprti seji odločal občinski svet, prebivalstvo pa je razdeleno do take mere, da naj bi celo prišlo do fizičnega prerivanja med neko žensko in neko sindikalisto Cgil.

Ligaški simboli v novi šoli v Adru

FIAT - Sodnik za delo

Priziv sindikata Fiom na Fiatovo ravnjanje ni sprejemljiv

POTENZA - Priziv sindikata kovinarjev Fiom-Cgil glede načina, s katerim je avtomobilski koncern Fiat izvedel ponovno vključitev odpuščenih delavcev tovarne v Melfiju v delovno razmerje, je bil presojen za nesprejemljivega. Tako je ocenil isti sodnik za delo, ki je po julijskem odpustu delavcev preklical Fiatovo disciplinsko odločitev in koncernu ukazal, da mora delavec znova sprejeti na delo.

Kot je znano, je Fiat julija poslal odpustno pismo trem delavcem, od katerih sta dva sindikalna predstavnika Fioma, z utemeljitvijo, da so s svojim protestom onemogočili delo ostalim delavcem, ki se protesta niso udeležili. Zaradi prekinitev delovnega procesa je nato Fiat delavce odpustil, a jih je moral po odločitvi sodnika za delo spet vzeti v službo. Ker pa jim ni omogočil vrnitev na prejšnja delovna mesta ob tekočem traku, ampak jim je ob polni plači dodelil posebno sobo za njihovo sindikalno dejavnost, se je sindikat Fiom znova pritožil. Avdienci pred sodnikom za delo je bila 21. septembra, sodnik pa je razsodil, da pritožba Fioma ni mogoča.

Pravni zastopniki Fiata so v tiskovni noti zapisali, da je sodišče v Melfiju potrdilo, da je bila zahteva Fioma pravno neutemeljena, saj italijanski kazenski posstopnik tovrstne pritožbe ne predvideva.

V letu 2011 nižja rast BDP

RIM - Italijansko ministrstvo za gospodarstvo je popravilo svojo napoved o rasti bruto domačega proizvoda v prihodnjem letu: sprva je predvidevalo 1,5-odstotno rast, medtem ko bo po novih ocenah rast nižja, okrog 1,3-odstotna. Po drugi strani bo po predvičevanjih vlade, ki je zaradi tega tudi popravila svoj dokument o gospodarskem in finančnem načrtovanju, letos BDP zrasel ne za odstotek, ampak za 1,2 odstotka. V letih 2012 in 2013 naj bi italijansko gospodarstvo beležilo 2-odstotno letno rast, medtem ko naj bi letoski proračunski primanjkljaj znašal 5 odstotkov BDP, zadolženost na BDP pa bi morala biti 118,5-odstotna.

Našli dekletov telefon

TARANTO - Dober mesec dni po izginetu petnajstletne Sarah Scazzi je v kraj Avetrano prispeval nekdanji poveljnik posebne enote karabinjerjev RIS iz Parme Luciano Garofano. Včeraj pa so na nekem polju našli dekletov mobilni telefon. Sarah je 26. avgusta izginila v neznanu, mati pa je v nekem intervjuju posumila, da bi lahko bil v dogodek vpletен njen mož, oče pogrešan. Gospa Concetta Spagnolo sumi, da ima mož nezakonsko hčer v Milanu ter da je iz njegove nemirne preteklosti izbruhnilo maščevalno nasilje. Fotografijo skrivnostne sestrice naj bi pred enim letom sama Sarah opazila v očetovem mobilnem telefonu, kar je oceta močno razjezilo, se spominja gospa Concetta.

Nov preprič v porodnišnici

BERGAMO - Že tretjič v enem mesecu se je v Italiji zgodilo, da je imel preprič v porodnišnici hude zdravstvene posledice. Tokrat naj bi se v bolnišnici v Bergamu prepričali zdravnici, ki sta odločali, ali je potreben carski rez. Oče deklice, 38-letni albanski delavec Saimir Zekaj, trdi, da so ženo, ki je imela močne popadke, zanemarili. Novorojenka, ki je bila pred porodom zdrava, je popolnoma slepa, hranjajo pa jo umetno. Mati ne bo mogla več zaposniti. Tožilstvo ugotavlja, ali je do kurškega posega prišlo prepozno, osmujenih zaenkrat še ni. Konec avgusta da so v Messini zaradi prerezkanja med ginekologoma zamusali s carskim rezom, zaradi česar je bila ženska ob maternico, dojenčka pa so po dveh srčnih zastojih umetno uspavali. Možganske poškodbe bodo preverjali v naslednjih mesecih. Šest ljudi je osumljenih povzročanja poškodb in opustitve pomoči. 28. avgusta pa je v rimski bolnišnici umrl otrok, potem ko sta se med seboj sprli porodničarki. V teku je preiskava.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Četrtek, 30. septembra 2010

7

NABREŽINA - Obveza občinskega sveta

Nabrežinci bodo sodelovali pri preureeditvi vaškega trga

15 tisoč evrov vredna konvencija med Občino in Fakulteto za arhitekturo

Nabrežinski občinski svet je so-glasno odobril konvencijo med Občino in Fakulteto za arhitekturo tržaške Univerze za preureditev nabrežinskega trga. Konvencijo, ki je vredna 15 tisoč evrov (vrednost ene štipendije), bosta podpisala zastopnik Občine (najbrž župan Giorgio Ret) in dekan fakultete Giovanni Fraziano. Slednja bo svoje predloge izdelala in predstavila javnosti do srede decembra.

Podžupan in odbornik za javna dela Massimo Romita, ki spreminja vprašanje trga sv. Roka, je tudi včeraj obljubil, da bo oblikovanje načrtov potekalo ne samo ob belem dnevu, temveč tudi ob sodelovanju Nabrežincev ter njihovih društev in organizacij, začenši z vaškim srenjskim oborom. Romita se je na priporočilo Edvina Forčiča (Slovenska skupnost) tudi obvezal, da bo Občina pred prvim novembrom uredila oziroma počistila območje partizanskega spomenika, ki stoji prav sredi trga.

Nabrežinci so upravičeno zelo navezani na svoj trg, ki je v bistvu središče vaškega družbenega in gospodarskega življenja. Zaradi tega jih ni vseeno kdo se bo lotil preureditev in predvsem kakšna bo v resnici ta preureditev, s katero se je ukvarjal tudi Maks Fabiani. Nekateri zato predlagajo, da bi se preureditev območja zgledovala prav na predloge in zamisli slovitega arhitekta. Sklep, da se to nalogo poveri univerzitetnim strokovnjakom, pomeni vsekakor jamstvo, da bo stvar strokovna in resna, je bilo slišati na včerajšnji občinski seji. Seveda s pogojem, da bodo načrtovalci prisluhnili tudi željam in potrebam Nabrežincev.

Devinsko-nabrežinski občinski svet je soglasno potrdil koncesijo, po kateri bo SK Devin še naprej uporabljal nekdanjo osnovno šolo v Slivenem. Koncesija stane smučarski klub letno 1.750 evrov, stroške za morebitno izredno vzdrževanje poslopja pa bo krila Občina. Skupščina je tudi pričela zeleno luč za medobčinski načrt za postavitev anten mobilne telefonije. Projekt je sad sodelovanja občinskih uprav Nabrežine, Zgonika, Repentabra in Doline.

Kakšen bo po novem videz nabrežinskega trga?

KROMA

NABREŽINA - Sprememba regulacijskega načrta

Občina bo upoštevala zaščitni zakon za slovensko manjšino

Pri spremenjanju osrednjega urbanističnega (regulacijskega) načrta bo Občina Devin-Nabrežina spoštovala zaščitni zakon za slovensko manjšino. To je včeraj odločil nabrežinski občinski svet, ki je sprejel osnovne smernice za novo spremembo (variante) urbanističnega načrta, ki je uradno raznamevana s številko 27. Uprava župana Giorgia Reta je v zvezi z zaščitnim zakonom osvojila zahtevo levosredinske opozicije. Gre za člen 21 državnega zakona 38 iz leta 2001, ki obvezuje lokalne uprave, da pri urbanističnih izbirah upoštevajo zgodovinske in kulturne značilnosti narodno mešanega okolja.

Temeljne smernice nove va-

riante so doživele podporo desne sredine in opozicije, z izjemo svetnika zelenih Mauricia Rozze, ki je volil proti. Župan Giorgio Ret je podaril, da bo občinska uprava s tem sklepom upoštevala dobršen del ugovorov in pripomb občanov, ki jih je zavrnila v prejšnjih urbanističnih sklepih. To je prepričalo levosredinsko opozicijo, da okvirno podpre ta sklep, čeprav - kot je dejal Massimo Veronese - je treba variante konkretno šele oblikovati. Izrazil je upanje, da bo v tem primeru Retova koalicija prisluhnila ne samo opoziciji, temveč tudi občanom, kar v preteklosti ni delala. Veroneseju je všeč predvsem prvi člen tega sklepa (upoštevanje zavr-

njenih ugovorov občanov), ki opravičuje podporo opoziciji, medtem ko ima leva sredina nekaj pomislov nad ostalimi določili varianti.

Retova uprava ni prepričala Rozze, ki je za razliko od Veroneseja prepričan, da ni bistvena prva, temveč preostale točke predlaganega ukrepa. Omenil je vprašanje geoloških ekspertiz pod obalno cesto in navedel, da je v devinsko-nabrežinski občini vse več novih stanovanj praznih, ker zaradi previsokih cen ne najdejo kupcev. Rozza je bil mnenja, da bi morala Občina Devin-Nabrežina na urbanistično-stanovanjskem področju zaščiti domačine po zgledu Južne Tirolske.

Jutri likovni popoldan v Ulici sv. Frančiška

Ljubitelji umetnosti so jutri vabljeni v Ulici sv. Frančiška, kjer bodo odprli kar dve razstavi. V Narodni in študijski knjižnico bodo ob 17.30 odprli razstavo Sare Conestabo, ki se pod naslovom Kralj petrolej prvič samostojno predstavlja tudi tržaški publik. NŠK pa z njenimi slikami vstopa v enajsto razstavno sezono.

Dvaindvajsetletno slikarko, ki uporablja predvsem pigmentne (netopna barvila, praškaste barvne snovi) ali suhe barvice, bo predstavila Jasna Merku. Za glasbeno kuliso bo poskrbel duet violin Vera Sturman in Neža Zobec.

Ob 18.30 pa bodo v Galeriji Tržaške knjigarnje odprli razstavo otroških ilustratorjev. Svoja dela bodo predstavili Vesna Benedeti, Ana Košir, Suzi Bričelj in Peter Škerl.

O Čukovi zadnji knjigi tokrat v Gabrovcu

Nikar se ne hujdute na vreme, da je zmenjano. Vsak naj najprej pomesti pred svojim pragom ... so poučne besede na naslovniči nove knjige Marija Čuka. Izšla je pri Založništvu tržaškega tiska, sedaj se pa predstavlja bralcem. Tokrat bo Marij Čuk gost Društvene gostilne v Gabrovcu. V pogovoru z Acetom Mermoljo bo predstavil svoje delo, v katerem so zbrane najzanimivejše kolumnne torkove športne priloge Primorskega dnevnika, Pogled z veje. Ob športnih dogodkih v zamejstvu in v širšem svetu, ob razmišljajnih, ki se tičejo našega družbenega in političnega življenja so, kot poslastica zbrane tudi Čukovi znani aforizmi, kot: Nekdo je v knjigi prebral, da alkohol in tobak škodita ... Od takrat ne bere več knjig. Srečanje z Marijem Čukom in Acetom Mermoljo bo v jutri, 1. oktobra, ob 20. uri.

Naravoslovni center odprt tudi v nedeljo

Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Centro didattico naturalistico - tel. 040 3773677, 366 6867882) bo kot vsako prvo nedeljo v mesecu odprt tudi 3. oktobra. Ogled centra bo možen od 9 do 17 ure. Ob 10.30 ure ter ob 14.30 ure bo potekala delavnica keramičnih izdelkov, namenjena predvsem otrokom, kjer bodo lahko spoznali preko mentorstva osebja »La "V" oratorio di ceramica« iz Milja, kako se na glini ustvarja odtise cvetja in listov. V notranjosti centra poteka še razstava »Fantazije iz lesa« Fabia Boccalija. Tako za ogled centra kot na delavnice je vstop prost. Sporoča se še, da bo center nadaljnje odprt z zimskim urnikom in sicer od ponedeljka do petka od 9 do 13 ure.

NABREŽINA
V teku je
zbiranje gradiva
o obeležjih NOB

V Nabrežini je v teku zbiranje gradiva oziroma priprava publikacije v zvezi s spomeniki in ploščami NOB v vseh občinah Devin-Nabrežina. Pobudniki želijo na tak način omogočiti vpogled in ohraniti spomin na trenutke, datume in prizadevne vaščane, ki so ob raznih obletnicah lastnočno pripomogli k postavljanju spominskih plošč in drugih obeležij.

Vsi, ki imajo točne in verodostojne podatke o datumih in letnicih postavitev, o načrtovalcih in izdelovalcih plošč oz. spomenikov, fotografije in pričevanja, naj se oglašajo v Nabrežini št. 28, na tel. št. 040-200924 (Zulejka) ali na naslov elektronske pošte zulejka.paskulin@libero.it" zulejka.paskulin@libero.it.
(Z.P.)

KOVINARJI - Na pobudo sindikata FIOM-CGIL

V tovarni Wärtsilä prekrižali roke

Proti pogajanjem s Federmeccanico - Po informacijah sindikata naj bi stavkalo več kot 80 odstotkov uslužbencev, vključno s člani FIM in UILM

V tovarni Wärtsilä je bilo delo včeraj močno okrnjeno. Sindikat FIOM-CGIL je namreč oklical osemurno stavko proti pogajanjih med sindikati FIM, UILM in UGL ter združenjem delodajalcev Federmeccanico. Pobudniki trdijo, da je v dolinski tovarni prekrižalo roke od 80 do 85 odstotkov uslužbencev.

V preteklih dneh je sindikat FIOM priedel skupščine, med katerimi so sindikalisti razložili delavcem, zakaj so razglasili stavko. Omenjena pogajanja s Federmeccanico, pri katerih FIOM ne sodeluje, naj bi ogrožala delavce, saj naj bi učinke dogovora med Fiatom in sindikati ter delavci v Pomiglianu razširila na cel sektor. S tem naj bi bile delavske pravice okrnjene. Sasha Colautti, član enotnega sindikalnega predstavništva tržaškega sedeža družbe Wärtsilä, je včeraj komentiral, da so delavci pozorni na morebitne nevarnosti ter da predstavlja stavka za podjetja močno opozorilo. Podčrtal je, da so k stavki pristopili tudi člani sindikatov FIM in UILM.

Del stavkajočih pred tržaškim sedežem družbe Wärtsilä

KROMA

DOLINA - Včeraj prva seja občinskega sveta po poletnem premoru

Merilna postaja pri Krmenci deluje Prvi osnutek načrta za dolino Glinščice

Poročilo županje Fulvie Premolin - »Ploha« vprašanj in priporočil Borisa Gombača (Lista Gombač)

Včeraj je začela delovati merilna postaja za ugotavljanje kakovosti zraka pri Krmenci, medtem ko so v torek predstavili prvi osnutek novega načrta za ovrednotenje in razvoj Deželnega naravnega rezervata doline Glinščice, kateremu bo kmalu posvečeno tudi javno srečanje. Poleg tega uprava Občine Dolina pripravlja popis celotnega svojega nepremičninskega premoženja, pri čemer so v delovno skupino vključili tudi geometrinji Caterino Visconti in Jerico Zapušek z vlogo koordinatorke oz. sodelavke.

To izhaja iz poročila, ki ga je dolinska županja Fulvia Premolin prebrala na včerajšnjih dopoldanskih sejih občinskega sveta, ki je bila prva po poletnem premoru in na kateri so v bistvu brez razprave odobrili dva zapisnika prejšnjih sej in štiri sklepe, glavnina seje pa je bila, poleg poročila županje Premolinove (slednja je govorila tudi o poteku projekta Zlate roke o ovrednotenju brške nose), posvečena predvsem svetniškim vprašanjem in priporočilom.

Glavnino slednjih je prispeval svetnik Liste Gombač-Združeni v tradicijah Boris Gombač, ki je najprej spraševal o pokroviteljstvu občine nad nedavnim koncertom Marka Marina v dolinski občinski televadnici, o brezplačni uporabi zunanjih in notranjih prostorov Sprejemnega centra doline Glinščice v Boljuncu za sejem Bioest (spričo točno določenih tarif za uporabo ob-

činskih prostorov) ter o preusmeritvi prispevka za pobude ob 60-letnici osvoboditve v Borštu s krajevne sekcije VZPI-ANPI na SKD Slovenec mimo uradnega postopka. Maninov koncert ni bremenil občinske blagajne, dejala Premolinova, ki je poudarila dolžnost občinske uprave, da daje na razpolago svoje prostore za kulturne in športne manifestacije, katere občina tudí spodbuja in podpira. Podobno velja za sejem Bioest, v slučaju prispevka za SKD Slo-

KROMA

KROMA

venec pa je županja pojasnila, da je občina preusmerila prispevek k društvu, ker je to dejansko plačalo stroške za pobude ob 60-letnici osvoboditve.

V nadaljevanju se je Gombač predstavil z vrsto priporočil v zvezi s pravilnikom o dostopih na javno cesto, odpadnim gradbenim materialom,odeljevanjem brezplačnih avtobusnih vozovnic na podlagi prijave dohodkov, krajo stroja znotraj ograjenega prostora družbe SIOT, avtobusno progo

št. 41, obnovo ceste in uvedbo enosmernega prometa v Ricmanjih, signalizacijo in čiščenjem ceste pri Koritih, zvišanjem davka na dodano vrednost za smetarsko službo in novim davčnim režimom za srenje.

Na zagotveno postavitev znaka »stop« pri bivšem motelu Val Rosandra je opozoril svetnik Slovenske skupnosti Marko Šavron, medtem ko je svetnica Demokratske stranke Rossana Petaros opozorila na potrebo po rednem vzdrževanju zelenice pred gledališčem France Prešeren v Boljuncu, svetnik Ljudstva svobode Roberto Massi na zapuščenost križišča pri Lakotišču, svetnik Zelenih Dino Zappador pa na podatke merilne postaje pri Krmenci.

Svetniki so kot že rečeno odobrili zapisnika prejšnjih sej ter sklepe o pregledu stanja izvajanja programov in uravnoteženju finančnega poslovanja, obnovitvi konvencije za tajniško službo z občinama Manzano in Arta Terme, prepoznavanju zanitosti zunajproračunskega dolga in odobritvi dogovora s Pokrajino Trst in ostanimi občinami na Tržaškem za izvedbo projekta okoljske vzgoje 3 erre.

Naj na koncu še omenimo, da Antonio Gheresin ni več načelnik svetniške skupine DS. Nadomestil ga je Igor Cavarra, medtem ko Dino Zappador v občinskem svetu ne predstavlja več Italije vrednot, ampak samo Zelene kot neodvisni svetnik. (iž)

SKP in SIK - Srečanje s pokrajinskima tajnikoma Furlaničem in Zagabrio

20 konkretnih volilnih ukrepov

Program pomembnejši od imen morebitnih kandidatov - Na seznamu Plinski terminal, Tav, Burlo, prekeriat, urbanistika, raba slovenščine, itd.

Najprej program, šele nato morebitna imena županskih kandidatov. V to so trdno prepričani pri Stranki komunistične prenove in Stranki slovenskih in italijanskih komunistov, kakor sta včeraj dopoldne novinarjem potrdila tudi pokrajinska tajnika Iztok Furlanič oz. Giuliana Zagabria. Stranki sta svoje konkrete predvolilne predloge strnili v dvajset točk v pričakovanju upravnih volitev 2011.

Prvo mesto zaseda nezaželeni **plinski terminal**. »Naš županski kandidat mu mora jasno nasprotovati,« je dejal Furlanič. Terminal je nepotreben, pa tudi mestu in delavcem ne prinaša nobenih koristi. Prav tako pomembno je vprašanje pediatrične bolnišnice **Burlo**, za katero si stranki prizadevata, da bi ostala, kjer je, in nadaljevala svoje zdravstveno poslanstvo. Nekaj konkretnih predlogov je namenjenih tudi **urbanistiki** oz. ureditvi racionalnih pesc in krožišč, ki bi Tržačanom zagotavljale mobilnost, ter parkirišč tudi v periferiji, ki bi voznike spodbudila, naj se v mesto odpeljejo z avtobusi. Ob tem si prizadevata tudi, da bi denar za **javna dela** bolj smotrno porazdelili in uporabili predvsem za ureditev šol.

Tajnica Zagabria je pri tem poudarila, da so državljanji siti »gossipa« in si želijo konkretnih dejanj na politični sceni. »Opredeliti se moramo proti železniški povezavi za veliko hitrost in zmogljivost **TAV**, na primer, ki sploh ne bi priporočila k izboljšanju in posodobitvi mestnih infrastruktur.« Njej namenjen denar bi lahko izkoristili za ureditev vmesne železniške postaje na Općinah in od tod seveda primerne povezave z mestom.

Na seznamu je tudi nekaj bolj simbolnih, a vendar življenjskih tem, kot so **skrb za vodo in energijo**, za teritorij in okolje, pa tudi zahteva po posodobitvi občinskega statuta, ki bi podobno kot na Pokrajini vključila **uporabo slovenskega jezika na občini**. Med točkami zasledimo tudi bolj smotreno in korenito porazdelitev prispevkov združenjem, boj proti prekernemu delu in proti oddajanju občinskih služb v zakup, ter marsikaj drugega.

Somišljene leve sredine sta Furlanič in Zagabria naposled povabila k ssočanju o naštetih točkah, ki bi bilo lahko izredno koristno pri izbiri kandidata. (sas)

Giuliana Zagabria in Iztok Furlanič sta novinari orisala seznam prioritet

KROMA

SV. JUST - Ob dnevu zavetnika, nadangela Mihaela

Slovesna maša za policiste, ki se borijo proti »zmaju«

Včerajšnji dan je bil posvečen trem nadangelom: Gabrijelu, Rafaelu in Mihaelu. Slednjega je papež Pij XII. leta 1949 proglašil za zavetnika policije, in stolnici sv. Justa je bila zato slovesna maša, ki jo je daroval tržaški škof Giampaolo Crepaldi. Ob policistih so bili navzoči predstavniki oblasti in krajevnih uprav (**na sliki se škof rokuje s kvestorjem Padulanom**), Crepaldi pa je v svoji homiliji spomnil, da se je nadangel Mihail v božjem imenu boril proti zmaju, ki predstavlja zlo. »Tudi vi, sile javnega reda, se marsikdaj borite proti zmajem in zmajkom. Marsikdaj ste jih pogledali v oči. Sam mislim, da so sile zla, ki nasprotujejo pravici in enakosti, vse močnejše,« je izjavil škof in dodal, da sile javnega reda ne morejo same ščititi družbo. Po obredu so si družine policistov ogledale kvesturo in posamezne urade. (af)

MILJE - Policija

Izsledili in ovadili lastnika ubitega psa

V nedeljo so v morju v Miljah našli mrtvega psa. Šlo je za ameriškega buldoga (policija je sprva sporočila, da je to pitbul), ki ga je nekdo odvrgel v vodo, na dno pa ga je povleklo šest kilogramov železnih uteži, ki jih je pes imel na vratu. Policija je začela iskati storilca, kar ni bilo enostavno, saj je bila šifra v mikročipu iz tujine. Ugotovili so, da je bil pes registriran v Avstriji. Naposled so miljski policisti izsledili lastnika in domnevnega storilca, 24-letnega C. L.-ja. Mladi Tržačan, ki je brezposeln, je pred štirimi meseci še živel v Avstriji, trenutno pa sam stanuje v Miljah. Policistom je dejal, da je pes pred dvema tednoma odstopil znancu, podatkov o njem pa ni sporočil. Med hišno preiskavo pri 24-letniku pa so policisti našli tri uteži, enake tistim na buldogovem vratu. Očividci pa trdijo, da se je mladenič nekaj dni pred najdbo sprehajal s psom po miljskem nabrežju, brcal žival in jo zmerjal. V tržaškem italijanskem načrju naj bi izustil stavek »ubijem te«. Osumljen je uboja živali, ovadili so ga na prostoti. Policijsko osebje, ki je posseglo v nedeljo, je 21. septembra ulovilo in resilo psa mešanca, ki se je znašel na tržaški hitri cesti.

FERNETIČI - Zaseg
Sto starih baterij in ukradena električna oprema

V bližini nekdajnega mejnega prehoda Fernetiči je italijanska mejna policija v torek popoldne naletela na sumljiv tovor. Zaplenila je okrog sto odrabljenih avtomobilskih baterij (**na sliki**) in razno električno opremo. Vse to se je nahajalo v kombiniranem vozilu fiat ducato z bolgarsko registrsko tablico. V vozilu, ki je bilo namenjeno v Slovenijo in dalje v Romunijo, so sedeli trije romunski državljanji.

Mejni policisti so ustavili kombi, ker je bilo vozilo že na prvi pogled videti prepolno in težko. Ko so odprli zadnja vrata ducata, so zagledali cel kup ocitno odrabljenih baterij, poleg tega pa še nekaj torb in nahrbtnik, v katerih so bile naprave za satelitsko navigacijo, avtoradio, zvočniki ter CD in DVD predvajalniki. 36-letnega voznika, ki ima stalno bivališče v Italiji in je bil že enkrat obsojen zaradi tatvine, so vprašali, ali ima dokumentacijo o nakupu oziroma lastništvu opreme. Voznik je odvrnil, da je blago natovoril nekje v srednji Italiji ter da jo za prijatelje prevaža v Romunijo. Policija omenja, da je bila vsa električna oprema najverjetnejše ukradena, napravo za satelitsko navigacijo na primer pogrešajo v Emiliiji-Romagni. Glede ostalega blaga je v teku preiskava. Voznik je osumljen prikrovjanja ukradenega blaga ter nedovoljenega prevoza in nezakonite trgovine z onesnažujoci materiali. Policija je celoten tovor in vozilo zasegla.

Tržaška mejna policija je letos že večkrat zasegla ukradeno blago, ki potuje iz Italije v vzhodne evropske države, najpogosteje v Romunijo.

ŠOLSTVO - ESP dolinskega ravnateljstva o stališčih Beltramejeve

Kako bo s kadrovskim seznamom v prihodnje?

Na italijanskih šolah neučno osebje zadostno nameščeno že prvi dan pouka

Enotno sindikalno predstavništvo Didaktičnega ravnateljstva Dolina ni zadowljivo s pojasnili deželne šolske ravnateljice za Furlanjo-Julijsko krajino Daniele Beltrame v zvezi z reševanjem vprašanja pomanjkanja neučnega osebja v vrtcih in šolah dolinskega didaktičnega ravnateljstva in Večstopenjske šole Doberdob. To izhaja iz sporočila sindikalnega predstavništva, ki smo ga prejeli včeraj in ki predstavlja odziv na sporočilo Beltramejeve, ki smo ga na straneh Primorskega dnevnika objavili v nedeljo in v katerem v bistvu trdi, da je glede vprašanja pomanjkanja neučnega osebja v Dolini in Doberdobu, zaradi katerega ob začetku šolskega leta niso mogli nuditi celodnevne pouke oz. podaljšanega bivanja, ukrepala takoj, ko je razpolagal s potrebnimi informacijami.

Ugotovitev predstavnikov Enotnega sindikalnega predstavništva dolinskega ravnateljstva Edde Pregarc, Mihaele Skupen in Friderika Zerialija pa se precej razlikujejo od ugotovitev Beltramejeve. V svo-

jem sporočilu predstavniki ESP opozarjajo, da je dolinski ravnateljstvo pred začetkom šolskega leta naslovilo na Pokrajinski šolski urad za Trst in Deželni šolski urad za FJK za štiri dopise (13. julija, 18. in 26. avgusta ter 6. septembra), v katerih prosi za dodatne šolske in upravne sodelavce ter opozarja na zelo kritično stanje, ki one-mogoča zgodnji prihod učencev, ki koristijo prevoz s šolskim avtobusom v šolo.

Zato v zvezi s trditvijo Beltramejeve, ki je bila objavljena v nedeljski številki našega dnevnika, izražajo »resno zaskrbljenost v zvezi z dodelitvijo kadrovskega seznama za delovanje naših šol v naslednjih šolskih letih, ker nam ni jasno, kaj pomeni Deželnemu šolskemu ravnateljstvu pravočasna seznanitev s potrebbami šol in vrtcev. Nadalje se sprašujemo, če so pred dodelitvijo dejanskega kadrovskega seznama moralna vsa ravnateljstva v Deželi FJK posredovali podrobni tedenski popis porazdelitve neučnega osebja na šolah in v vrtcih ali so to morale predstaviti le slovenske šole,« piše v sporočilu.

Nenazadnje pa podpisniki sporočila ugotavljajo, da je bilo v stavbah v dolinskih občini, kjer delujejo tudi italijanske šole oz. vrtci, neučno osebje italijanskih šol v zadostnem številu nameščeno že prvi dan pouka. S tem podatkom sicer ne želijo zaostriti odnosov med skupnostima, vendar izražajo zaskrbljenost nad prihodnostjo slovenskih šol, »kateri lahko že v kratkem usodno zaznamuje izvajanje 64. člena zakonskega odloka št. 112 z dne, 25. junija 2008, ki je bil potren z zakonom št. 133 z dne, 6. avgusta 2008.«

»Kdo bo slovensko šolo zaščitil pred pogubnimi posledicami izvajanja omenjenega zakona na krajevni ravni in ji zagotovil obstoj in kakovostno rast? Občutek imamo, da naša slovenska šola v Italiji deluje brez nobenih jamstev, saj vidimo, da nas pred krčenjem osebja ne obvarujejo ne mednarodni sporazumi in še manj zaščitni zakon,« se zaključuje sporočilo Enotnega sindikalnega predstavništva Didaktičnega ravnateljstva Dolina.

PROCES - Danes Smrt Dušana Poldinija: Fiom prizadeta stranka

Na tržaškem sodišču bo danes predhodna obravnava v okviru procesa zaradi smrti mladega delavca Dušana Poldinija, ki se je 12. januarja 2009 smrtno ponesrečil v šedenjski železarni, kjer je bil zaposlen. S tem v zvezi se bo na današnji obravnavi kot prizadeta stranka prijavila tržaška sekcija sindikata kovinarjev Fiom-Cgil, ki s tem želi podudariti ustavno pravico do varnosti in fizične nedotakljivosti delavcev na delovnem mestu.

Kot je v sporočilu za javnost zapisal tržaški pokrajinski tajnik Fiom-Cgil Stefano Borini, je cilj sindikata ta, da se na procesu jasno ugotovijo dejstva in odgovornosti ter da se nudijo smernice, naj v železarni ne prihaja več do smrtnih nesreč. Prav tako je cilj pobude ta, da se ne pozabi na smrti na delovnem mestu, ki jih je še vedno preveč upoštevajoč tudi povisanje števila ur dopolnilne blagajne v teku lanskega in letošnjega leta, ki so izpraznile podjetja in posledično na splošno znižale stopnjo tveganja za delavce.

Položaj nalaga sindikata Fiom-Cgil izreden »civilizacijski boj«, ki se potruje v nasprotovanju zahtevi podjetij, vlade in drugih sindikatov, naj delavci po eni strani pospešijo ritem dela in povečajo število nadur (prav slednje so po navadi vzrok za smrtnne nesreče), pa drugi pa naj se odpovedo ustavnim pravicam do zakona in pogodb, kar pomeni odpoved do stojanstvu človeške osebe na delovnem mestu vključno s pravico do varnosti. Gleda tega Trst že plačuje visoko ceno, piše Borini, ki opozarja predvsem na smrt delavcev zaradi izpostavljenosti azbestu, kjer tržaška pokrajina prednjači v deželnem merilu in je ena prvih pokrajini v državi po številu takih smrtnih primerov.

Zato ima prijava tržaškega sindikata Fiom-Cgil kot prizadete stranke v procesu, ki se danes začenja, tudi krajenvi pomen v težnji po ponovnem poudarjanju pravice delavcev in prebivalcev. Skedenja do varnosti in zdravja. Sindikat meni, da gre trenutni hud položaj pripisati jabolosti ukrepov, ki so jih v zadnjih desetih letih sprejele krajevne ustanove ter neprimernosti ukrepov podjetja znotraj tovarne, zaključuje Borini.

KARITAS - Pobuda v sodelovanju s Fundacijo CRTrieste

Z uspešnim vodenjem upravljanja denarja so pomagali 250 družinam v stiski

Projekt vodenega upravljanja denarja je tudi letos naletel na plodna tla. Pobuda tržaške škofijske Karitas in Fundacije CRTrieste si je namreč že drugo leto zapored zagotovila podporo tržaške, miljske in dolinske občine, ki si prizadevajo, da bi pomagale vse številnejšim družinam v stiski.

Včeraj so pobudniki projekta na srečanju novinarjem orisali zgledno opravljeno delo preteklih 18 mesecih. Kot je pojasnil odgovorni za projekt pomoći pri upravljanju denarja Luigi Russo, so v tem začetnem obdobju prisluhnili 900 družinam v stiski in pomagali 250 izmed njih, ter jim porazdelili skupnih 205 tisoč evrov, s katerimi so jim krili najemnine, dolgove in tudi najmanjše stroške za preživetje. Denarno pomoč so tudi tokrat potrdile vse sodelujoče ustanove: Fundacija CRT je projektu spet namenila 50 tisoč evrov, tržaška občina 20 tisoč evrov, miljska in dolinska občina, ki sta povezani na socio-skrbstvenem področju, pa sta na podlagi konvencije o dvoletni podpori projektu namenili 30 tisoč evrov.

Russo se je poglobil tudi v analizo ljudi, ki se zglašajo pri njih in potožijo nad nezanosnimi življenjskimi stroški. Povečini so to ženske (kar 55 odstotkov); 80 odstotkov pomoči potrebnih osebkov je italijanskih državljanov (4 odstotki so člani EU, 16 odstotkov pa prihaja iz vseh ostalih držav). Že leta 2008 je tržaška Karitas opozarjala, da 80 odstotkov mesečne plače komajda krije najemnino ter osnovne stroške za vodo, elektriko in plin, preostalih 20 odstotkov plače pa mora zadostovati za preživetje. Ekonomske težave so bile takrat povečini vezane na igro ali na televizijske čarovnike-rešitelje in ne nazadnje na nepričakovane bolezni, tem pa se je danes »pridružila« še globalna kriza, ki je še huje udarila po njih.

Pomoč upravljanja denarja predvidela pomoč pri plačevanju, hkrati tudi usmerjanje in privajanje k novim življenjskim pogojem in potrebam. Namenjena je prebivalcem občin Trst, Milje in Dolina, ki živijo v stiski, pod težo dolgov. Zanje skrbijo štirje prostovoljni ekonomski operaterji Karitasa in trije socialni delavci njene posvetovalnice, tem pa se pridružijo seveda tudi socialni operaterji sodelujočih občin. Projekt je osnovan na dveh skladih, in sicer na Karitasovem skladu za solidarnost (namenjen tržaškim občanom) in miljsko-dolinskem skladu spodbujanja solidarnosti (seveda za prebivalce teh dveh občin). Pobudo so včeraj pozdravili podpredsednik Fundacije CRTrieste Renzo Piccini, msgr. Giampaolo Crepaldi, ravnatelj tržaške Karitas Roberto Pasetti ter odborniki Carlo Grilli in Giorgio Kosić. (sas)

OPĆINE - Harmonikarsko tekmovanje v Prosvetnem domu

Fisa ... armonie 2010

Trdnevni glasbeni dogodek - V petek zvečer koncert harmonikarskega orkestra GM Synthesis

V petek se bo v Prosvetnem domu na Opčinah začela osma izvedba mednarodnega harmonikarskega tekmovanja *Fisa ... armonie 2010*, ki postavlja v center pozornosti harmoniko. Tekmovanje prireja Glasbena matica v sodelovanju s harmonikarskim orkestrom Synthesis 4, trdnevni glasbeni dogodek pa finančno podpira Zadružna kraška banka.

Natečaj *Fisa ... armonie* je na Opčinah postal že prava tradicija. Tekmovanje je v Trst in v naše kraje doslej privabilo več svetovno znanih harmonikarjev iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Srbije in Ukrajine. Tekmovalci, razvrščeni v več strossnih kategorij, pa so prihajali tudi iz bolj oddaljenih krajev, celo iz Litve in Moldavije. Prireditev postaja iz leta v leto pomembnejša in odmevnnejša, tako da je že pritegnila pozornost mednarodno uveljavljenih izdelovalcev harmonik kot so Bugari Armando, Pigini, Mengascini Nello in Scandalli iz Castelfidarda, ki bodo tekmovanje popestrili še s spremnim dogajanjem.

Letošnjo izvedbo mednarodnega tekmovanja *Fisa ... armonie* bo v petek zvečer ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah odprt celovečerni koncert harmonikarskega orkestra GM Synthesis 4. Pod taktriko prof. Claudia Furlana bo harmonikarski orkester izvajal program, s katerim se bo konec prihodnjega tedna predstavil tudi na največjem harmonikarskem tekmovanju v Castelfidardu. Na otvoritvenem koncertu harmonikarskega tekmovanja bo or-

BAZOVICA - Repentabrska osnovna šola

Kajuhove pesmi in cvetje v spomin na bazoviške junake

22. septembra 2010 so se malčki z repentabrske osnovne šole s Kajuhovimi pesmimi in vencem počastili spomin Bidovca, Miloša, Marušiča, Valenčiča. Sprejem jih je domačin Alojz Križmančič, ki je prav v septembru slavil 80. rojstni dan. Občuteno je pripovedoval o težkih časih svojega otroštva, ko ljudje niso smeli govoriti slovensko, ne nositi slovenskega imena. Hvaležni smo prednikom, ki so temu uprli in za to darovali življenje.

OPĆINE - Harmonikarsko tekmovanje v Prosvetnem domu

Fisa ... armonie 2010

Trdnevni glasbeni dogodek - V petek zvečer koncert harmonikarskega orkestra GM Synthesis

kester Synthesis 4 zaigral skladbe Bacha, Mendelssohna, Atarovske, Zolotarjova, Derbenka, Piazzolle in drugih avtorjev.

Tekmovalci prihajajo letos iz osmih držav - iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Rusije, Ukrajine, Estonije, Litve in Moldavije. Nastopajočih harmonikarjev bo približno sto z orkestri vred - najstevilnejši je mladinski orkester iz Moldavije. Posebno pričakovanje vlaže predvsem za ruske in ukrajinske izvajalce, zanimiv pa bo nedvomno tudi nedeljski nastop moldavskega orkestra Concertino, ki že nekaj let uspešno nastopa po raznih evropskih tekmovanjih.

Večdnevno tekmovanje bo zazivelno v prosvetnem domu na Opčinah, zato naj gre prisrčna zahvala društvu Tabor, ki bo dalo na razpolago svoje prostore. V soboto dopoldne se bodo od 9. ure dalje predstavili odrasli in bolj izkušeni harmonikarji, v soboto popoldne pa bodo na vrsti mlajše kategorije - temu delu tekmovanja lahko sledijo sovrastrki izvajalcev, ki ob sobotah obiskujejo šolo. V nedeljo bodo od 10. ure dalje nastopale komorne skupine in koncertanti, popoldne pa od 14.30 še harmonikarski orkestri.

Zaključni koncert tekmovanja *Fisa...armonie* z nagrajevanjem udeležencev pa bo v nedeljo ob 17.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Za vse avdicije in spremne pobude tekmovanja *Fisa...armonie* prost vstop in so odprte vsem ljubiteljem harmonike.

Erik Kuret

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 30. septembra 2010

SONJA

Sonce vzide ob 7.02 in zatone ob 18.48 - Dolžina dneva 11.46 - Luna vzide ob 22.59 in zatone ob 14.13.

Jutri, PETEK, 1. oktobra 2010
JULIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1015 mb raste, veter 8 km na uro vzhodnik, severovzhodnik, vlaga 48-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 2. oktobra 2010
Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (040 572015), Ul. Costalunga 318/A (040 813268), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 2 (040 630213).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Čestitke

Dobrodošla MILEY! 3 Prašički, volk in rdeča Wallyca ti želijo vse naj!

Danes ZORKO v Dolini okrogla leta slavi. Da bi še mnogo let zdrav med nami prepeval, mu želimo prijatelji vsi. Kar si pa sam želi, naj mu dobri Bog podeli.

Milein Budin

je zagledala luč sveta.
Mama Denise, tatko Andrej
in bratec Niki
jo bodo pestovali.
Čestitamo in želimo vse naj, naj...
Vanda, Žarko, Aleksij,
Tajrim, Orietta, Matteo
in bisnona Marica

*Vesno in Marca je osrečilo rojstvo
prvorjenke*

Samare

*Lepi družinici iskreno čestitamo
in želimo vso srečo v življenju*

presrečni nonoti Neva
in Luciano, Nadia in Armando,
stric Devan z Jasno
in ostali sorodniki

Danes praznuje okrogli rojstni
dan naša odbornica

Anamaria Scroccaro

Še veliko zdravja, sreče in
zadoščenj ji želi

SKD Slovenec

Vodstvo, raziskovalci
in uslužbenici
SLORIja

iskreno čestitamo

izr.prof.dr.

Aleksandru Panjeku

ob imenovanju za tretjega
porektorja za mednarodno
sodelovanje in evropske razvojne
projekte Univerze na Primorskem
ter želimo mnogo uspehov.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča,
da bo pouk v otroškem vrtcu v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom do
danes, 30. septembra, od 8. do 16. ure.

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18.

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mayhinchah. Vljudno vabljeni! Tel. št.: 040-299442.

Izleti

DOLINSKA SEKCIJA SSK prireja v nedeljo, 3. oktobra, tradicionalni jesenski izlet na Dolenjsko, z obiskom Ribnice in pobratene občine Kočevje, kjer se bomo srečali s prijatelji ter si ogledali mesto in lepo urejen zgodovinski muzej. Ob Kočevskem jezeru bomo imeli kosilo. Popoldne bomo obiskali še Žužemberk in si ogledali grad ter obiskali spomenik padlim. Vpis in vse potrebne informacije: Sergij Mahnič (040 - 228924, Boljunc in Boršt), Rado Štrajn (040 - 228274, Dolina) in Branko Slavec (040 - 231975, Mačkolje in Prebeneg). Tople vabljeni!

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko bivanje v Montegrotto terme v nedeljo, 3. oktobra, in sicer: ob 9.20 zbirališče v Trstu, Trg Oberdan - Deželna palača, ob 9.30 odhod, ob 9.50 postanek v Sesljanu, Hotel Pošta. Dodatne informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040 - 60072.

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko bivanje v Strunjani v nedeljo, 3. oktobra, ob 15.30 iz Trsta, Trg Oberdan - Deželna palača. Dodatne informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SPDT vabi člane in prijatelje v nedeljo, 3. oktobra, na pohod na Sabotin. Pohod traja približno 4 ure in je zmerno naporen.

Zbirališče ob 8. uri na trgu v Sesljanu. Vse potrebne informacije na tel. št. 040 - 220155 (Livio).

DRUŠTVО SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. Ferluga vabi svoje člane na izlet na Kočisko, ki bo 10. oktobra. Program izleta je sledeč: ob prihodu se bomo v pristalu v vkrcali na splav in se s splavarji peljali vzdolž reke Drave. Sledil bo ogled več zanimivosti in vožnja po dolini reke Bistrice. Odhod avtobusa iz Milj bo ob 6. uri po ustaljeni poti. Vpisuje Vesna v opoldanskem času ali zvečer na tel. št. 040-271862.

OGLED PASIJONSKIH IGER v Kirchschlagu in romarskega svetišča Fatimske Matere Božje v Prosingbirbaumu ter Gradca od 10. do 11. oktobra. Cena

 TKG Galerija

LIKOVNI POPOLDNE V UL. SV. FRANČIŠKA

Sara Conestabo
Kralj petrolej
Odprtje ob 17.30 v NŠK

Vesna Benedetič
Ana Košir
Suzi Bricelj
Peter Škerl
Otroške ilustracije
Odprtje ob 18.30 v TKG

V PETEK, 1. OKTOBRA

155,00 evrov (vključen je avtobusni prevoz, polpenzion, vstopnica za obisk parkirne in kosilo na poti domov). Prijave sprejema sestra Angelina Šterbenc na telefonski številki 347-9322123, 00386-41-290386, 040-299409 (Norma), 040-370846 (pon.-pet., 9.30-13.30 Slovenska prosjeta). Zaradi organizacijskih razlogov je za vpisovanje nujno pohtiti!

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet 27., 28. in 29. oktobra. Z avtobusom se boste odpeljali do Plitvičkih jezer, kjer si boste prvi dan ogledali spodnja in drugi dan zgornja jezera. V petek pa vas privlakuje otok Krk, z vodenim ogledom mesta in ekskurzijo na otok Kozjansko. Po kosilu pa še ogled tipične torklje. Zainteresirani poklicite v jutranjih urah tel. št. 040-8990103 Laura oz. 040-8990108 Roberta. Dobili boste dodatne informacije in podrobni program izleta. Izleta se lahko udeleži kdorkoli, ne glede na to, če je naš član, oljkar oz. odjemalec.

Konji in Vonjave Mošta

Osmice, Turistične Kmetije, Gostilna, Razni Kioski...

1. 2. 3./10/2010

Medjavas - Devin Nabrežina (TS)

PETEK, 1.10.2010

- 09.00 odprtje osmic in gostilne
namestitev konjev in konjenikov
- 18.30 otvoriteveni kulturni program s
plesno skupino SŠKD TIMAVA
in prireditvijo Pihalnega
orkestra Kras
- 20.00 koncert na vaškem trgu s
skupino THE MAFF

3. 10. 2010

Ekološki Dan
Otroci, pridite s kolesom!
In sodelujte na tekmovanju!

SOBOTA, 2.10.2010

- 08.00 izlet s konji
- 09.00 odprtje osmic, gostilne, kioskov
in razstav
- 10.00 možnost vožnje s konjskimi
vpregami
- 15.00 konjske igre
- 18.00 nastop skupine »Starši
Ensemble in Romjanski
Muzikanti«
- 19.00 vlečenje vrvi in nagrajevanje
konjskih iger
- 20.30 koncert na vaškem trgu z rock
skupino XPRESS

NEDELJA, 3.10.2010

- 09.00 odprtje osmic, gostilne, kioskov
in razstav
- 10.00 voden ogled strelskih jarkov in
kavern v okolici Grmade
(GS Flondar)
možnost ježe in vožnje s
konjskimi vpregami
- 13.00 konjske igre z nagrajevanjem
- 15.00 mimohod konjenikov po vaških
ulicah
tekmovanje v gimkani z
gorskimi kolesi (SK Devin)
- 15.30 ljudske igre
- 17.00 nastop skupine
»Kraški muzikanti«
- 19.00 tekmovanje v žaganju hloda in
nagrajevanje kmečkih iger
- 20.00 glasba in zabava po osmicah, v
gostilni in na vaškem trgu.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

PROVINCIA
di TRIESTE

S prispevkom

Comune di Devin Nabrežina
Občina Devin Nabrežina

Camera di Commercio
Trieste

ZA AVTOMOBILE
IN BREZPLAČNI
AVTOBUS IZ ŠTIVANA

VABILO K ABONMAJU

Vstopnice in vpisovanje abonmajev na kraju prireditve

Slovensko stalno gledališče
Peter Quilter

Dueti

režija: Matjaž Latin

Danes - četrtek, 30. septembra
ob 20.30

Proshtni dom na Opčinah v sodelovanju s SKD Tabor

Sobota, 2. oktobra
ob 20.30

Kulturni dom na Prosek v sodelovanju z Zadružno Kulturni dom Prosek-Kontovel

Vstopnice: 6 €

Plesna skupina Mehki čevlji Sežana

Rdeča kapica v pravljičnem gozdu

(koreografska predstava za otroke in družine)

Sobota, 2. oktobra ob 18.00
v veliki dvorani SSG

Vstopnice: otroci 2 €, odrasli 6 €

ZAPELJIVE MEDIGRE

Abonmajska kampanja 2010-2011

Vpisovanje abonmajev pri blagajni SSG vsak delavnik 10.00 - 15.00 / 17.00 - 20.00
Tel +39 040 362 542
brezplačna številka 800214302

Poslovni oglasi

URADNICA import-export
V MOBILNOSTI išče katerokoli zaposlitve.

Tel.: 335-8206984

Mali oglasi

20. SEPTEMBRA smo dobili na zgoniškem pokopališču žensko zapestno uro. Tel. št.: 040-229192.

ŠIČEM DELO kot negovalka na domu starejih oseb. Po potrebi tudi injekcije in druge usluge. Tel. št. 329-2618514.

NA PROSEKU oddajamo opremljeno stanovanje (spalnica, dnevna soba, kuhinja in sanitarije) z balkonom in parkiriščem. Tel. 333-1129574.

PRODAJAMO več posod za vino v steklenem vlnaku v zelo dobrem stanju. Tel. št.: 040-327330.

PRODAM domačo čebulo, tel. št. 333-674126.

PRODAM Isuzu Trooper LS, 3000 cc, 159 cv, prevoženih 160.000 km, 7.500,00 evrov v zelo dobrem stanju. Tel. št.: 348-8865580.

PRODAM pasjo uto srednje velikosti. Tel. št.: 339-3132487 (po 19. uri).

PRODAM tri stare kamnite vase. Tel. št.: 040-327128.

PRODAM trisedenčni divan, moderen in istočasno klasičen ter naslonjač - relax, oba staše v garanciji. Zaželenja je resnost. Tel. št.: 347-2754912 (ob uri obedov).

PRODAM 60 kv. m. strežnih zidakov iz opeke starih 100 let. Velikost 23,5 x 11,5 cm, debeli 1,5 cm, ročno delani. Tel. št. 040-576116.

PRODAM železna vrata 2 x 0,80 m in kad za grozdje (10 kvintalov). Tel. št. 040-814212.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. 348-3127194.

PRODAM dve hrastovi kadi za grozdje. Za informacije poklicite na tel. št. 349-8430222.

PRODAM po zelo ugodni ceni skoraj nov mlini za grozdje (repalknik) - ročno ali motor. Tel. 347-5828180.

SIMPATIČNO MUCKO sive barve, podarimo ljubitelju živali. Tel.: 040-213701.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.45, 21.15 »Inception«.

ARISTON - 17.00, 21.30 »London River«; 18.30, 20.00 »Niente paura«.

CINECITY - 16.00, 17.35, 19.00, 20.30, 22.05 »Inception«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »L'ultimo dominatore dell'aria 3D«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »La passione«; 18.15, 21.30 »Mangia, prega, ama«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Mordimi«; 15.50, 18.05 »Cani & gatti: La vendetta di Kitty 3D«; 16.00,

SKD Barkovlje

Ul. Bonafata 6
s pokroviteljstvom
ZSKD in Slovenske prosvete
prireja
DANES - 30. septembra
razstavo

SPOMINI

Neva Pertot - slikanje
Mileva Martelanc - glineni izdelki

Glasbena kulisa
Nadja Pertot - sopran,
nastop skupine učencev
Glasbene kambre SKD Barkovlje,
ki jo vodi Aleksandra Pertot,
pri klavirju Beatrice Zonta

Začetek ob 20.30

ŠK Kras
(mladinski odsek)

AŠK Kras prireja
tečaj modernih plesov za mlade

(od 14. do 29. leta starosti).

Tečaj se bo odvijal ob sredah
od 20.30 do 22.00 ure
v Športno-kulturnem centru
v Zgoniku.

Vse potrebne informacije in vpisovanje
na predstavitev tečaja
v petek, 1. oktobra, ob 20.00 uri
ali na telefonski številki
340-3957915 (Mateja).

Toplo vabljeni!

narodne božične revje Nativitas. Včlanjen zbor/drustvo lahko priredi koncert, kjer nastopa eden ali več zborov. Za informacije poklicite na 040-635626.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren sporoča, da se v telovadnicni nižje srednjolete S. Gregorčič v Dolini vrši tečaj Pilatesa in telovadbe za zdravo hrbtenico. Urnik telovadbe bo z mesecem oktobrom spremenjen in sicer: ob torkih od 19. do 21. ure, ob petkih pa od 18. do 20. ure.

PLESNAS KUPINA VIGRED vabi v svoje vrste osnovnošolce in srednješolce. Plesne vaje vsak četrtek, v Štalci v Šempolaju: od 16. do 17. ure za 1., 2. in 3. razred osnovne šole; od 17. do 18. ure za 4. in 5. razred in srednjo šolo. Mentorica: Jelka Bogatec.

STARJEŠE SKAVTINJE POZOR: pridite na priložnostno večerjan danes, 30. septembra, ob 19. uri na Pesek. Javite se na odrasliškavti@googlegroups.com ali na 347-7000353 (Irma Ozbič Piščanc).

TEČAJ ANGLEŠČINE IN SLOVENČINE pri SKD Igo Gruden v sodelovanju z Občino, se začnejo v mesecu oktobru. Vpisovanje v knjižnici »Nada Pertot« in v Kavarni Gruden v Nabrežini. Info: 040-299632, e-mail veratuta@tiscali.it.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še sledeče dejavnosti: rekreacija odrasli - od 1. oktobra ob ponedeljkih in petkih ob 21. uri; rekreacija odrasli - od 5. oktobra ob torkih in četrtekih ob 8.30; otroška telovadba - od 2. oktobra ob sobotah, skupina starejših - ob 9. uri in skupina mlajših ob 10. uri. Prisrčno vabljeni!

AŠK KRAS (mladinski odsek) prireja tečaj modernih plesov za mlade (od 14. do 29. leta starosti). Tečaj se bo odvijal ob sredah od 20.30 do 22.00 v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vse potrebne informacije in vpisovanje na predstavitev tečaja v petek, 1. oktobra, ob 20. uri ali na tel. št. 340-3957915 (Mateja). Toplo vabljeni!

ROMANJE V MEDŽUGORJE od 1. do vključno 4. oktobra. Za romarje iz Slovenije in Italije zadostuje veljavna osebna izkaznica za inozemstvo. Vpis na tel. št.: 0481-882395 in 0481-32121 (Darko), za Slovenijo 00386-5-3022503 (Anica) in 040-229166 (Markuž).

TEČAJ SA DOJENČKEV BAZENU ŠC Melanije Klein obvešča, da se bo tečaj za dojenčke od 1. do 12. meseca začel v petek, 1. oktobra, ob 10.30 do 11.30. Tečaji za otroke od 12. do 36. meseca pa bodo potekali ob sobotah popoldne. Število mest je omejeno. Prijava in info: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TELOVADBA ZA RAZGBAVANJE - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren sporoča, da bo telovadba za gospe v zrelih letih začela v petek, 1. oktobra, ob 9. uri v društveni dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu. Vse zainteresirane naj na vadbo pridejo pet minut pred pričetkom v udobni trenirki in naj s seboj prinesajo tudi vodo in brisačo. Vabljeni.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren sporoča, da bo telovadba za gospe v zrelih letih. Telovadba se bo začela v petek, 1. oktobra, ob 9. uri v društveni dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu. Vse zainteresirane naj na vadbo pridejo pet minut pred pričetkom v udobni trenirki in naj s seboj prinesajo tudi vodo in brisačo. Za vse potrebne informacije poklicite na tel. št. 339-2447832.

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilatesa za dekleta in gospe. Vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadnici športnega centra v Bazovici. Prva vadbenega ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebne informacije poklicite na tel. št. 329-9751782.

AŠD MLADINA organizira tečaj trebušnih plesov. Predstavitev in brezplačna vaja v ponedeljek, 4. oktobra, v bivšem rekreatorju v Križu 441 ob 18.30. Tečaj vodi Yasmin Anuby. Info: www.yasmin.anuby.it, tel. 333-5663612.

AŠD MLADINA vabi na tečaje hip-hopa in break-danca, ki bodo potekali v bivšem rekreatorju v Križu 441 pod vodstvom večkratnega svetovnega prvaka Samo Polutaka Kosa in Mateja Terčon. Predstavitev in brezplačna poskusna vaja v ponedeljek, 4. oktobra; osnovnošolci ob 16. uri, vrtec ob 16.45, srednješolci in mladinci ob 17.30. Info: 329-9751782.

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilatesa za dekleta in gospe. Vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadnici športnega centra v Bazovici. Prva vadbenega ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebne informacije poklicite na tel. št. 329-2447832.

Prireditve

SKD BARKVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja danes, 30. septembra, razstavo »Spomini«: Neva Pertot slikanje, Mileva Martelanc glineni izdelki, Glasbena kulisa Nadja Pertot - sopran, nastop skupine učencev Glasbene kambre SKD Barkovlje, ki jo vodi Aleksandra Pertot, pri klavirju Beatrice Zonta. Začetek ob 20.30.

DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC v sodelovanju z ZTT vabi na predstavitev nove knjige Marija Čuka Nikar se ne hudujte na vreme, da je zmešano. Z avtorjem se bo pogovarjal Ace Mermolja. Srečanje bo v društveni gostilni v petek, 1. oktobra, ob 20. uri.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na osebno razstavo Sare Contestabio »Kralj petrolej«. Predstavila jo bo Jasna Merku. Glasbeni utrinek - duet violin: Ve-

ra Sturman in Neža Zobec, Glasbena matica, razred prof. Jagode Kjuder. Odprtje razstave bo 1. oktobra, ob 17.30, Trst, Ul. S. Francesco 20.

TPK SIRENA vabi na otvoritev in ogled fotografske razstave Mila Zidariča o regati Barkovljanki v petek, 1. oktobra, ob 20. uri v društveni dvorani v Miramaršem drevoredu št.32 v Barkovljah. Ogled je možen vse do nedelje, 10. oktobra, v času odprtja društvenega bara.

GLASBENA MATICA ŠOLA »M.KOGOJ« v sodelovanju s SKD Barkovlje vabi na Diplomski koncert - Petra Marega, flavta, razred prof. Erika Slama, klavirska spremjava prof. Claudia Sedmack, v soboto, 2. oktobra, ob 20. uri v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Vljudno vabljeni!

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

Prispevki

V spomin na Robija Ferfoglio daruje družine Tomasetig 50,00 evrov za društvo Timava Medjavščina.

Frančiška Bazzi - Bajc vd. Visini

Zalostno vest sporočajo

sorodniki in prijatelji

Poslednje slovo bo v soboto, 2. oktobra, ob 11.40 v ulici Costalunga.

Pogrebni obred z žaro bo v torek, 12. oktobra, v Vipavi.

Općine, 30. septembra 2010

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Vabilo k abonmaju

Komedija Dueti na Opčinah, Proseku in v Križu

Prva predstava že danes - Igrata Maja Blagovič in Vladimir Jurc

Slovensko stalno gledališče vabi k vpisovanju abonmajev za sezono 2010-2011, ki se bo pričela 22. oktobra z gostovanjem muzikal Neron ljubljanske Dramme. V pričakovanju otvoritvenega dogodka se v gledališču in po okoliških odrih odvijajo ponovitev in gostovanja spremnih pobud sklopa Vabilo k abonmaju. Izbor spremnih predstav zrcali raznolikost gledalcev; ljubiteljem festivalskega eksperimentiranja je bilo namenteno dvojno gostovanje Narodnega gledališča iz Sarajeva, publike, ki se najraje poglablja v realistično obravnavanje krajevne zgodovine, pa si je ogledala ponovitev predstave Franca Peroja o Poročilu slovensko-italijanske zgodovinsko-kulture komisije, mladi si bodo lahko privoščili razberenjen večer v družbi Pupkin kabaretta (na sporednu 6. oktobra), najmlajši in njihove družine pa bodo lahko preživeli slobotni popoldan v gledališču s koreografsko predstavo o Rdeči kapici v pravljičnem gozdu. Kdor bi se najraje nasmejal ob zabavni komediji, bo imel na voljo več terminov; poleg enkratnega gostovanja uspešnice gledališča Koper Duohtar pod mus! Iztoka Mlakarja po motivih Molièra (16. oktobra v SSG-ju) bodo namreč za-

živele tri ponovitev lanske produkcije SSG Dueti Petra Quilterja v režiji Matjaža Lutina. Zabavna predstava na sporednu po okoliških odrih v sklopu pobude Vabilo k abonmaju: danes ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah v sodelovanju s SKD Tabor, v soboto, 2. oktobra v Kulturnem domu na Proseku v sodelovanju z Zadružno Kulturni dom Prosek-Kontovel in v četrtek, 7. oktobra, v Ljudskem domu v Križu v sodelovanju z gostilno Bito in SKD Vesna.

ku). Ponovitev komedije ne bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi.

Predstava bo trikrat na sporednu po okoliških odrih v sklopu pobude Vabilo k abonmaju: danes ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah v sodelovanju s SKD Tabor, v soboto, 2. oktobra v Kulturnem domu na Proseku v sodelovanju z Zadružno Kulturni dom Prosek-Kontovel in v četrtek, 7. oktobra, v Ljudskem domu v Križu v sodelovanju z gostilno Bito in SKD Vesna.

KANAL OB SOČI - Kogojevi dnevi

Bachove orgelske umetnine

Predstavila sta se trobentari Luka Ipavec in organist Gregor Klančič - Danes se festival seli v Gorico

Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi je na četrtem koncertu 24. septembra (tretji koncert je zaradi izjemnih vremenskih razmer odpadel) v cerkvi sv. Marije Vnebovzetje v Kanalu gostil dva domača glasbena umetnika, trobentarja Luka Ipvaca (1987) in organista Gregorja Klančiča (1971). Predstavnika mlajše generacije goriških postvarjalcev sta predstavila stilno različne skladbe: tehten izbor petih del štirih sodobnih slovenskih skladateljev sta uokvirili preizkušeni glasbeni umetnini kot sta Preludij in fuga v Es-duru BWV 552 za orgle J. S. Bacha in Okna po Marcu Chagallu za trobento in orgle izvrstnega sodobnega češkega skladatelja Petra Ebna. Levji delež programa je pripadal Klančiču, ki nam je s primerno čustveno zadaranostjo in dostojanstvenostjo najprej odstiral biserno čistost in dostojanstvenost Bachovega orgelskega sveta, se nato študijsko poglobljeno in vestno predal svojstvenemu neoromantičnemu realizmu kot ga je v Koncertni preludij poskušal prenesti Blaž Arnič, in se zatem prepustil nekaterim mikavnim in domiselnim rešitvam komponiranja za kraljico med instrumenti Sama Vremščaka v skladbah Fuga v c-molu in Salve Regina.

Stilno zelo različna dela so v izvedbah Gregorja Klančiča doživelia solidne in predvsem zelo skrbno pripravljene in poglobljene interpretacije, brez presežkov sicer, ki jih žal orgle v kanalski cerkvi niti ne omogočajo. Slednje je morebiti še najbolj zaznamovalo krstno izvedbo skladbe Espresso per organo e tromba Štefana Maurija. Novitet je skladatelj iz Avč pri Kanalu napisal za Klančiča in Ipvaca in v koncertni list zapisal: »Večkrat zaslisljim v spominu melodije iz časov moje rosne mladosti, ki sem jih slišal od vaških harmonikanarjev na plesnih zabavah, pa tudi sam sem jih poznal, ko sem se kot samouk naučil igranja na dia-tonski, pozneje pa na klavirski harmoniki. Nekaj let po drugi svetovni vojni so me takrat mladi fantje, avški domačini, pa tudi mladostniki iz sosednjih vasi večkrat povabili za igranje harmonike na plesnih zabavah. Spominjam se, da se je ples vselej zaključil s takrat imenovanim otroškim pouštancem. Melodija in item takratnih plesnih melodij, tudi pouštanca, da ne bi odšel v pozabovo, zazvenijo tudi v skladbi Espresso per orgle in trobento.«

Zlahtno poslanstvo in vsekakor dober namen! Skladba, v kateri močno iz-

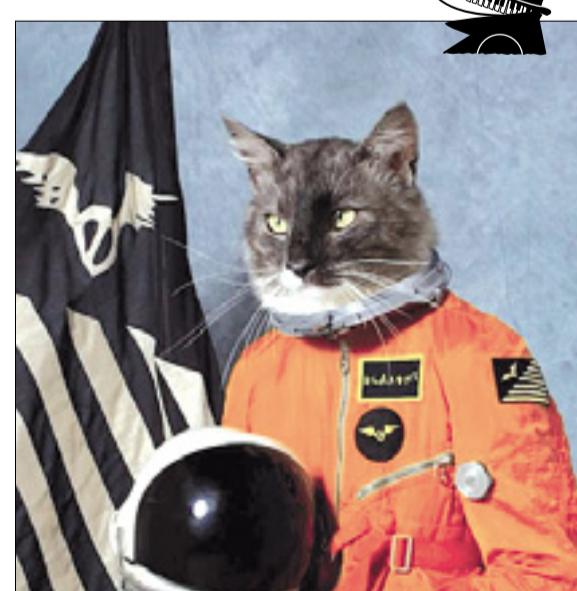

Luka Ipavec

Gregor Klančič

NA VES GLAS

Surfing The Void

The Klaxons
New rave – space pop
Polydor, 2010

Angleška skupina The Klaxons velja za enega izmed glavnih akterjev tako imenovane »new rave« alternativne glasbene scene. Gre za novo glasbeno zvrst, nastalo okrog leta 2005 v An-

VERDI - Tretji koncert simfonične sezone

Brahms in Beethoven zaživila s pianistom Vogtom in orkestrom pod Steinbergovim vodstvom

Tretji koncert simfonične sezone opernega gledališča Verdi nam je ponudil res mikaven program: dva velikana, Brahms in Beethoven, kot solist pa je gostoval pianist Lars Vogt, čigar karrieri blesti v najprestižnejših koncertnih dvoranah. Dirigiral je Pinchas Steinberg, mojster, ki ima v Trstu že tridesetletno zgodovino, tako v opernem kot v simfoničnem repertoarju. Večer je tudi pomenil slovo zborovodje Lorenzo Fratinija, ki je zaključil svojo pogodbou, novi upravni svet gledališča pa je kot naslednika imenoval Alessandra Zupparda, odličnega mojstra, ki je letos že nadomestil Fratinija v Gounodovi Roméo et Juliette, kjer je zapustil zelo pozitiven vtis.

Zbor je bil protagonist prve skladbe, Brahmsovega Schicksalslied (Pesem usode) op.54, klasično v slovenso zgrajene partiture, v kateri je Brahms uglasbil Goethejev pesimistični pogled na človeško usodo. Nežno in sladko poje skladba o blaženem življenju bogov, dramatičen zusuk pa prikaže trpkost zemeljskega življenja. Pod Steinbergovim vodstvom se je zbor izkazal kot discipliniran ansambel, ki zelo prijetno zazveni v najtišji dinamiki, ko se pa glasovi polnozvočno odprejo, je zaznati nekaj odmikov od idealne slike, ki naj bi ne dopuščala nebrzdanah fortissimov. Orkester je ubrano spremljal pevce, ki so s svojim zborovodjo poželi tople aplavze, nato pa je na odru zblestela zvezda, ki lahko tudi razdvaja poslušalce: Lars Vogt se je 3.koncerta za klavir in orkester v Es-duru op.73 Ludwiga van Beethovna lotil z nezasiljano energijo, skoraj pretirano vehemmentno: kladivca velikega Faziolija so v začetnih akordih udarjal kot na nakovalo, s tem je pianist verjetno želel v izvedbo vlti čim večjo količino energije ter poudariti značilnosti kompozicije, ki je znana kot »cesarski koncert«. Vogt je res nesporno kraljeval, svoj zanos pa je znal posredovati tudi orkestru, ki je zelo hitro in točno reagiral na pogoste agogične spremembe. Štiridesetletni nemški pianist pa ni igrал grobo, kajti pokazal je tudi veliko mero muzikalnosti, ki se je izražala v lirskej frazah s pretanjениmi dotiki-prevladoval pa je ritmični pogon, ki ga je solist z nasla do niza do poslednjega takta. Vogt je s samosvojo, a muzikalno podkovano interpretacijo, osvojil večino občinstva, ki je z navdušenimi aplavzi iztržila dva dodatka, blag Chopinov nočurno in sladek Brahmsov valček.

Katja Kralj

Lars Vogt

Ideal grške klasične je bila podtalnit program, ki je v drugem delu slonel na Beethovnovi 3. simfoniji v Es-duru op. 55: veliko ugibanj in polemik o posvetilu, ki ga je skladatelj najprej imenil Napoleonu, v začetku svoje parabole ideal revolucionarne svobode, ko pa se je general Bonaparte okronal za cesarja, je Beethoven raztrgal posvetilo in ostala je umetnina, ki naj bi bila namenjena »velikemu človeku...ki ga morda še čakamo«... Revolucionarno je nemški genij podredil klasično obliko simfonije svoji ustvarjalni nui, podrl je konvencije in kalupe ter ustvaril model, ki je postal svetilnik bodočim skladateljem. Osrčje skladbe je morda Žalna koračnica, z napeto in mojstrsko izklesano dramaturgijo, ki jo je tržaški orkester poustvaril z odliko imenitnega ansambla: neoporečni pihalci in troblci, disciplinirana godala so brezhibno sledila Steinbergovim kretnjam, ki so z veliko mero samoobvladovanja vodile dialektično napetost. Bolj kot globok patos je dirigent naslikal mogočno slovesnost, resnobo in metafizično lepoto skladbe, ki se je po koračnici razvedrila v brillantnem scherzu - tu si zaslužijo posebno pohvalo hornisti, ki so svoj solo odigrali brezhibno, vseskozi pa je orkester deloval kot natančen mehanizem, ki si občasno lahko privošči tudi toplejše in bolj romantično obarvanu faziranje. Nesmrtna lepota, skozi katero je Beethoven izražal tudi svoje filozofske poglede, je v kakovosti interpretaciji znova prevzela poslušalce, ki so dirigenta in orkester nagradili za dolgimi in gromkimi aplavzi.

glij, ki jo sestavljajo elementi nekdanje new wave glasbe, punk, indie in diskoploški efekti.

Zasedba The Klaxons je nastala leta 2005 v londonskem predmestju The Cross, ustanovili pa so jo trije mladi fantje: pevec in pianist James Righton, pevec in basist Jamie Reynolds ter kitarist Simon Taylor. Fante je družila ljubezen do new wave glasbe iz začetka osemdesetih let in seveda elektronska glasba; že istega leta je bend v samozaložbi izdal svoj prvi single Gravity's Rainbow, s katerim so tako stopili na angleško underground sceno. Leta kasneje je zasedba izdala drugi posredčen single Atlantis to Interzone, s katerim je pritegnila pozornost glasbenih kritikov in mediiev. Ob poslušanju te pesmi si je neki glasbeni kritik izmisli termin new rave ...

Bendu se je kmalu nato pridružil še bobnar Steffan Haller in leta 2007 je zasedba izdala svojo prvo ploščo Myths of The Near Future: album je založila velika glasbena založba Polydor Records. S to ploščo so Reynolds in ostali zmagali veliko prestižnih glasbenih nagrad, med katerimi celo Mercury Music Prize, ki nagrado dodeli najboljšemu angleškemu albumu leta.

V zadnjem letu je vladalo veliko pričakovanja za izid nove plošče angleške zasedbe, saj so nekateri trdili, da bo to popolnoma drugačen album, s folk in dub-step ritmi. Nekaj resnic je v teh govoricah verjetno bilo, založba Polydor je namreč skupino prisilila, da je polovico pesmi ponovno snemala, češ da so zvenele preveč eksperimentalno ... Bendu je vseeno uspel izdati dobro ploščo: Surfing The Void sestavlja deset komadov, ki potrjujejo new rave značilnosti iz prvega albuma, kot na primer single Echoes, pa čeprav so se fantje tokrat oddolili za bolj psihedelične komade, kot Flash Hover, Twin Flames in Cypherspeed. V bistvu je Surfing The Void, glede na svojo »predhodnico«, nekoliko bolj alternativna plošča, a zaradi tega nič manj kvalitetna!

Rajko Dolhar

Tatjana Gregorič

Rusija od carjev do Putina

Bojan Brezigar

Kdor pojmuje Kremelj zgolj kot sedež državne oblasti, se bridko moti. Kremelj je pravzaprav simbioza državne in cerkvene oblasti; ne od danes, ampak vse od časa, ko je bila Moskva prestolnica Rusije. To pomeni, da je bilo tako do Petra Velikega, ki je prestolnico prenesel v novo zgrajeni Petrograd, in vse od oktobrske revolucije, ko so prestolnico premestili nazaj v Moskvo. Znotraj kremeljskega obzida so namreč najpomembnejši spomeniki ruske pravoslavne cerkve; tu je ohranjen dobršen del zgodovine Rusije in te zgodovine ni postavljal v dvom niti komunizem. Čeprav je še zlasti v Stalinovih časih pravoslavna cerkev trpela veliko preganjanja, je vendarle pri ohranjanju zgodovinskega spomina prevladal smisel za izročilo in tako so ostale te cerkve sredi Kremelja nedotaknjene in je bil ogled obiskovalcem vedno dovoljen, tudi v času, ko tam verskih obredov ni bilo.

Prvi simbol vidiš že na pročelju: svetega Jurija, ki ubije zmaja. Sveti Jurij je zavetnik Moskve in ta simbol je vedno ostal nedotaknjen. Vstop je veličasten: lepo urejen park, kjer se sprehodiš rahlo navzgor po pločniku ob veliki kongresni palači, dokaj novi stavbi, brez kakršnihkoli arhitektonskih vrednot, vendar pa ne moteči. Zgradili so jo leta 1961 za kongres komunistične partije. Tu, v veliki dvorani, ki sprejme 6.000 ljudi, prirejajo številne koncerte, tu pogosto nastopa tudi gledališče Boljšoj z operami in koncerti. V gledališči dvorani v središču mesta je namreč samo 2.000 sedežev, tukaj lahko sprejmejo trikrat toliko obiskovalcev. Glede na izredno povpraševanje se odvijajo predstave v tej grši, zagotovo manj akustični, vendar veliko večji dvorani.

Na drugi strani je arzenal, stara vojašnica, pred katero še sedaj stojijo topovi, ki so jih zaplenili Napoleonovi vojski leta 1812. In tu je potrebno kratko pojasnilo.

Kadarkoli govorimo o vojni, mora-

Vrtiljak zgodovine: cerkve se zapirajo, cerkve se odpirajo

2

mo biti v Rusiji zelo jasni. Če je namreč za nas sinonim za vojno vselej in samo druga svetovna vojna, je razmišljanje v Rusiji drugačno. Rudi so bili trikrat napadeni in oblegani in vsakič so zmagali. V 17. stoletju so jih napadali Poljaki, v 19. stoletju Francozi in v 20. stoletju Nemci. Stalingrajska bitka je prešla v zgodovino kot ena najbolj krvavih bitk človeštva in zagotovo najbolj krvava v drugi svetovni vojni. Spominu na drugo svetovno vojno so namenjeni številni spomeniki, vendar se Rusi vselej spominjajo tudi Poljakov in Napoleona; Poljaki in Francozi so prišli do Moskve, Nemci pa ne. Francozi so celo zavzeli Moskvo, iz katere se je takratni veljeknik, general Kutuzov, umaknil; težko sprejeta odločitev, vendar je padla, ko je Kutuzov predstavil alternativo: »Ali iz-

gubimo Moskvo, ali izgubimo armado«. Samo z armado bi Moskvo lahko pridobili nazaj in to se je tudi zgodilo. Vse to še zdaleč ni pozabljeno; kadar boste z Rusi govorili o invaziji morate biti torej zelo natancni in vselej pojasniti, za katero invazijo gre. Zgodovinski spomin namreč ohranja vse tri.

Toda vse, kar smo videli tu, je le nekakšna pokušina. Zgoraj se odpre ploščad, lepo tlakovani trg, ki ga obdajajo štiri cerkve. Štirje biseri pravoslavne umetnosti, med katerimi je najpomembnejša katedrala vnebovzetja, velika bela cerkev z zlatimi kupolami. Italijanski arhitekt Aristotele Fioravanti, kateremu so zaupali gradnjo, je odpotoval v Vladimiro, prejšnjo prestolnico Rusije in si ogledal tamkajšnjo katedralo; na tej osnovi je narisal se-

danjo, s še tradicionalno kupolo, značilno za bizantinsko arhitekturo; ruske kupole v obliku čebule (in ne gre za modno muho); na kupoli v obliku čebule se sneg ne zaustavlja ampak sproti drsi dol) so začeli graditi kasneje. To cerkve so zgradili v začetku 14. stoletja in kar 200 let je služila za vzorec graditeljem cerkv v Rusiji. Gre za izreden arhitektonski podvig, izvirno spojitev bizantske arhitekture z italijanskim renesančnim slogom, kar daje poslopu poseben šarm. Tu je že skoraj sedem stoletij pravi sedež ruske pravoslavne cerkve, tu so bili kronani ruski carji in postavljeni patriarhi. Veliko jih je tu pokopano.

Pravoslavna liturgija določa, da verniki sledijo molitvi stoje. Vendar so v cerkvi trije stoli. Eden je namenjen patriarhu, eden je bil namenjen carju, tretji stol v majhni niši pa je prava posebnost. Ivan Grozni se je sedemkrat ozemel, vse dokler mu žena ni rodila sina. Ko se je oženil tretjič, so ga izobčili iz cerkve; vanjo torej ni mogel vstopati skozi glavna vrata. Zato so ob cerkvi zgradili majhen prizidek s posebnim vhodom, v notranjosti pa nišo s stolom, da je lahko spremjal verske obrede. Rusi po Bizantincih očitno niso povzeli samo arhitekturo, ampak tudi isto, čemur še danes pravimo bizantinski...

Notranjost cerkve je veličastna. Freske, ki jo krasijo, so iz 17. stoletja; takrat je bila namreč notranjost popravljena in vse stare freske so bile obnovljene. Dragocene so tudi ikone, ki sestavljajo ikonostazo, steno, ki ločuje oltar od vernikov, v petih nadstropijah.

Tu je morda primerno navesti nekaj podatkov o odnosu komunistične oblasti do vere. Pred oktobrsko revolucijo je bilo v Rusiji približno 100.000 cerkva in samostanov. V sami Moskvi jih je bilo več kot 500. V Stalinovih čistkah je izginila tretjina teh cerkv in v vsej Sovjetski zvezzi so se obredi odvijali samo še v 100 cerkvah. Številne cerkve so spremenili v drsalnice, v muzeje, v bazene in v druge objekte. Samostan Danilovski v Moskvi je postal zapor, cerkev sv. Nikolaja pa plinarna.

Leta 1988 so uradno slavili tisočletnico krščanstva v Rusiji in takrat je sovjetska oblast – bili smo v dobi Gorbacova – zagotovila pravoslavnim cerkvam in drugim religijam v državi pravni status. Stanje se je normaliziralo s padcem Sovjetske zveze in leta 1992 je bil Boris Jelcin

prvi ruski državnik, ki se je udeležil verskega obreda. V Rusiji so ponovno odprli 10.000 cerkv in danes je v državi približno 80 milijonov vernikov, nekaj več kot polovica vsega prebivalstva. Tudi Cerkev se je vključila v kapitalizem: v številnih cerkvah so trgovine, cerkev pa služi tudi z blagoslovjanjem podjetij, stanovanj, avtomobilov in celo barov in casinov. Na zemljišču ob Nevi, kjer je dal Stalin porušiti katedralo posvečeno Kristusu, za namenom, da zgradi nebottičnik, a so potem zaradi pomanjkanja sredstev zgradili bazen, sedaj z državnim denarjem gradijo novo katedralo, ki bo stala 360 milijonov dolarjev. Nedavno preminil patriarch Aleksej je pred kratkim priznal, da vse od carskih časov ruska cerkev ni poznala takške popularnosti.

Na Kremlju je seveda še veliko znamenitosti in zanimivosti; med drugim velik zvon, ki ni nikoli zvonil. Največji zvon na svetu, 6 metrov visok in težak 210 ton, so izdelali leta 1737, vendar je poslopje, kjer je bil spravljen, zajel požar. Z namenom, da bi preprečili hujšo škodo, so zvon oblivali z mrzlo vodo in je počil. Sedaj stoji na trgu, pod zvonikom, in turisti se kar gnetejo okoli njega; spominska fotografija ob zvonu je postala že nekaj tradicionalnega.

Seveda pa ogleda Moskve ni mogoče pojmovati brez obiska v Novodevičjem samostanu. Gre za lep kompleks 15 poslopij, ki ga obdaja visoko obzidje, utrdba, ki so jo, kot vse druge samostane, uporabljali za zaščito pred invazijami. To je bil ženski samostan, zgrajen v 16. stoletju v zahvalo za zmago nad Litovci v Smolensku; sem je plemstvo posiljalo svoje sorodnice, v večini primerov prisilno. Tudi Peter veliki je sem poslal svojo polsestro Sofijo in svojo prvo ženo, ki se je potem preselila v samostan v oddaljeni Suzdal. Leta 1922 so samostan spremnili v muzej in to je še danes: lep muzej z bogato zbirko ikon in z odličnim pevskim zborom, ki obiskovalcem ponudi nekaj nabožnih in tudi kako ljudsko pesem.

Tik ob obzidju samostana pa je pokopališče, kjer so pokopane številne znané osebnosti: Čehov, Eisenstein, Hruščev, Gogolj, Majakovskij, Prokofjev, Šoštakovič, in za nameček še Stalinova žena Nadežda Aleļujeva, ki je leta 1932 naredila samomor (česar zgodovina ni potrdila, saj bi lahko bila tudi ona žrtev Stalinovih čistk). Vendar tega pokopališča turistični operatorji ne vključujejo v svoje redne programe; veliko srečе morate imeti, da vam vodič dovolijo kratek postanek in ogled pokopališča; togost programov je namreč absolutna in elastičnost vodičev enaka ničli. Jaz te srečе nisem imel in zato se morate zadovoljiti le s skopo navedbo imen pokopanih osebnosti in ne z vtiši ogleda njihovih grobov. Škoda, kajti obisk pokopališča je vselej in povsod zelo poučen.

Novodevičiji samostan.
Zgoraj pozlačene kupole ene izmed cerkv na Kremlju

Se nadaljuje

GORICA - V prihodnjih dneh bodo zarisali črte ob Korzu Italia

Varna kolesarska pot med pločnikom in cesto

Kolesarjenje je dovoljeno v vseh ulicah s prepovedjo avtomobilskega prometa

V prihodnjih dneh bodo uslužbenci cestarske službe goriške občine zarisali novo kolesarsko pot na Korzu Italia, po kateri bo mogoče varno kolesariti od železniške postaje do gledališča Verdi. »Na občini razmišljamo o popolni prenovi Korza Italia, ker bo treba na poseg počakati še kar nekaj časa, pa smo se odločili, da že sedaj zagotovimo varno vožnjo kolesarjem. Zato zaenkrat ne bomo gradili novih voznih pasov, ki bi bili namenjeni izključno kolesom, pač pa bomo nove kolesarske poti začrtali med pločnikom in robom ceste z drevesi,« pravi občinski odbornik Francesco Del Sordi in pojasnjuje, da bodo nove kolesarske poti vsekakor poskusnega značaja. »Če bi hoteli zgraditi povsem nove pasove za kolesa, bi potrebovali ogromno denarja. Vsak kilometr kolesarske poti bi stal okrog 100.000 evrov, tako visoke naložbe pa si zaenkrat ne moremo privoščiti. Zadri tega bomo uresničili take kolesarske poti, ki bodo varne in katerih uresničitev ne bo veliko bremenila občinskih blagajin,« razlaga Del Sordi.

Ko bodo nove kolesarske poti začrte na Korzu Italia, bo za kolesarje vožnja po njih obvezna. »Karabinjerji, policijski in mestni redarji verjetno ne bodo kaznavovali kolesarjev, ki se bodo peljali po cestiču sredi Korza. Neusmiljeni pa bodo do tistih, ki bodo dirkali po pasovih za pešce izven kolesarskih poti, saj so se doslej zaradi tovrstnih dirkačev zgodile že številne nesreče,« razlaga župan Ettore Romoli. Prvi del nove kolesarske poti bodo začrtali med gledališčem in hotelom Palace, nato pa bodo morali kolesarji prečkati cesto in nadaljevati svojo vožnjo proti železniški postaji na drugi strani cestiča. »Z zvezo trgovcev Ascom smo se dogovorili za traso, ki ne bo oškodovala javnih lokalov. Izognili smo se večini barov, le nekateri pa bodo morali nekoliko umakniti svoje zunanjne mizice in stole,« pojasnjuje Del Sordi.

Kolesarjenju po mestu je med torkovim občinskim svetom posvetila svetniško vprašanja svetnica Slovenske skupnosti Marilka Kosič. Kot prvo ji je župan Romoli zagotovil, da bodo ponovno prebarvali zbledele črte kolesarske steze v Škabrijelovi ulici, nato pa je tudi pojasnil, da je vožnja s kolesom dovoljena v vseh ulicah s prepovedjo avtomobilskega prometa. »V ulicah Garibaldi in Mazzini, v Rastelu in na Travniku je kolesarjenje dovoljeno, na tem območju pa morajo kolesarji upoštevati, da imajo glavno besedo in prednost pešci,« je poudaril Romoli, medtem ko je Del Sordi ugotavljal, da goriški kolesarji zelo slabo poznojo pravila prometnega zakonika, ki zadevajo vožnjo s kolesom. »Na novi kolesarski poti ob Korzu Italia bodo morali sobivati pešci in kolesarji, ki bodo morali biti pozorni drug do dru-

gega in predvsem spoštljivi eni do drugih,« je poudaril Del Sordi in pojasnil, da želi povezati s kolesarskimi potmi severni in južni, vzhodni in zahodni del mesta. »Kolesarsko stezo želimo uresničiti med južno železniško postajo in Transalpino, med nekdajnim mejnijim prehodom pri Šempetu in "pašerelu" pri Podgori,« pravi Del Sordi

in pojasnjuje, da bi se na ta način pri Šempetu povezali na slovensko kolesarko mrežo, v Podgori pa na kolesarske poti, ki jih po Brdih gradi goriška pokrajina.

Poseg na Korzu Italia bo vsekakor omejen zgolj na zaris novih črt med pločnikom in robom ceste, tako da ne bo nikakrsne prometne revolucije. (dr)

Zbledela signalizacija v Škabrijelovih ulicah (zgoraj); ko bodo na Korzu Italia zarisali nove kolesarske poti, bodo mestni redarji kaznavovali vse kolesarje, ki bodo vozili izven njih in dirkali po pločnikih (desno)

BUMBACA

GORICA - Soča Pred posegi študije in posvetovanja

»Katerikoli poseg na Soči bo treba opraviti na podlagi poglobljene študije in s čim širšim soglasjem krajevnih upraviteljev in občanov.« Tako je med torkovim goriškim občinskim svetom poudaril občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki je v zvezi z načrtom za nov jez na Soči pri Podgori odgovoril na vprašanje Forumovega svetnika Marka Marinčiča.

»Izražam zaskrbljenost občanov, ki nočejo novih jezov na Soči; hkrati se sprašujem, zakaj zahtevate nov jez na Soči, potem ko je svoje bregove prestopila Vipava,« je dejal Marinčič in poudaril, da nov jez na Soči ne bi nikakor zaustavil večjega poplavnega vala. Poleg tega je Marinčič opozoril, da so bile povsem neutemeljene tudi izjave v zvezi z nadnadm odprijetjem zapornic solkanskega jezu, ki so jih v resnici odprli postopoma in sorazmerno s povečanjem pretoka. Del Sordi je razložil, da so italijanski časopisi njegove besede nekoliko izkrivili, saj ne nikakor zagovarja gradnje novega jezu pri Podgori. »Gradnjo jezu odločno zahteva predsednik konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine Enzo Lorenzon, sam pa sem prepričan, da je treba pred vsakim posegom na Soči dobro preštudirati njegove učinke na reko in s posvetovanjem v obliki foruma Agende 21 prisluhniti mnenju čim večjega števila sovornikov,« je pojasnil Del Sordi in tudi sam priznal, da bi nov jez ne imel velikega učinka na pretok v primeru poplavnega vala. Marinčič je bil z odbornikovim odgovorom delno zadovoljen, občinsko upravo pa je pozval, naj res poskrbi za čim večje posvetovanje v zvezi s posegi na reki Soči. (dr)

GIUSEPPE
CINGOLANI

BUMBACA

»Goriško zdravstvo umira na obroke. Smrtni odmerek strupa predstavljajo koordinirane storitve, ki jih je deželna vlada vključila v svoj zdravstveni načrt. Pod pretvezo razvijanja koordinirane ponudbe namreč ukinjajo storitve v goriški bolnišnici in jih selijo v Trst.« Tako poudarja goriški občinski tajnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani in opozarja, da so na ukinjanje storitev opozorili takoj po objavi deželnega zdravstvenega načrta, toda od takrat dežela ni storila niti koraka nazaj. »Zdaj se primariji iz goriškega zdravstvenega podjetja srečujejo s svojimi tržaškimi kolegi in postaja jasno, da se je začelo ukinjanje storitev, ki so jih doslej bolnikom zagotavljal na Goriškem,« pojasnjuje Cingolani in poudarja, da prej ali slej bodo ukinili še goriško zdravstveno podjetje in ga priključili tržaškemu.

»Pred dnevi je deželni svetnik Giorgio Brandolin opozoril, da bo okulistični oddelki iz Tržiča izgubili razne specialistične storitve, ki jih bodo po novem nudili v Trstu. Podobno velja tudi za vse ostale koordinirane storitve, za katere deželni odbornik Vladimir Kosič ni še pojasnil, kje in kako jih bodo opravljali,« pravi Cingolani in nadaljuje: »Na deželi trdijo, da bodo ohranili goriški oddelki za zdravljenje kostnih bolezni, vendar niso še razložili, ali bodo v njem na razpolago specializirani bolniki.« Cingolani poudarja, da deželni odbornik Kosič se še ni izrekel glede zahtev, ki jih je v svojem dokumentu izpostavila komisija konference županov. »Čim prej nam morajo z deželi pojasniti, kateri naši predlogi so bili sprejeti, kateri pa zavrnjeni. Predsednik deželne vlade Renzo Tondo mora razložiti, ali je doslej legal. Če hoče postopno oklesteti goriško zdravstvo, naj nam to javno sporoči in naj nato poskrbi, da bodo vse zdravstvene storitve brez prikrivanja čim prej preselili v Trst,« poudarja Cingolani. (dr)

GORICA - Družba Irisacqua predstavila načrt za novo poslopje na Majnicah

Sedež pred koncem leta 2012

»Gradnja bo stala dva milijona evrov, zdaj letno plačujemo 150.000 evrov najemnine« - Poziv deželni ohranitvi sedanjega načina upravljanja z vodnimi viri

Računalniška simulacija novega sedeža družbe Irisacqua na Majnicah

BUMBACA

Podjetje Irisacqua bo predvidoma pred koncem leta 2012 dobilo nov sedež. Zgradili ga bodo ob črpalnišču goriškega vodovoda na Majnicah, njegova gradnja pa bo stala približno dva milijona evrov. Načrt so včeraj razstavili v veži goriškega županstva, kjer je direktor podjetja Irisacqua Paolo Lanari pojasnil, da bodo na Majnicah združili vse urade družbe, ki so zdaj razprtjeni po raznih krajih. »Direkcija podjetja in upravni urad so v palači družbe Iris v Ulici IX Agosto v Gorici, sedež tehničnih služb pa je v Ronkah. Vsi naši uradi so zdaj v najemu,

za kar letno plačujemo okrog 150.000 evrov. Zato smo se odločili, da denar raje vložimo v gradnjo novega sedeža, kjer bomo končno na svojem, poleg tega pa bomo imeli tudi boljše pogoje za delo,« je razložil Lanari. Po njegovih besedah so za izbiro projektantov opravili javni natječaj, na katerega se je prijavilo deset načrtovateljev. »Zmagala je naveza raznih podjetij, ki jo vodi na državni ravni priznani arhitekturni studio Tre erre iz kraja Preganziol pri Trevisu,« je še povedal Lanari, medtem ko je predsednik podjetja Irisacqua Sergio Bianchin opozoril, da

bo nov sedež razpolagal z 2.000 metri uporabnih površin, v njem pa bo delalo 80 zaposlenih. »Poslopje, ki ga bomo zgradili, bo okolju prijazno, saj bo vključeno v energijski razred A,« je povedal Bianchi in pojasnil, da pravkar začenja postopek za pridobitev vseh gradbenih dovoljenj. Junija prihodnjega leta naj bi stekel postopek za javno dražbo za izbiro izvajalcev, septembra pa naj bi se nato začela gradnja poslopja, ki naj bi se začključila decembra leta 2012.

Na predstavitev projekta je spregovoril tudi pokrajinski predsednik Enrico

Gherghetta, ki je poudaril, da je upravljanje z vodnimi viri na Goriškem zgledno. »Konec leta bodo na podlagi določil finančnega zakona ukinili vodne okolise AATO, skupaj z zvezama občin ANCI in pokrajini UPI pa zato pripravljamo osnutek deželnega zakona, ki ga bomo predlagali deželni vladi. Prizadevamo si namreč, da bi v naši deželi ohranili dosedanje način upravljanja z vodnimi viri, pri čemer naj bi se zgledovali prav po sistemu, ki je v veljavi v goriški pokrajini,« je poudaril Gherghetta; da je upravljanje z vodnimi viri na Goriškem zgledno.

»Konec leta bodo na podlagi določil finančnega zakona ukinili vodne okolise AATO, skupaj z zvezama občin ANCI in pokrajini UPI pa zato pripravljamo osnutek deželnega zakona, ki ga bomo predlagali deželni vladi. Prizadevamo si namreč, da bi v naši deželi ohranili dosedanje način upravljanja z vodnimi viri, pri čemer naj bi se zgledovali prav po sistemu, ki je v veljavi v goriški pokrajini,« je poudaril Gherghetta; da je upravljanje z vodnimi viri na Goriškem zgledno, je potrdil tudi goriški župan Ettore Romoli. »Dežela bo moralo biti pozorna, da državni zakoni, ki so namenjeni sanaciji raznih težav po Italiji, ne bi oškodovali ravno naših krajev,« je poudaril Romoli.

Še odprtost ostaja vprašanje poslopja v Ulici 9 Agosto; njegova lastnica - družba Iris - ga je nameravala prodati, doslej pa ni še našla kupca. Baje naj bi se za stavbo zanimal naveza med podjetjem Acegas-APS in Eni, ki sta od družbe Iris prevzela njen energetski sektor. (dr)

Koncertna sezona 2010/2011

Godalni kvartet Calisto
in
Aleksandra Pavlovič, klavir
Koncert v sklopu
Festivala Kogojevi dnevi 2010

Kulturni center Lojze Bratuž
danes, 30. septembra 2010,
ob 20.30

Vstop prost - Vljudno vabljeni

NOVA GORICA - Dogovarjanje na sedežu univerze v Rožni dolini

Novogoriški univerzi odpirajo vrata konzorcija

Ziberna: »V Gorici imamo učne programe treh univerz, ne le Tržaške in Videmske«

Konzorcij za razvoj goriškega univerzitetnega pola odpira vrata Univerzi v Novi Gorici. »Prispevati moramo k razvoju vseh univerz, ki delujejo na našem območju. V Gorici namreč nista prisotni le Videmska in Tržaška univerza, pač pa v našem mestu vodi svoje programe tudi Univerza v Novi Gorici. Zato mora biti samo po sebi umevno, da spodbujamo sodelovanje med tremi univerzami in jim pomagamo pri reševanju njihovih težav,« poudarja novi predsednik goriškega univerzitetnega konzorcija Rodolfo Ziberna, ki se je včeraj na sedežu novogoriške univerze v Rožni Dolini srečal z njenim predsednikom Danilom Zavrtanikom. Pobudo za srečanje je dal SKGZ v vlogi čezmejnega povezovalca na področju univerzitetnega študija oz. izobraževanja, zato pa je med obiskom Ziberno spremljal pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič.

Med srečanjem je Ziberna poudaril, da predstavlja prisotnost novogoriške univerze v Gorici obogatitev izobraževalne ponudbe; zato želi, da bi se sodelovanje med različnimi izobraževalnimi subjekti okreplilo. Sogovorniki so se strinjali, da je potreben večji pretok študentov med Gorico in Novo Gorico, saj je integriran univerzitetni sistem lahko koristen za obe mesti.

Univerza v Novi Gorici nima zadržkov glede sodelovanja s sogovorniki v Gorici, pravi Zavrtanik. »Treba pa se je zavedati, da to ni samo odločitev univerz, tako sodelovanje je tudi stvar politike, lokalne in državne. Saj s Tržaško, Videmska in marsikatero italijansko univerzo na akademski ravni že sodelujemo,« dodaja in svojo misel o tem, da mora za pobudami univerz stati tudi politična volja, ilustrira z naslednjim primerom: »Pred leti sem predlagal, da se v Rožni Dolini naredi kampus. Ena njegova polovica bi bila na slovenski, druga pa na italijanski strani. To bi bil primer moderne meddržavne univerze, vendar pa predlog ne na eni ne na drugi strani ni bil sprejet z navdušenjem. O tem, da se na meji naredi nekaj skupnega, prepoznavnega, italijansko-slovenskega, ne odločajo akademiki, temveč politiki.«

Semolič, Ziberna in Zavrtanik so se pogovorili tudi o sprotnih potrebah in težavah, ki jih imajo novogoriška, Videmska in Tržaška univerza. Lahko bi jih reševali skupaj. Gre za vprašanja menz, študentskih domov, sedežev in pomanjkanja predavalnic, s katerimi se soočajo vse tri univerze. Zaradi skupnih potreb je Ziberna predlagal, da bi se čim prej predstavnik novogoriške univerze začel udeleževati zasedanjem upravnega sveta goriškega univerzitetnega konzorcija. Najprej bi imel predstavnik novogoriške univerze posvetovalno vlogo, potem pa bi ga po besedah Ziberna lahko

RODOLFO ZIBERNA
BUMBACA

LIVIO SEMOLIČ
BUMBACA

DANILO ZAVRTANIK
BUMBACA

tudi polnopravno vključili v upravni svet konzorcija. To bi omogočilo, da bi se sproti pogovarjali o potrebah in težavah treh univerz in bi jih skupaj reševali.

Med srečanjem so spregovorili tudi o študiju enologije, ki so ga pred časom v Krmunu ukinili, po drugi strani pa je mogoč na ajdovskem sedežu novogoriške

univerze. Sogovorniki so izrazili prepričanje, da bi bilo vredno pomisliti o poletni specializaciji, ki bi jo študentje z obema stranoma meje lahko opravljali v Brdih. »Z visoko kakovostno ponudbo bi v Brda privabilo tudi univerzitetnike in strokovnjake iz tujine, od česar bi imel koristi ves goriški območni prostor,« je ugotavljal Semolič, medtem

ko je Ziberna poudaril, da bo ravno danes predstavljal upravnemu svetu univerzitetnega konzorcija svoje programske smernice. »Seveda sem v svoj program vključil okrepitev sodelovanja z novogoriško univerzo, ki bo nedvomno pripomoglo h kakovosteni univerzitetni ponudbi na Goriškem,« je zaključil Ziberna. (km, dr)

NOVA GORICA - Matjaž Klemše o svojem prvencu, ki se dobro prodaja in lepo bere

Zakrpaš in greš naprej

»Med dolgimi urami v bolnišnici, med kemoterapijami sem si zaželet, da bi, ko ozdravim, naredil nekaj velikega«

Matjaž Klemše
v novogoriški
knjižnici,
ob njem urednica
Martina Kafol

FOTO N.N.

»Pred štirimi leti sem zbolel za raka in k sreči ozdravel. Bolezen je bila prelomen dogodek v mojem življenju. Sledilo je zdravljenje, sledile so operacije. Med dolgimi urami v bolnišnici, med kemoterapijami sem si zaželet, da bi, ko ozdravim, naredil nekaj velikega. Ker sem planinec od malih nog, sem se odločil za planinski podvig.« Tako je Matjaž Klemše, doma iz Sovodenj ob Soči, nagovoril zbrane na predstavitev svojega prvence »V zakrpanih gojzarjih«, ki je v torek zvečer potekala v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici. Dogodek sta v sodelovanju z no-

vgoriško knjižnico skupaj organizirala Planinsko društvo Nova Gorica in Založništvo tržaškega tiska (ZTT).

Kot je o knjigi, ki opisuje enomesecno pot po slovenski planinski transverzali, uvodoma povedal Rajko Slokar iz novogoriškega planinskega društva, gre za delo, ki ga bogatijo »šaldo« zanimivi skoki vase in ki pomeni obogatitev slovenske planinske književnosti. Skozi sproščen poverz avtorjem je knjigo podrobnejše predstavila urednica ZTT, Martina Kafol. Izrazila je prepričanje, da je malo mladih avtorjev, ki bi ustvarjali take romane, ki se pre-

pletajo na različnih nivojih, saj »Zakrpani gojzarji« niso le gorska literatura in fakto-grafsko opisovanje, ampak vsebujejo tudi razmišljanja in vse to prepletajo na več ravneh. O nastanku knjige, ki se dobro prodaja in lepo bere, vključena pa je tudi v akcijo »Primorci beremo«, je Klemše povedal, da so že med potjo nastajali zapiski o različnih dogodkih, srečanjih z ljudmi in razmišljanjih, a brez namena, da bi kasneje to objavil v knjižni obliki. »To je prišlo samo po sebi, nekaj tednov po prihodu domov. Knjiga se je kar sama napisala, kot bi jo stresel iz rokava,« je pojasnil in dodal, da

je že z odločitvijo, da prehodi 500 kilometrov dolgo slovensko planinsko pot, predvsem sam sebi dokazati, da je res ozdravel, da je bila to priložnost, da svoj cilj udejanji, da pozabi na bolezen oziroma se je znova spominja. Ker se je na pot podal sam, je imel ogromno časa za vpogled v to, kar se mu je zgodilo, kar je preživel.

Potpisni del knjige, kot osnova, je bil najbolj enostaven, saj je bilo treba le opisati prehodeno pot, je pojasnil mladi avtor. Veliko težje je bil izpovedni del knjige, preplet en razmišljaj in spomini. »Človek veliko raje govori in piše o tem, kaj je prehodil ali naredil, kot o tem, kaj je občutil,« je še povedal Klemše. V nadaljevanju predstavitve je zbranim prebral nekaj odlomkov iz knjige, sledila pa je še dia-projekcija fotografij s poti od Maribora do Ankarana z avtorjevimi opisi, polnimi zdrugev humorja. »Leto prej sem šibal po klinikah s cevkami in telesu, a nisem nikoli obupal, nikoli jokal, na Triglavu pa se je iz mene vsalo vse, kar sem zadrževal. Moral sem se skriti pred vsemi ljudmi na vrhu in zajokati,« je svoj prihod na vrh Triglava, po polovici prehodene transverzale, opisal Klemše, ki je ob zaključku predstavitev izrazil prepričanje, da so zakrpani »gojzarji« na svojevrsten način metafora življenja - nekaj zakrpaš in greš naprej.

Nace Novak

Poškodovani
drog javne
razsvetljave
BUMBACA

»Za Travnik bomo poklicali eksorcista«

Goriški Travnik še vedno spreminja zvrhana mera smože. Včeraj dopoldne je voznik tovornjaka vozil vzdolž trga in trčil v drog javne razsvetljave, ki se je zvilo, tako da je z njega padlo okroglo svetilo in se na tleh razbilo. Drog bo do popravili prihodnji teden, saj je za popravilo potreben žerjav, s katerim bodo namestili tudi nove drogove za zastave. Po nesreči je goriški župan Ettore Romoli s kančkom humorja dejal, da bo na Travnik treba poklicati eksorcista.

Po odhodu prazničnih stojnic so včeraj delavci s cestom polnili razpoke med kamnitimi ploščami na križišču med Ulico Roma in Travnikom.

GORIŠKA PIONIRJA - Na svetovni gospodarski razstavi Expo 2012

Brata Rusjan v Šanghaju

Gledališko igro bodo uprizorili v slovenščini, na voljo bodo nadnapisi v angleščini, ki jim bodo dodali še kitajsko besedilo

Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo prve dni oktobra odpotovalo v drugo največje kitajsko mesto, Šanghaj, kjer bo uprizorilo gledališko igro »Eda - Zgodbo bratov Rusjan«. Režiserka Neda Rusjan-Bric pojasnjuje, da je predstava vključena v niz spremljevalnih prireditvev ob svetovni gospodarski razstavi Expo 2010, na kateri je prisotna tudi Slovenija. Razstava traja 6 mesecev in se bo v zaključila sredi oktobra. Posamezne države imajo v Šanghaju svoje paviljone, v katerih predstavljajo svoje gospodarske doseg, poleg njih pa prikažejo tudi kulturni utrip v svojih domovinah.

Iz Slovenije je v kitajsko velemesto odpotovalo več kulturnih ustvarjalcev, pcvcev in likovnikov. Brata Rusjan in njuna prizadevanja za razvoj letalstva bodo tako skozi gledališče spoznali tudi na Kitajskem in pri tem ugotovili, da tudi majhni narodi lahko igrajo pomembno vlogo pri rasti gospodarstva. Gostovanje v Aziji je Mladinskemu gledališču omogočila Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije, predstavo pa bodo gledališčniki odigrali v središču Shanghai Dramatic Arts Centre. Igra bo v slovenščini; na voljo bodo tudi nadnapisi v angleščini, po vsej verjetnosti pa bodo gostitelji dodali še kitajsko besedilo. Režiserka Neda Rusjan-Bric razlagata, da Mladinsko gledališče kar pogosto potuje po vsem svetu. Na Kitajsko se odpravljajo prvič in so seveda izredno zadovoljni, da bodo slovensko besedo ponesli v še eno, po kulturi tako različno okolje.

Igra o Bratih Rusjan, ki jo je Neda Rusjan-Bric sama zasnovala in režiral, je bila izbrana med 120 najboljših sodobnih evropskih dram na Devetem bienalem izboru European Theater Convention. Po povratku s Kitajske bosta brata Rusjan gledališčni ke popeljala še na krajše gostovanje v Egipt. (vip)

Iz predstave

FOTO M. PETERNEL

TRŽIČ - Fincantieri

»Ne bodo odpuščalik«

4.000 ljudi na predaji velikanke

Govorce o odslovitvi 600 delavcev tržiške ladjedelnice so neosnovane, saj »družba Fincantieri nima tovrstnega namena na državni ravni in niti v svojih obratih v naši deželi.« Tako je včeraj povedal deželni odbornik za proizvodne dejavnosti Luca Ciriani, ki je odgovoril na vprašanje deželnega svetnika Mavrične levice Roberta Antonanza. Ciriani je dodal, da je italijanska vojna mornarica naročila Fincantieriju izgradnjo novih ladij, zato naj ne bi bile potrebne nikakršne odslovitve. Glede tržiške ladjedelnice je še pojasnil, da ima že podpisanih nekaj pogodb za nove potniške ladje, zato pa nadaljnja proizvodnja ni pod vprašajem.

V Tržiču so sinoč predali potniško ladjo Queen Elizabeth ladjarju Cunard line, ki sodi v koncern Carnival. Ceremonije so se udeležili »zgolj zaposleni v Fincantieriju, dobitniki ladjedelnice ter vrh družbe in predstavniki Carnivala, skupno vsekakor preko 4.000 ljudi.«

NOVA GORICA - Dela ob meji v Rožni Dolini se nagibajo h koncu

Križišče postaja krožišče, nadstrešek bo odstranjen

Na vrsti še odstranjevanje nadstrešnic in mejnih ovir na občinskih cestah

Delavci na krožišču

FOTO K.M.

Najkasneje do konca novembra naj bi bila končana ureditev območja nekdajnega mejnega prehoda Rožna Dolina. V sklopu del se urejata krožišče in cesta do meje z Italijo, odstranjen bo nadstrešek.

Dela za preureditev štirikrakega križišča pred mejnim prehodom v krožišče so se začela 9. septembra. Na ta način bo promet na obremenjenem križišču postal pretočnejši, predvsem pa varnejši. To namreč ni bilo križišče enakovrednih cest, prednostna sta bila dva sosednja kraka, kar je med vozniški, zlasti tujci, ki so se z njim soočili takoj po vstopu v Slovenijo, pov-

zročalo nemalo preglavic. Na javnem razpisu je bilo za izvedbo del izbrano Cestno podjetje Gorica, ki bo poleg izgradnje krožišča, poskrbelo še za odstranitev nadstreška in ureditev ceste od krožišča do mejne črte. Kot pojasašnjuje Lilijana Herga, vodja sektorja za vzdrževanje in varstvo cest pri Direkciji Republike Slovenije za ceste, bosta odstranitev nadstreška in ureditev omenjenega odseka ceste izvedeni v oktobru. »Pogodbena vrednost vseh navedenih del znaša 133 tisoč evrov. Rok za dokončanje je 60 dni, v kolikor bo vreme ugodno, če ne pa bodo dela končana najkasneje do konca novembra,« dodaja so-governica iz republiške direkcije. Na stroške novogoriške mestne občine bo znotraj krožišča urejena ozelenitev.

Sicer pa je v skladu s sklepi slovenske vlade, sprejetimi ob uveljavljeni schengenskega sporazuma in ukiniti mejne kontrole na notranjih mejah Evropske unije, potrebno odstraniti nekatere stalne in pomozne kontrolne objekte - nadstrešnice, kontrolne kabine, zapornice, prometne otroke in podobno, ki se nahajajo neposredno ob cestiščih ali nad njimi, ter s tem zagotoviti prometno varen pretok ljudi in blaga, pri čemer je bilo za odstranitev večjih nadstrešnic potrebno pridobiti gradbeno dovoljenja. Na ministrstvu za javno upravo pojasnjujejo, da so bile na Primorskem

doslej odstranjene vse prometne ovire na glavnih in regionalnih cestah, razen na mejnih prehodih Lazaret, Kozina in Robič, ki bodo odstranjene v skladu z možnostmi financiranja iz državnega proračuna v obdobju 2011 do 2013. »Na avtocestah in hišnih cestah (mejni prehodi Škofije, Ferneži in Vrtojba) ovire še niso odstranjene, čeprav so gradbena dovoljenja že pridobljena. Predhodno je namreč potrebno v skladu z lani sprejeti strategijo ravnanja z nepremičninami v lasti Republike Slovenije in s sklepi vlade o določitvi strateških mejnih prehodov le-tem določiti nove vsebine in obseg ter uskladiti navezave na ekvivalentne prometnice v sosednjem Italiji. Tudi za rušenje teh nadstrešnic velja, da bodo odstranjene v obdobju 2011 do 2013,« pojasnjujejo na ministrstvu za javno upravo in dodajajo, da je odločitev o odstranjevanju manjših ovir na občinskih cestah v pristojnosti občin, v kolikor ocenijo, da je odstranitev iz vidika prometne varnosti potrebna. Tako primer je, denimo, v Mirnu, kjer za odstranitev nadstreška na mejnem prehodu pripravljajo vlogo za gradbeno dovoljenje, ki jo bodo nato posredovali na novogoriško Upravno enoto. Tako najščišči župan Zlatko Martin Marušič meni, da bo minilo še kakih šest mesecev, preden bodo lahko nadstrešek zares odstranili.

Katja Munih

PODGORA Umrl je Nicolò Martines

Nicolò Martines pušča za sabo spomin globoko vernega in dobroščrnega človeka, ki je posebno skrb izkazoval ostarelom in bolnikom, za kar so mu hvaležni še zlasti v Podgori in Štandrežu. Dokler so mu moči dopuščale, je na njem slonela tudi podgorska župnija. Umrl je v ponedeljek opoldne v videmski bolnišnici.

Rojen je bil leta 1937 v kraju Ge-la na Siciliji. Že kot mladega karabijerja so predstojniki poslali v Gorico. Najprej je prebival v kasarni na Tržaški cesti, nakar v raznih karabinjerskih postajah po goriški pokrajini. V zakon je stopil z Lavro Hvalič in se priselil na njen podgorski dom; v zakonu sta se jima rodila sin Marco in hči Rosanna. Ker je njegova žena veliko pomagala v domači župniji, se je še sam angažiral in bil pomočnik, po ženini smrti in lastni upokojitvi pa je nase prevzel tudi župniško knjigovodstvo, ki ga je že vodila žena. Kot cerkvenik je opravljal vsa potrebna dela, zato da je bila župnija oskrbovana, in upravljal njeno premoženje, ker župniki ne prebivajo več v Podgori. Pred sedmimi leti je na podlagi nadškofove odločitve postal izredni delavec obhajila, poleg tega je obiskoval ostarele in bolnike na njihovih domovih v Podgori in Štandrežu. Nekaj let je bil nadškofov šofer in tudi član delovne skupine, ki pripravlja slovesnosti z nadškofovo udeležbo. Želje, da bi postal stalni diakon, ni uresničil.

Živel je na svojem domu v Podgori, s hčerkjo, ki je tam uredila dom tudi za svojo družino. Od lanskega decembra dalje je moral zaradi bolezni vse pogosteje v bolnišnico. Zdravje je pešalo, moči so popuščale, dokler ni za vedno odšel v ponedeljek v sobi videmske bolnišnice. Poleg sina in hčere zapušča vrnakinji, na kateri je bil navezan.

Krsto bodo danes ob 14. uri pripeljali v podgorsko cerkev, kjer bo jutri ob 10. uri nadškof Dino De Antoni vodil pogrebno mašo; pokop žare bo v soboto ob 10. uri na podgorskem pokopališču.

NOVA GORICA - »Nuovo Lavoro«

Goriško društvo našlo pot med Novogoričane

Likovna delavnica na Bevkovem trgu v Novi Gorici

FOTO NUOVO LAVORO

Pri pobudah ob Evropskem tednu mobilnosti je v Novi Gorici sodelovalo tudi društvo Nuovo Lavoro iz Gorice.

Na tamkajšnjem Bevkovem trgu je Renato Elia skupaj s slovenskima članicama društva Katarina Taro Tomšič in Roza Panjtar ter prijatelji animiral likovno delavnico z metodo »Helias das Licht«. Udeležili so se je mladi, otroci in njihovi starši, po odzivu sodeč pa se je pobuda lepo obnesla. Osnovni cilj Evropskega tedna mobilnosti - uresničevanje čistega in zdravega okolja z zmanjševanjem uporabe osebnih vozil - je domač tudi društvo Nuovo Lavoro. Njegovi člani bodo v okviru projekta »Puli-AMO Gorizia« v soboto, 2. oktobra, na Korzu Italia, na višini hišne številke 72, v Gorici seznanjali ljudi, kako pomembno je ljubiti in spoštovati svoje mesto in to izkazovati z otipljivimi dejanji.

GORICA - Natečaj Mulitsch Preko sto slikarjev iz štirih držav

Razstava v dvorcu Coronini in mestnih izložbah

Na vrsti je tretji likovni natečaj, posvečen spominu Daria Mulitscha, ki ga z veliko vnerožljivo predsednica po Mulitschu poimenovanega kulturnega društva in obenem njegova vdova Catarina Trevisan Mulitsch.

Natečaj je letos pritegnil 150 likovnikov različnih starosti in iz štirih držav - iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Italije (iz FJK, Veneta, s Sicilije, iz Lombardije, Emiglie-Romagne, Južne Tirolske in Apulije). Na podlagi prve selekcije so k sodelovanju prepuсти 131 slikarjev - od tega 21 dijakov goriškega umetnostnega inštituta Maks Fabiani - in skupno 134 likovnih del. Prva letosnjaja novost je udeležba goriških višješolcev, ki so ustvarjali na temo goriškega športa, zlasti nogometu, druga novost pa je lokacija razstave z deli kakih 70 likovnikov, ki so bila vključena tudi v katalog. Letos je ne bodo postavili v palači Morassi v grajskem naselju, temveč v nekdajnih konjušnicah ob Coroninjevem dvorcu v Drevoredu 20. septembra. Odprli jo bodo v soboto ob 17.30, ko bodo tudi nagradili letosnje zmagovalce natečaja; izročili jim bodo denarne nagrade, med podporniki pa je tudi novogoriški Hit, ki je dal na razpolago posebno nagrado - vikend za dve osebi v svojem hotelu v Novi Gorici ali Kranjski gori. Zadnja novost je sodelovanje zvezne trgovcev Ascom, ki bo omogočila, da bodo likovna dela na ogled tudi v izložbah 50 trgovin na najbolj živahnih mestnih ulicah.

Tako so natečaj, ki resniči na ljubo v deželi FJK nima prave konkurenco, dodatno približali mestu. Prijeljajo ga vsaki dve leti, prvič leta 2006, namenjen pa je ovrednotenju lokalnih likovnikov in promociji goriške kulture, saj ni zaprt v krajevno dimenzijo, a se umesča v srednje-evropski prostor. »Kakor si je vedno želel Dario Mulitsch,« je na predstavitvi natečaja, v torek na županstvu, povedala Catarina Trevisan Mulitsch. Pri organizaciji sodeluje kulturni center Tullio Crali, ki je leta 2003 shodil ravnino pod Mulitschevim predsedovanjem. Posebno omembo služi še okoliščina, da je organizatorjem natečaja izkazal priznanje predsednik italijanske republike s prevzemom pokroviteljstva.

Žačasno odprtje nemogoče

»Žačasno odprtje hospic Ospizio marino iz Gradeža je nemogoče, saj so stečajni komisari to možnost zamikali. Obenem ni nikakrsne nevarnosti, da bi ustanova izgubila svojo socialno in zdravstveno poslanstvo.« Tako je včeraj deželní odbornik Vladimir Kosic odgovoril na svetniško vprašanje deželnega svetnika Demokratske stranke Giorgia Brandolina. Po besedah odbornika dežela ne more odkupiti hospica, po drugi strani pa bi ne mogla niti zapoleti osebja, ki ima pogodbo iz zasebnega sektorja. Brandolin je z odgovor odbornika povsem nezadovoljen, saj dežela očitno ne namenava storiti ničesar, da bi rešila građeško ustanovo. »Hospic bo na žalost postal zasebna klinika,« ugotavlja Brandolin.

V Iskri nov predsednik

Novi predsednik nadzornega sveta šepetarske družbe Iskra Avtoelektrika je včeraj postal Simon Zdolsk. Člani nadzornega sveta so poleg tega imenovali Vido Škrlj in Aleša Klavžarja za člana revizijske komisije. V nadaljevanju zasedanja se je nadzorni svet seznanil s poročilom o poslovanju skupine Iskra Avtoelektrika za obdobje januar - junij ter z njeno likvidnostjo in solventnostjo. (km)

Čistilna akcija v Ločniku

Na pobudo zvezve WWF bo v soboto, 2. oktobra, ob 9. uri v Ločniku čistilna akcija v okviru pobude »Očistimo svet«; za informacije in prijave je na razpolago tel. 340-0012185.

V Tržiču roza vodnjak

Tržiča občina je pristopila k informativni kampanji zvezve LILT, ki promovira boj proti raku na dojki. Zaradi tega bo ves oktober vodnjak na Trgu Unite razsvetljen z lučmi roza barve.

Navzkrižne pristojnosti

V dvorani občinskega sveta v Ronkah bo danes ob 16. uri okrogla miza na temo prepletanja pristojnosti, ki jih imajo zdravstveni operaterji in prostovoljci pri nudjenju pomoči bolnikov. Spregovorili bo osebje zdravstvenega podjetja in raznih združenj prostovoljcev. Srečanje prireja društvo Incontriamo.

Bog in cerkvena hierarhija

V knjigarni Ubik v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »La fatica di credere«, v kateri se 83-letni družbeni delavec Ermellino Peressin sprašuje, zakaj se cerkvena hierarhija oddaljuje od božjega ljudstva.

GORICA - Večer prezidijev Slow Food

Tipični pridelki v inovativnih hodih

Michela iz Rosenbara FOTO A.W.

Predstavitev in predavanja na policičnih Okusih na meji so minuli konec uvedli v bogato jesensko gastronomsko ponudbo. V razstavnem prostoru briške rebule so potekale degustacije dobrot Lokande Devetak v petek in Rosenbara v soboto, na Traviku so med goriškimi restavracijami sodelovali tudi gostilne Luna, Turri, Primoz, Al Sole, Pri Mirkotu in Majda. Več teh gurmanskih hramov običajno prireja tudi posebne večere, na katerih se v družabnem vzdružju predstavljajo tematsko povezani hodi.

Prvi med tovrstnimi degustacijskimi večeri bo potekal dve dni ob 20. urji v Rosenbaru v Gorici. Podružnica Slow Food za Gorico, Krmn in Gradišče prireja večer Združenja kuharjev in prezidijev Slow Food, katerega sta člana tudi lastnika Rosenbara Piero Lovišček in njegova žena Michela. Cilj tega združenja je uporaba tipičnih kmečkih pridelkov za pripravo okusnih hodov. Nocojšnji meni ponuja izdelke prezidijev Slow Food iz raznih italijskih krajev, kot so paradižniki iz Piennola pod Vežuvom, sir Formadi Frant, radič Di Mont, česen iz Rezije, chinotto iz Savone in divje jadranske klapavice mosciolo. (aw)

torka do sobote med 9. in 12.30 ter med 15. in 19.30.

V AVLI NOVOGORIŠKE OBČINE bo danes, 30. septembra, ob 18. uri ob 45. obletnici prijateljstva med občinama Nova Gorica in Celovec odprtje razstave likovnih del umetnice Sissi Schupp iz Celovca.

V GALERIJI METROPOLITANA v Ul. Leoni 7 v Gorici razstavljajo Graziano Marini in Nico Di Stasio iz Italije, Bruna Paladin iz Hrvaške, Helma Pantus iz Belgije, Jože Šubic in Metka Erzar iz Slovenije, Manolo Messia iz Španije, Monika Grygier z Poljske, Nina Stoelning iz Nemčije in Robert Primig iz Avstrije; še danes, 30. septembra, med 18. in 22. uro.

12. FOTO SREČANJE v organizaciji Skupine 75: v Kulturnem domu v Gorici razstavljajo Jana Jocif (Škofja Loka), Aleksander Nedić (Vukovar - HR), Dejan Pavlović (Paračin - RS), Tihamir Pinter (Ljubljana), Loreanda Princic (Gorica), Stefano Reia (Tržič); do 2. oktobra od pondeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 18. uro. V galeriji Tir Mostovna v Solkanu razstavljata fotografisko kulturno združenje Fatue (Mestre) in Paul David Redfern (Gorica); do 16. oktobra, ob sredah in četrtkih med 17. in 20. uro ter ob petkih in sobotah med 21. in 23. uro. V soboto, 2. oktobra, ob 18.30 v Hiši kulture v Šmartnem razstavljajo Giuseppe Orsini (Lodi), Mauro Paviotti (Castions di Strada), Fabio Rinaldi (Trst) in Marko Vogrič (Gorica). V četrtek, 7. oktobra, ob 18.30 v likovni galeriji ARS na Travniku 25 v Gorici razstavljajo Silvan Pittoli (Števerjan), Damijan Vidic (Ajdovščina) in Simon Zamar (Nova Gorica). V soboto, 9. oktobra, ob 18.30 v Modra's Galeriji v Doberdalu razstavljata Robi Jakomin (Trst) in Miran Vižintin (Sovodnjek). V soboto, 16. oktobra, ob 18.30 v Galeriji 75 v Števerjanu razstavlja društvo fotografov SVIT (Celje).

V GALERIJI MARIA DI IORIA v državni knjižnici v Gorici bo v soboto, 2. oktobra, ob 11. uri odprtje razstave »Le carte del Fondo Michelstaedter. Appunti per una storia«. V nedeljo, 3. oktobra, bo razstava na ogled med 9.30 in 19.30, od pondeljka do torka med 10.30 in 18.30; vstop in vodení ogledi brezplačni.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-TUŽ v Gorici bo za koncertno sezono 2010-11 v okviru festivala Kogorjevi dnevi 2010 danes, 30. septembra, ob 20.30 koncert godalnega kvarteta Calisto in pianistke Aleksandre Pavlovič. V petek, 8. oktobra, ob 20.30 sceniko glasbeni projekt Rusalka ženskega pevskega zbora Carmina Slovensica. Predprodaja vstopnic po tel. 0481-531445 od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure, info@kclbratuz.org

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA na Trgu Edvarda Kardelja v Novi Gorici je na ogled razstava grafik in fotografij Davida Ježiča; do 15. oktobra od pondeljka do petka med 9. in 13. uro in med 15. in 19. uro, ob sobotah med 9. in 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 3. oktobra ob 17. uri »Spustite me pod krov«, nastopa amatersko gledališče DPD Sveti Tomaz - Laška dolina; 7. novembra ob 17. uri »Bežižlodej, baba gre!«, nastopajo Kraški Komedijanti; 12. decembra ob 17. uri »Črna komedija«, nastopa gledališka skupina KUD Dolomiti - Dobrova; 9. januarja 2011 ob 16. uri »Dan oddih«, nastopa GD Kontrada - Kanal; 29. januarja 2011 ob 20. uri premiera; 30. januarja ob 17. uri »Zbeži od žene«, nastopa dramski odsek PD Štandrež; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Inception«.

Dvorana 2: 17.50 »Mangia, prega, ama«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La Passione«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Inception«.

Dvorana 2: 18.10 - 20.10 - 22.10 »L'ultimo dominatore dell'aria« (digital 3D).

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Mordimi«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »La Passione«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Manzia, prega, ama«.

Razstave

V GALERIJI A. KOSIČ (Raštel 5-7/Travniku 62) v Gorici (vhod skozi trgovino obutev Kosič) je na ogled razstava akvarelov in olj Andreja Kosiča od

NOVA GORICA - Dnevi dokumentarnih filmov

Za začetek Trenutek reke, sledila bosta Skriti zaliv in Doktrina šoka

Film o Soči, ki je nastal v produkciji goriškega Kinoateljeja, bo v Novi Gorici prikazan premierno

Niz treh dokumentarnih filmov, od katerih velja posebej izpostaviti domačo produkcijo Trenutek reke Anje Medved in Nadje Velušček, bo zaznamoval letošnje Dneve dokumentarnega filma v novogoriškem Kulturnem domu.

Kot prvi bo jutri, 1. oktobra, na sporednu letos nastali Trenutek reke, ki bo v Novi Gorici prikazan premierno; po projekciji bo o filmu spregovorila tudi avtorica Nadja Velušček. Delo je nastalo v produkciji goriškega Kinoateljeja. Film predstavlja Sočo, mejno reko,

ločnico med Alpami in Mediteranom, ki ločuje in hkrati povezuje ljudi, živeče ob njej. Z njim avtorici nadaljujeta svoje dolgoletno raziskovanje mejnega okolja, iz katerega izhajata, in samega fenomena meje, ki hkrati ločuje in povezuje življenje, ki se odvija ob njej.

Teden dne kasneje, 8. oktobra, bo na vrsti ameriški dokumentarec Skriti zaliv režisera Louieja Psihoyosa. Lani posneto delo prikazuje na videz idilično in zasporno okolje v zalivu ob japonskem mestu Taiji, v katerem se skriva strašna skrivnost: vsa-

koletni pokol delfinov. Namen filma je opozoriti na nedopustne stvari, ki se tam dogajajo. Ciklus se bo zaključil 15. oktobra z lani posnetim britanskim dokumentarjem Doktrina šoka, avtorja sta Michael Winterbottom in Mat Whitecross. Delo je priredba istoimenske knjižne uspešnice razvite Naomi Klein in prinaša glavne poudarke njene študije, v kateri je problematizirala delovanje globalnega, neoliberalnega kapitalizma, ki promovira prosti trg za vsako ceno - tudi ceno človeških življenj. Vse projekcije se bodo začele ob 20.15. (km)

Poslovni oglasi

PODGETJE IMPORT - EXPORT V GORICI išče fanto z voznim dovoljenjem za delo v komerciali. Curriculum poslati na imp_exp2010@hotmail.it

Mali oglasi

NISSAN PRIMERA 16 SLX, 1600 cc, letnik 1996, klimatizirana, s premično streho, črne barve prodam za 500 evrov; tel. 0481-882112.

PRODAJAM domač krompir v Doberdalu; tel. 0481-78066.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdalu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah odprto; tel. 0481-78125.

Koncerti

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-TUŽ v Gorici bo za koncertno sezono 2010-11 v okviru festivala Kogorjevi dnevi 2010 danes, 30. septembra, ob 20.30 koncert godalnega kvarteta Calisto in pianistke Aleksandre Pavlovič. V petek, 8. oktobra, ob 20.30

scensko glasbeni projekt Rusalka ženskega pevskega zbora Carmina Slovensica. Predprodaja vstopnic po tel. 0481-531445 od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure, info@kclbratuz.org

Šolske vesti

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz Kataloga permanentnega izobraževanja: slovenščina (stopnji A1, A2), angleščina (stopnji A1, B1b), francoščina A1, španščina A1, Photoshop, ECDL start in splošno knjigovodstvo. Tečaje sofinancira Evropski socialni sklad. Kotizacija znaša 1evro/uro tečaja; informacije nudi tajništvo v Gorici, KCcenter, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

ENGLISH FOR HIGH-SCHOOL STUDENTS: tečaj angleščine za dijake višjih srednjih šol bo na Sloviku v KCcentru v Gorici vsako sredo od 17.15 do 18. ure (stopnja A2) in od 18. ure do 18.45 (stopnja B1); informacije: info@slovik.org, tel. 0481-530412, www.slovik.org. Pričetek 6. oktobra.

KOMUNIKACIJA V SLOVENSKEM JEZIKU:

ZIKU: tečaj slovenščine za dijake višjih srednjih šol bo na Sloviku v KCcentru v Gorici vsak petek od 15. ure do 15.45; informacije: info@slovik.org, tel. 0481-530412, www.slovik.org. Pričetek 6. oktobra.

KOMUNIKACIJA V SLOVENSKEM JEZIKU:

ZIKU: tečaj slovenščine za dijake višjih srednjih šol bo na Sloviku v KCcentru v Gorici vsak petek od 15. ure do 15.45; informacije: info@slovik.org, tel. 0481-530412, www.slovik.org. Pričetek 6. oktobra.

Izleti

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO Gorica priredi 8., 9. in 10. oktobra izlet na Pohorje. Prevoz z lastnimi sredstvi; prijave in informacije po tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo ob martinovem v soboto, 13. novembra, enodnevni avtobusni izlet v Spilimbergo in okolico; informacije in vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Obvestila

AŠZ OLYMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmika, orodna telovadba, minivolley, odbokja in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

DRUŠTVU SLOVENSKIH UPOKOJENCI za Goriško sporoča članom, da bo v soboto, 9. oktobra, od 17. ure dalje v Bovcu revija upokojenskih pevskih zborov, na kateri bo nastopil tudi društveni ženski pevski zbor. Na avtobusu je poleg pevk več prostih mest. Kdo se želi udeležiti revije, naj se čim prej obvezno prijavi po tel. 0481-390688 ali 0481-532093. Odhod iz Doberdoba ob 13. uri in nato in Štandreža.

DRUŠTVU VIPAVA na Peči organizira tečaje modernega plesa hip-hop s trenerko Jelko Bogatec za otroke od 5. leta in za mlade do 14. leta starosti; informacije in vpisovanje po tel. 348-3047021 (Barbara).

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 1. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).

SKD HRAST prireja Hrast bike slalom v soboto, 2. oktobra, ob 14.30 na travniku pred župnijsko dvorano v Doberdalu. **AŠZ DOM IN DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ** vabi otroke, mlade in odrasle, da se udeležijo tečajev plesne šole »Luna Lunca« v Kulturnem domu v Gorici. Začetek plesnih vaj bo v pondeljek, 4. oktobra; informacije v Kulturnem domu v popoldanskih urah (tel. 0481-33288). **AŠZ DOM GORICA** prireja športno dejavnost za leto 2010-11: športni vrtec (s 4. oktobrom), motorika, košarka ter za fante in dekleta »cheerleading« in »pom-pom« ples; informacije po tel. 0481-33288 ob pondeljku do petka med 17. in 19.30. **DRUŠTVO JADRO IZ RONK** prireja tečaj slovenščine za odrasle (50 ur po dve ure tedensko) od oktobra do maja na sedežu v Romjanu. Organizacijsko srečanje bo v pondeljek, 4. oktobra, ob 20. uri na sedežu društva v Ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču (Informagiovani) na Dreverdu sv. Marka 70 (tel. 0481-494656).

NOGOMET - V 2. krogu lige prvakov

Interjev »poker« Eto'o kar trikrat natančen

Milančani nadigrali nemški Werder - Poškodovala sta se Julio Cesar in Lucio

Inter - Werder Bremen 4:0 (3:0)

STRELCA: Eto'o v 21., 27. in v 81. ter Sneijder v 79. min.

INTER (4-2-3-1): Julio Cesar (Castrallazzi), Maicon, Lucio (Santon), Coroda, Chivu, Cambiasso, Stanković (Obi), Biabiany, Sneijder, Coutinho, Eto'o. Trener: Benitez.

WERDER (4-2-3-1): Wiese, Wesley, Prodl, Mertesacker, Silvestre, Bargfrede, Jensen, Arnautović, Borowski (Pasanen), Marin, Hugo Almeida (Wagner). Trener: Schaaf.

MILAN - Inter ni v krizi. Niti zdaleč. Moštvo trenerja Rafe Beniteza je igralo kot prereno. Junak sinočnjega srečanja je bil kamerunski napadalec Samuel Eto'o, ki je trikrat zatrese nasprotnikovo mrežo (že 10 gol v novi sezoni) in na koncu tekme zaprosil sodnika, če bi lahko odnesel domov žogo v spomin na »hat-trick« v ligi prvakov. Resnici na ljubo pa so igralci nemškega Werderja delovalo nezbrano in nemotivirano. Niso bili kos razigranih črno-modrim.

Že v uvodnih minutah so se gostitelji približali nemškim vratom. Gostujuča obramba ni začela dobro in je bila v nadaljevanju stalno v težavah. V 6. minutu je Coutinho neverjetno zgrešil z glavo z dobrimi pozicijami. Lažje je bilo zadeti, kot zgrešiti. V 22. minutu so se Interjevi navijači prvič dvignili na noge. Eto'o je izkoristil napako nemške obrambe in z lepim diagonalnim strelom premagal Wiesesa. To je bil le začetek strelskega festivala, za katerega je poskrbel kamerunski napadalec.

Trener Benitez je bil z igro zelo zadovoljen. Ni pa vse šlo po načrtih, saj sta se sinoči poškodovali brazilski nogometna Julio Cesar in Lucio. V nedeljo čaka Inter pomembna preizkušnja proti Juventusu.

V Atenah zabodli navijača

Atene - Atenski navijači so sinoči v Atenah, pred tekmo Panathinaikos - Koebenhavn, zabodli dva danska navijača. Oba nesrečneža, eden je bil zaboden v hrbot, drugi pa v roko, sta medtem že zapustila bolnišnico. Grška policija je sporočila, da je že v dopoldanskih urah prišlo do pretepa med navijači v enem od lokalnih barov, kjer sta nesrečneža utrpela poškodbi.

Interjev napadalec
Samuel Eto'o je bil
za Werderjeve
branilce nerešljiva
uganka

ANSA

SKUPINA A IZIDA 2. KROGA

Tottenham - Twente 4:1, Inter - Werder 4:0

Inter	2	1	1	0	6:2	4
Tottenham	2	1	1	0	6:3	4
Werder	2	0	1	1	2:6	1
Twente	2	0	1	1	3:6	1

PRIHODNJI KROG (20.10.): Inter - Tottenham, Twente - Werder

SKUPINA D IZIDA 2. KROGA

Kazan - Barcelona 1:1, Panat. - Koebenhavn 0:2

Koebenhavn	2	2	0	0	3:0	6
Barcelona	2	1	1	0	6:2	4
Rubin Kazan	2	0	1	1	1:2	1
Panathinaikos	2	0	0	2	1:7	0

PRIHODNJI KROG (20.10.): Panathinaikos - Kazan, Barcelona - Koebenhavn

SKUPINA B IZIDA 2. KROGA

Hapoel - Lyon 1:3, Schalke - Benfica 2:0

Lyon	2	2	0	0	4:1	6
Schalke 04	2	1	0	1	2:1	3
Benfica	2	1	0	1	2:2	3
Hapoel Tel Aviv	2	0	0	2	1:5	0

PRIHODNJI KROG (20.10.): Schalke - Hapoel, Lyon - Benfica

SKUPINA C IZIDA 2. KROGA

Valencia - M. Utd 0:1, Rangers - Bursaspor 1:0

Manchester Utd	2	1	1	0	1:0	4
Rangers	2	1	1	0	1:0	4
Valencia	2	1	0	1	4:1	3
Bursaspor	2	0	0	2	0:5	0

PRIHODNJI KROG (20.10.): Rangers - Valencia, Manchester - Bursaspor

EVROPSKA LIGA

Nocoj ManCity-Juve

V okviru evropske lige bodo danes stopile na igrišči tudi štiri ekipe z Apeninskega polotoka. Napoli bo gostoval pri Steauit v rumunski prestolnici Palermo, pri katerem igrata slovenska reprezentanta Iličič in Bačinovič, bo na Siciliji gostil Lausanne (ob 21.00 po Retequattro). Zanimiv dvoboj se obeta na Otoku, kjer bo turinski Juventus gostoval pri Manchester Cityju, ki ga vodi Roberto Mancini. Sampdoria bo igrala proti madžarskemu Debrecnu.

NOGOMET - Novost

FIFA bo odslej nadzorovala vse prestopne igralcev

ZÜRICH - Mednarodna nogometna zveza (FIFA) bo jutri začela uporabljati poseben računalniški sistem, s katerim bo nadzorovala vse mednarodne prestopne igralcev. S tem želi Fifa predvsem tesneje nadzorovati potek prestopov in preprečiti možnost pranja denarja. V primeru, da bodo podatki iz obeh klubov, torej tistega ki »prodaja« in tistega, ki »kupuje«, enaki, potem je prestop veljavjen, sicer pa ne. V sistemu bodo vključeni vsi prestopi poklicnih igralcev in vse prve profesionalne pogodbe igralcev mlajših od 18 let. S tem naj bi se končalo tudi nenadzorovan »veliko trgovanje« z nadarjenimi nogometniki iz Afrike in Južne Amerike.

JADRANJE

Od včeraj zbirajo vpise na Barcolano

TRST - Na sedežu borkovljanskega jadranskega kluba Barcola Grignano zbirajo od včeraj vpis na letosnjo Barcolano. Prva je popolno dokumentacijo oddala posadka Lepe Vide, več kot 100 jadrnic pa je predpisno polo že izpolnilo in jo odpolnilo po pošti, elektronski pošti ali faxu, do sobote, 9. oktobra pa morajo vpis potrditi na sedežu. Urad bo deloval vsak dan do četrtka, 7. oktobra od 10.00 do 13.00 in do 16.00 do 20.00, v petek, 8. v soboto, 9. oktobra pa od 10.00 do 20.00.

INDIJA - Od nedelje igre britanskega Commonwealtha

Indijski reveži pokrovitelji prireditve

Kaotične razmere in odsotnost številnih asov - Visoki cilji domačinov - Porušili šolo, da bi zgradili stanovanja za udeležence tekmovanj

Pri preverjanju pokazateljev narodnih dosežkov in napredka je indijskim voditeljem padel v oko tudi šport. In to v zvezi s celinskim splošnim tekmem Kitajsko. Pogledali so na tablico osvojenih olimpijskih kolajn: 430 za Kitajce in samo 20 za Indijo! Zarisali so nekaj smernic, ki bi Indijo dolgoročno povzdignile na vsaj spremljivo raven. Pri preverjanju panoščnih stvarnosti so na primer ugotovili, da je v Indiji samo dva tisoč uredno registriranih plavalcev, na Kitajskem pa 650 tisoč. Podobno je skoraj povsod, posebno ko gre za panoge, ki so vključene v olimpijski program.

Na koncu so pogrunitali, da bo velika športna prireditve tista, ki bo začela počuditi indijskega športa proti ciljem, ki so primerni za državo z več kot milijardo prebivalcev. Zaproslili so za organizacijo iger britanskega Commonwealtha še pred pretevanjem olimpijskih kolajn, vendar nedvomno v jurišnem duhu. In igre se bodo v New Delhiju začele v nedeljo, 3. oktobra. Od leta 1930 so jih v Aziji izvedli samo v Singapurju (1998).

rake in odstranjevali kupe umazanje. Kjer je zmanjšalo časa, so nepriemerne pejsaže enostavno prikrali z ustrezno visokimi pregradami.

Osrednji objekt bo seveda nov »Jawaharlal Nehru stadium«, ki ima šotorium krajnikom podobno streho. Vse naokoli tečejo dela, ki bi morala privesti do popolnosti. Po indijsko seveda. Podrti drevesa bodo morda le delno odstranjena, kupe odpadnega gradbenega materiala bodo prekrili z bombažnimi pregrinjali in jih tudi pisano prebarvali. Iz naselja bodo športniki dosegali tek-

movališča po hitri cesti, ki se ne bo dotaknil mestnih kaotičnih zamaškov. Skoraj noben objekt ne bo popolnoma dokončan. Zadnja neurja si razodela, da nekatere strehe puščajo. Že dan po zadnjem tekmovanju bo vse prepričen zobju časa, čeprav vladni izdatki za šport skorajito naraščajo. Indijo naj bi na domači prireditvi zastopalo kar 1300 športnikov, ali šestina vseh nastopajočih. Velik del domačinov dokazuje, da bo gostov manj. Igre britanskega imperija so zelo občutene in vrhunski športniki so na njih že večkrat dosegali

li svetovne rekorde tako v atletiki kot plavanju. Tokrat ne bo tako.

Neugodne vremenske razmere, pozen časovni okvir in vesti o neurejenosti, so marsikaterega asa prepričali, da se igrat odpove. Domačini so s tem zadovoljni, saj se bo povečal njihov plen kolajn. Organizatorje je razočaralo sporočilo, da se kraljica Elizabeta ne bo udežila otvoritve.

Proračun, ki je bil prvotno izpisani v 750 milijonih dolarjev, se bo na koncu sprevrgel v pošasten obračun morda šestih milijard, ki bodo dobro napolnile žepe funkcionarjev, izvajalcev in dobaviteljev. Splošno mnenje je, da so največji pokrovitelji iger indijski reveži, katerim so s stroški odtrgali lepe kose kruha in izničili družbene storitve. O varnosti ni posebnih skrbiv, čeprav vojska že dalj časa diskretno nadzira dela in dostope na prizorišča. Avstralski plavalci so že predčasno dobili dovoljenje, da se umaknijo, če bi začutili nevarnost atentatov.

Bruno Križman

ODOBJKA - Svetovno prvenstvo v Italiji

Najbolj zanimivo bo v Anconi

Danes Brazilija proti Poljski - »Azzurri« jutri proti Nemčiji

Danes se bo v Catani, Milanu in Anconi nadaljevalo svetovno prvenstvo v obojkji: 12 ekip bo svoj prvi nastop v drugi fazi tekmovanja opravilo že danes (ob 17.00 in 21.00), ostale pa jutri in pojutrišnjem.

»Azzurri«, kjer nastopa tudi slovenski obojkarski Matej Černic, bodo igrali v Catani jutri proti Nemčiji, v soboto pa proti Portoriku. V tretjo fazo bosta napredovali dve ekipe vsake skupine. Italija želi osvojiti prvo mesto – torej zaključiti tudi drugo fazo brez poraza – ki vodi v lažjo skupino. Tekmecev pa ne gre podcenjevati: Nemčija je že v tržaški skupini pod vodstvom italo-argentskega stratega Raula Lozana pokazala marsikaj, Portoriko pa stavi predvsem na korektorja Sata, ki je do sile tretji najboljši tolkač (62 točk na treh tekmcih). Italija pa bo prav gotovo lahko računala na moža več na igrišču – številne in glasne domače navijače.

Srečanja druge faze pa bodo bržko najbolj zanimiva v Anconi, kjer se bodo pomerile v skupini N Brazilija, Poljska in Bolgarija (že danes Brazilija - Poljska). Ena izmed treh bo v Markah tudi zaključila svojo pot na SP-ju – med favoriti je še nepremagana Poljska, Brazilija in Bolgarija pa morata usvojiti še pravi ritem.

DANAŠNJI SPORED: Skupina G: Portoriko - Nemčija; skupina I: Rusija - Egipt; skupina H: Kuba - Srbija; skupina M: Francija - Argentina; skupina L: ZDA - Češka; skupina N: Poljska - Brazilija.

DANES PO TV: ob 17.00 Portoriko - Nemčija, 20. 30 Poljska - Brazilija, 23.30 Kuba Srbija (posnetek); po internetu: 17.00 ZDA - Češka, 21.00 Rusija - Egipt.

LUCÀ MILOCCO - Sovodenjski trener je delegat FIVB

Ocenjuje igro najboljših

Goričan je pri podjetju DataProject odgovorni za mednarodna obojkarska tekmovanja v Italiji

Najboljši (tudi) v Trstu

Da smo v Trstu lahko res občudovali vrhunsko obojko, kaže podatek, da so med najboljšimi igralci prve faze prvenstva tudi igralci Kanade, Nemčije, Srbije in Poljske. V Trstu smo namreč lahko občudovali najboljše obrambne igralce: na prvih petih mestih so Kanadčana Lewis (1.) in Winters (3.), Poljak Ignaczyak (2.) ter Nemča Tille (4.) in Steuerwald (5.). Lewis je tudi najboljši libero, drugi je mladi Tille, tretji pa Poljak Ignaczyak. V Trstu pa sta igrala tudi najboljša podajalca 1. faze: Srb Nikola Grbič je na lesvici na prvem, Kanadski podajalec Schneider pa na drugem mestu.

Na lesvici sta edina italijanska obojkarska Alessandro Fei in Davide Marra. Največ točk je dosegel kanferski napadalec Jean Patrice Ndaki Mboulet (65 točk), največ asov je zbral Rus Mikhaylov (11), Brazilec Rodrigao je dosegel 17 blakov, najboljši v sprejemu pa je bil kitajski libero Ren Qi (77 %).

37-letni Luca Milocco, doma iz Sovodenj

KROMA

Med 42 članmi nadzornega odbora mednarodne obojkarske zveze FIVB letosnjega svetovnega prvenstva je tudi Goričan iz Sovodenj Luca Milocco. Slovenski trener je že deser let zaposlen v italijanskem podjetju DataProject, ki ponuja prek posebnega računalniškega programa Datavolley obojkarske statistične podatke. Letos je pri podjetju glavni odgovorni za mednarodna obojkarska tekmovanja v Italiji: statistične podatke je letos pripravljil že na kvalifikacijah za moško EP v Cagliariju, nazadnje pa v Gio di Colle na kvalifikacijah ženske svetovne lige Grand Prix. V teh dneh se Milocco mudi v tržaškem Palasport, kjer sodelavcem zapisuje v računalniku program dogajaje na igrišču, obdelani podatki pa so nato na voljo novinarjem, vidni pa so tudi na televizijskih zaslonih, kjer predvajajo tekme. Sodelavca med tekmmi ocenjujeta servis, sprejem, napad, blok, podajo in obrambo, po vsakem nizu in tekmi pa v samcatih 10 minutah izdelata popolno statistično sliko. Ob tem z računalniškim programom skrbita za spletni semafor v realnem času na spletni strani svetovnega prvenstva (»live«) in semafor v dvorani. 37-letni Goričan, ki šele prvič sodeluje na svetovnem prvenstvu, ima pa več mednarodnih izkušenj, svojo pot zdaj nadaljuje v Anconi (kjer bo ena izmed skupin druge faze SP-ja) in še v Rimu, kjer bo spremljal finalno tekmo: »Prav tako kot pred petimi leti, ko sem v Rimu spremljal finale moškega evropskega prvenstva, kjer slavila zmaga Italija. Sam sicer pravim, da je tisto tekmo zmagal Matej Černic, op. a.«

Luca je takole ocenil tržaški del SP. »Dogajanja v Trsu bi ločil na dva oziroma na tri dele. Kar se tiče našega dela, je vse steklo v najlepšem redu. Komplikacij ni bilo in s tega vidika sem zelo zadovoljen. Upam, da bomo tako dobro delali vse do konca. Drugi aspekt je občinstvo, ki je vse tri dni popestrilo dogajanja v tržaški športni palači. Poljaki so bili naravnost fantastični. Pričakoval pa sem nekaj vrč Srbov. Očitno ji bolj zanima nogomet. Nazadnje bi še ocenil tekme. Najlepša je bila tista med Poljsko in Nemčijo. Tudi druge niso bile slabe. Poljaki so že v prvem delu dokazali, da so v formi. Srbe nisem videl v najboljši luči. Izkazali pa so se Kanadčani, ki bi si zaslužili kaj več. Trener Hoag je do kazal, da je zelo sposoben in zna dobro motivirati svoje fante. Favoriti? Kar nekaj ekip se bo borilo za prvo mesto. Ne bom dajal imen.«

Nemški obojkarji Volley München so v Trstu navijali in igrali

Za nemške obojkarje, ki so nastopili v tržaški skupini, so navijali tudi obojkarji Volley München. Obisk Trsta so izkoristili tudi za nastop na turnirju, ki so ga priredili v soboto in nedeljo v Repnu. V soboto so se na troboju pomerili obojkarji U16 iz Münchna, mladinska ekipa Petrarca Padova in deželnna reprezentanca FJK, v ka-

teri je nastopal tudi slovenski obojkarski Sloga Natan Cetolo. Zmagu so slavili gostje iz Nemčije, ki so dejelno reprezentanco FIK (pod vodstvom trenerja Covasina) premagali s 3:0, proti Padovi pa 2:1. Padova je na tekmi za drugo mesto premagala FJK s 2:1.

V nedeljo pa je članska ekipa Volley München igrala proti Slogi Tabor: po izenačeni tekmi so zmagali slovenski obojkarji s 3:2.

Vsi sodelujoči obojkarji so prejeli brezplačen vstop na tekme svetovnega prvenstva.

ODOBJKA - V organizaciji OD Bor in ŠD Kontovel V nedeljo na Stadionu 1. maja 3. Memorial Laure Maver

Sodelujejo Bor, Altura, Kontovel in Polisportiva Emilia iz Bologne

V nedeljo bo v športni dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maj potekal 3. Memorial Laure Maver, s katerim se Odbojkarsko društvo Bor in ŠD Kontovel pod pokroviteljstvom ZSŠDI od leta 2008 spominjata svoje bivše igralki. Poleg članskih ekip Bora in Kontovela, ki bosta letos nastopali v D-ligi (in to isti skupini), se bosta turnirja udeležili še Altura (prav tako D-ligaš), ki je že nastopila na prvih dveh izvedbah, in Polisportiva Emilia iz Bologne (1. divizija). Ekipa iz Emilije Romagne bo na Memorialu Laura Maver igrala prvič, nadomešča pa ŽOK Partizan iz Škofje Loke, ki je moral zaradi prvenstvenih obveznosti udeležbo odpovedati.

Turnir se bo začel ob 10.30 s polfinalnim srečanjem med borovkami in

ODOBJKA Jadranski pokal: zaslужen poraz Sloge

Buia - Sloga 3:1 (25:21, 25:16, 22:25, 27:25)

SLOGA: Bertali 8, Devetak 0, Dussich 9, Ilić 7, Kante 14, Romano 22, Žerjal 1. Trener Ivan Peterlin

V torek so z nastopi v Jadranskem pokalu začeli tudi Slogaši, ki so gostovali v Buui. S tekme se vračajo s porazom po – resnici na ljubo – ne ravno navdušujoči predstavi. Buia letos ni tako kvalitetna kot v preteklih sezona, saj so ekipo zapustili nekateri ključni igralci, tako da bi bila v dometu naših obojkarkov, vendar bi ti morali zaigrati bolj odločno. Res je sicer, da je Sloga nastopila v okrnjenem sestavu, vendar je bilo nihanj v igri kljub temu preveč. Če izvzamemo drugi set, v katerem so Slogaši odpovedali na vsej črti, je bila tekma izenačena in Sloga je bila tudi na pragu osvojitve vsaj ene točke, saj je v četrttem setu že visoko vodila s 17:12. Nato jim je bil usoden padec koncentracije.

Obvestila

AŠZ DOM in DIJAŠKI DOM SIMONA GREGORČIČA Gorici vabita otroke, mlade in odrasle, da se udeležijo tečajev plesne šole »Luna Lunca« v Kulturnem domu v Gorici. Začetek plesnih vaj bo v pondeljek, 4. oktobra; informacije v Kulturnem domu v popoldanskih urah (tel. 0481-33288).

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klavjan v Dolini stekelše sledče dejavnosti: rekreacija odrasli - od 1. oktobra ob ponedeljkih in petkih ob 21. uri; rekreacija odrasli - od 5. oktobra ob torkih in četrtekih ob 8.30; otroška telovadba - od 2. oktobra ob sobotah, skupina starejših - ob 9. uri in skupina mlajših ob 10. uri.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Druga izmena od sobote 17. oz. nedelje 18. oktobra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it ali 040 280105 - 348 1334086.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.00

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da se bo v torek, 5. oktobra, začela vadba namiznega tenisa za rekreativce v športno kulturnem centru v Zgoniku. Umrk: torek od 20.15 do 22.00. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

OK VAL sporoča, da so se v telovadnicu v Dobredobu začeli treningi minivolley (letniki 2002/2003/2004) in treningi under 12 dečki in deklice (letniki 1999/2000/2001). Otroška telovadba za predšolske otroke od 3. do 5. leta se bo začela v sredo, 6. oktobra. Treningi minivolley bodo potekali ob ponedeljkih in četrtekih ob 15. ure do 16.30, treningi under 12 dečki ob torkih in petkih ob 15. ure do 16.30, under 12 dečki ob torkih in petkih ob 16.30 do 18. ure, otroška telovadba ob sredah od 16. do 17. ure; vpisovanje in informacije po tel. 328-1511463 (Ingrid) ali okval@virgilio.it.

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilatesa za dekleta in gospa. Vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadnici športnega centra v Bazovici. Prva vadba ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebne informacije poklicite na tel. št. 339-2447832.

OK VAL obvešča, da se bosta otroška telovadba in minidobjuka začeli jutri, 1. oktobra. Vpisovanje vsaki torek in petek od 16. do 18.30 v telovadnici v Standrežu. Za informacije: 3932350925 (Sandro), 3459527263 (Jurij), 3284133974 (Tjaša) - v večernih urah.

AŠZ OLIMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmika, orodna telovadba, minivolley, obojka in športni ple; informacije in vpisovanje po tel. 335-595251 (Damijana Češčut).

TENIŠKA ŠOLA za osnovnošolce pri AŠZ Gaja na Padričah se bo pričela v torek, 12. oktobra. Za prijave in informacije poklicite na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

AŠD BREG - Obojkarska sekcija sporoča, da bodo potekali treningi mladinskih ekip po sledenem urniku: letniki 1995/1996/1997 (U16) ob ponedeljkih in sredah od 18.00 do 19.30 v Dolini, letniki 1997/1998/1999/2000 (U12-U13-U14) ob sredah od 16.30 do 18.00 in ob četrtekih od 18.00 do 19.30 v Dolini.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo za PREDSOLKE otroke od 1. do 6. leta starosti v sobotah na Stadionu 1. maj v Trstu. Prva vadba bo v soboto, 2. oktobra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

PLANINSKI SVET

Izlet SPDT na Sabotin

SPDT priredi v nedeljo 4. oktobra pohod na Sabotin. Pohod traja približno štiri ure. Pot je krožna in zmerno naporna. Dobili se bomo ob 8. uri na trgu v Sesljanu in nato odpeljali z osebnimi avtomobili. Vse potrebne informacije dobite na tel. št. 040220155, Livio.

10. oktobra 15. pohod Na Krasu je krasno

SKD Vigred, Vaška skupnost Tublje, Jamarsko društvo Grnada, planinski odsek SK Devin in Razvojno društvo Pliska vabijo v nedeljo, 10. oktobra, na 15. pohod Na Krasu je krasno. Zbirališče med 9. in 9.45 v Praproto. Start ob 10.10 v Tubljah. Informacije na tel. št. 380-3584580 in www.skdvigred.org.

Predsmučarska vadba

V sredo, 6. oktobra, se bodo v telovadnici sole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu začeli treningi za pridobitev fizične kondicije za vse smučarske noge in za splošno telesno formo. Telovadba, ki jo prireja smučarski odsek SPDT, je namenjena odraslim in predvideva ogrevanje s tekom, telesne vaje predvsem za noge in igre za sprostitev. Za informacije in prijave lahko poklicete na tel. št. 3356123484.

KOŠARKA - Začetek prvenstva deželne C-lige

Bor in Breg želita doseči kaj več kot lani

Glavni cilj Bora Radenske je predčasni obstanek: »Nočemo trepetati do konca kot lani« - Igralski kader Brega (še) ni popoln, primanjkujejo predpisani mladinci

Glavni organizator igre bo pri Boru Radenski bo 23-letni Daniel Crevatin
KROMA

Po zadnjih dveh razburkanih sezah si na Prvem maju želijo predvsem več mirnih sobot. Nadaljujejo vsekakor s postopno pomladitvijo igralskega kadra, starejše člane so nadomestili z izkušenimi posamezniki (krilni center Fumarola, branilec Burini in play-maker Krčalić), ki so za Bor že igrali. Obetavni Devčič bo zaradi prestane operacije miroval ves prvi mesec, v finalnem obračunu turnirja Tavčar pa si je zapestje poškodoval koštisti Zanini. Šele sredi prihodnjega tedna bo jasno, koliko časa bo moral počivati. Novi trener Boban Popovič (že pri Jadranu in Sokolu, pa tudi na prvoligaški klopi Kraškega Zidarja) se poleg na nove prihode naslanja predvsem na doma vzgojene Crevatina, Boleta in Madonio, pomemben pa bo v vsakem primeru tudi učinek mladincov. Z ekipo občasno trenirajo tudi dolgoletni nosilci Štokelj, Babich in Krizman, ki je tudi spremjevalec moštv.

Cilji. Predsednik Bruno Kneipp: »Naša želja je, da bi ne bilo treba trepetati do konca za ohranitev C-lige tako kot lani. Idealno bi bilo uloviti zadnja mesta v play-offu ali uvrstitev v zlati sredini in se tako predčasno rešiti. Srčno upam tudi, da ne bo hujših poškodb in drugih nevšečnosti. Imamo namreč omejeno število izkušenih igralcev, ki so se radi vrnili k društvu, zato pa je v ekipi veliko mladih. V tej ligi je pomemben zlasti pristop, s katerim stopiš na igrišče, in pri tem bo zelo pomembna vloga trenerja Popoviča.«

Srednja starost: 24 let.

Kapetan: Daniel Crevatin je stan-

darni play-maker: »Ciljamo na miren obstanek. Delamo dobro, trener Boban Popovič je odličen in z njim se dobro razumemo. V pripravljalnih tekma smemo izjemno nesrečne tekme proti Romansu igrali enakovredno z vsemi. Pomembno bo prav zmagovali izenačene tekme, prvenstvo bo uravnovešeno in mislim, da se bo dosti dvobojev odločalo v zadnjih minutah.«

Prvi krog. Izjemoma bodo Svetovanci (brez Devčiča, Zaninija in Pertota, ki je še kaznovan za dve tekmi) uvdvodno srečanje igrali na nedeljo, ob 18.30 v Romjanu proti Ronkam. Pomlajeni košarkarji z Goriškega tako kot Radenska ciljajo na obstanek (kar jim lani ni uspelo, a jih je zvezna nato spet vključila v ligo). Iz prvenstva izpadajo tri ekipe, ena neposredno in dve po play-outu štirih moštev. 10.- in 11.-uvrščeno pa čakajo predčasne poticnice.

BOR RADENSKA

BOCCIAI Dimitri	1990	198	c
BOLE Miran	1987	190	b
BURNI Alan	1976	192	b
CELIN Diego	1993	178	p
CREVATIN Daniel	1987	182	p
DEVČIĆ Martin	1990	195	k
FUMAROLA Attilio	1974	195	k
GALLOCCIO Luca	1991	182	b
KRČALIĆ Saša	1981	180	p
MADONIA Miko	1985	200	k
PERTOT Andro	1991	184	b
PIPAN Giacomo	1991	188	b
ZANINI Matteo	1982	188	b
Trener: Boban Popovič			
Pomočnik: Boris Vascotto			

O PRVENSTVU Kdo bo nastopil in kam ciljajo ostali tekmeci?

V deželnem prvenstvu C-lige, ki se začenja jutri s srečanjem CBU-Alba, sta med 16 sodelujočimi ekipami drugo leto zapored tudi Bor Radenska in Breg. Prestopni rok je bil v splošnem precej bolj mlačen kot prejšnja leta, Brežani pa so po imenu sodeč nedvomno sestavili moštvo (močnih, izkušenih in kvalitetnih posameznikov), ki vzbuja strah in trepet pri nasprotnikih. Vrh bi drugače morale krojiti še druge ekipe, ki so prednjaci že lani, saj ni iz državne C-lige izpadla nobena. Ostali favoriti so torej goriška Ardita (z novogoriškim velikanom Delpinom in odličnim Luppinom), lanski finalist krminska Alba (s potrjenjo garnituro in bivšim jadranovcem Vintšinom kot česnjo na torti) in ambiciozna Servolana s povratnikoma Cacciatorijem in Giannotti ter zanesljivim Vujovičem pod košema. Novinek Romans, ki ga podpira tudi pohištveni mogotec Calligaris, je že z zmago na turnirju K2 Sport dokazal, da misli resno, močan je predvsem pod košema, kjer se je Srbu Iliu pridružil nekdanji jadranovec Carcich, najel pa je tudi play-makerja Bevitiorja. V zgornjo polovico menda sodita po lanski prese netljivi sezoni tudi videmski UBC (glavna okrepitev veteran Rossu) in pordenonski Roraigrande (vrača se Bellanca), pa čeprav je sijajni Columbis obesil copate na klin in vprašljiva je tudi prisotnost koristnega Piccina.

Pod omenjene ekipe se bo skušala umestiti Borova četa, ki mirnemu obstanku pa teži še cela vrsta drugih postav: v prvi vrsti oslabljena Cervignano (od Jadrana je sicer prišel strelec Coco) in Menguccijeva Muggia (s talentiranim Carlinom), pa tudi težko ocenljivi CBU s samimi Snaiderovimi mladinci (med njimi tudi tržaški kadetski reprezentant Bossi in sin slovitega Hrvata Aramisa Nagliča). Obstanek pa je prvotni cilj novincev Portogruara (okrepil se je pod košema), Tolmezza (najel je centra Stroppola) in videmskega Geattija (zvezda senator Micalich), kot tudi še nepopolnih Fagagne in Ronchija, ki sta kljub poletnemu repasužu izgubila glavnino nosilcev.

Na spisku razpoložljivih igralcev je tudi letos Štefan Samec

KROMA

Ob krstnem nastopu na tretjeligaški ravni so lani Brežani zasedli deseto mesto, rezultat pa želijo letos izboljšati. V državno C-ligo bo napredoval zmagovalec rednega dela, še en prestop pa bo dozorel po play-offu osmih ekip. Spisek igralcev je za deželno C-ligo prvorosten, vendar s treningi so varovanci potrjenega trenerja Krašovca začeli malce kasneje in zadnja dva tedna v domači telovadnici niso mogli vaditi zaradi barvanja črt. Pričakovati je torej uvodoma kakšno težavo za prenovo ekipo, ki bo med drugim vsaj nekaj tednov igrala brez še ne registrirane zvezde Richterja (iz pokojne Koprove prve lige). Od lani so ostali le Zeriali, Samec, Božič in mladi Nadlišek, od Santosa sta prišla play Giacomi in center Visciano, od Jadranu branilec Ferfoglia in krilo Semec, iz drugih okolij pa all around Grimaldi, povratnik Ciacchi in

mladi Schillani. V zadnjih dneh je padla odločitev o igralcih, ki se jim je trener po pripravah odpovedal: Gioinechetti ima še težave z gležnjem, Lekatos s službenimi obveznostmi, Pizziga pa se je odločil za nižjo ligo. Mladi Bandi in Švara se nagibata k odhodu v Milje, saj bi tam imela možnost za igranje v mladinski ekipi, to dejstvo pa spravila malce v težave Bregov tabor, ki mu primanjkuje predpisani mladincev. Še vedno so registrirani tudi Jevnikar, Klabjan in Sila.

Cilji. Prvi mož Bregove košarke **Boris Salvi:** »Cilj mora biti miren obstanek, za vse skupaj bi bilo seveda najlepše, če bi nam uspel tudi preboj v play-off. Glavna smernica je ta, da v pričakovovanju dozorevanja mladih klubskih sil iz leta v leto s sestavo kompetitivne ekipe ustvarjam pomembno, ambiciozno vzdusje, da imamo polno dvorano in da se občinstvo zavaja.«

Srednja starost: 25,8 let.

Kapetan. Sandi Zeriali je optimist: »Ekipa je dobra, v telovadnici in slačilnici vlada tisto pravo vzdusje, ki lahko omogoča naskakovanje višjih ciljev. Po mojem mnenju se lahko povzpnejo do četrtega, petega mesta. Čaka pa nas še veliko dela na treningih, saj je moštvo povsem prenovošeno in na igrišču se med seboj še ne poznamo dobro. Res je, da je v ekipi veliko močnih in izkušenih posameznikov, vendar zmagovalci bomo šele, ko bomo igrali enoto, kot ekipa.«

Prvi krog. V soboto ob 20.30 bo do Kraščevi varovanci gostovali v Cervinjanu.

NOGOMET - D-liga

Proti Quintu poraz Chiogge brez boja 3:0

Disciplinska komisija državne nogometne zvezze za D-ligo je sprejela pritožbo Uniona Quinto v Krasovi skupini C. V prvem krogu letosnje sezone je Union igral proti Chioggi, ki je od prve minute vključila v začetno postavo Mattea Ballarina. Slednji ne bi smel igrati, saj je moral še prestati kazen od lanske sezone. Disciplinska komisija je tako Unionu Quinto dodelila zmago brez boja (3:0). Tekma v Chioggi se je končala 1:1. Union je po novem z 10 točkami drugi na lestvici. Chioggia pa je s točko manj tretja. Pri državnih mladincih je bil za dva kroga diskvalificiran Krasov trener Marino Kragelj. **Novi vrstni red:** Treviso 12, Sandonatesolo 10, Union Quinto 10, Chioggia 9, Unione Venezia 9, Sanvitese 8, San Paolo PD 8, Kras Repen 7, Pordenone 6, Belluno 5, Rovigo 5, Tamai 4, Torviscosa 4, Opitergina 1, Montecchio 1, Concordia 1, Montebelluna 0.

ELITNA LIGA - 4. krog, včera: Manzane - Fontanafredda 1:0 (Kalin). Monfalcone - Chions 1:0, San Luigi - Pro Fagagna 3:0, V. Corno - Muggia 4:1, Gemone - Italia 0:2, Cervignano - Fincantieri 3:1, Azzanese - Spal 3:1, Tricesimo - Tolmezzo 1:0.

3. AL: Torre - Aiello 3:0.

NOGOMET

Mladinci Ronk boljši od Juventine

Juventina - Ronchi 1:3 (0:2)

JUVENTININ STRELEC: Colella v 89. min. iz 11-m.

JUVENTINA: Montagner, Poian, Callegaro (Stoto), Peric, Scarlata (Jiriškič), Mauro, Graba, Marchioro, Collella, Picek (Cadez), Bizai (Iurilli). Trener: Curato.

Juventinini deželni mladinci so v zaostalem srečanju prvega kroga sиноči izgubili proti ekipi iz Ronk. Zmaga gostov je povsem zaslужena, saj so gostitelji igrali slabo in brez prave motivacije. Gostje so vodili že s 3:0 in Juventina je častni gol doseglja šele pred iztekom srečanja.

Nocoj praznik v Štandrežu

Danes bodo v hali podjetja družine Nanut v Štandrežu praznovali 25-letnico sodelovanja med domaćim klubom Juventina in glavnim pokroviteljem Radensko. Začetek bo ob 20. uri. Ob tej priliki bodo tudi predstavili člansko ekipo in moštvo mladincev.

ROLKANJE - Tekmovalci ŠD Mladina na dveh tekmovanjih

Na stopničkah predvsem v sprintu

Rolkarji ŠD Mladina so prejšnji konec tedna nastopili na dveh tekmovanjih. V soboto je v kraju Pieve di Ledro steklo državno prvenstvo v sprintu, kjer so najmlajši tekmovalci stopili na zmagovalni oder. Z drugim mestom se je veselila Sara Tenze med najmlajšimi v kategoriji prvi koraki, Dana Tenze med deklicami pa je za las zaostala za zmagovalko, tako da je bila na koncu druga. Bron sta osvojila Jasna Vitez med naraščajnicami in Niki Hrovatin med mladinci. Hrovatin, ki se je pred kratkim udeležil tudi tekme svetovnega

pokala, bi lahko osvojil še višje mesto, a je med tekmo razbil palico (letaš je tretjo zapore). Dobro so se odrezali tudi ostali člani kriške odprave: med deklicami je bila Petra Prašenj šesta, Tayrin Tence pa po padcu sedma; peto mesto sta osvojila Luka Ghira med naraščajniki in Nicola Iona med mladinci.

V nedeljo so v kraju Passo d'Ampola tekmovali še na tekmi državnega pokala. Na tekmi v reber v klasični tehniki so se izkazali predvsem starejši tekmovalci, mlajši pa je premagala utrujenost. Na

stopničke se je med mladimi rolkarji Mladine ponovno povzpela samo Sara Tenze v kategoriji »prvi koraki«. Luka Ghira in Jasna Vitez bi si lahko med naraščajniki zaslužila kaj več, a sta se zaradi slabega počutja morala zadovoljiti s petim oziroma sedmim mestom. Na stopničke so stopili veterani: Enzo Cossaro (1. mesto, over 60), Chiara Di Lenardo (3. mesto over 40) in Patrizia Turchet (3. mesto over 50).

Rezultati DP v sprintu: prvi koraki: 2. Sra Tenze; deklice: 2. Dana Tenze, 6. Petra Prašelj, 7. Tayrin Tence; naraščajnice: 3. Jasna Vitez; naraščajniki: 5. Luka Ghira; mladinci: 3. Niki Hrovatin, 5. Nicola Iona; članice: 4. Patrizia Turchet, 5. Chiara Di Lenardo; veterani: 8. Cossaro Enzo

Državni pokal (reber klasična tehniko): prvi koraki: 2. Sra Tenze; najmlajši: 4. Tayrin Tence, 5. Petra Prašelj; začetnice: 5. Dana Tenze; deklice: 7. Jasna Vitez, dečki: 4. Luka Ghira; mladinci: 4. Nicola Iona, 9. Niki Hrovatin, over 60: 2. Enzo Cossaro; over 40: 3. Chiara Di Lenardo, 5. Arianna Quadrini; over 50: 3. Patrizia Turchet.

EVROPSKA UNIJA - Če ji ta ne bo posredovala zagotovil o spoštovanju evropskih norm

Bruselj napovedal ukrepe proti Franciji zaradi Romov

Komisija bo sicer države članice pozvala, naj predstavijo svoje nacionalne strategije za integracijo Romov

BRUSELJ - Evropska komisija se je včeraj v Bruslju po analizi izgona Romov iz Francije odločila, da bo proti državi spričila pravni postopek, če ji ta do 15. oktobra ne bo posredovala zagotovil glede spoštovanja evropskih pravil o prostem pretoku oseb, ki jih od nje zahteva.

Evropska komisija na tej točki meni, da Francija evropske direktive o prostem gibanju oseb iz leta 2004 še ni v celoti prenesla v svojo zakonodajo, zato je odločila, da bo proti državi ukrepala, če ji do 15. oktobra ne bo posredovala podrobnega vsebinskega in časovnega načrta ukrepov za prenos evropskih pravil v svojo zakonodajo.

Komisija je sicer "vzela na znanje" politična zagotovila Francije, da njeni nedavno sprejeti ukrepi niso bili usmerjeni na specifično etnično manjšino, temveč so vse evropske državljane obravnavali enako, ter da Francija v celoti spoštuje evropska pravila. Kljub temu jo bo pisno pozvala, naj svoje trditve podrobno utemelji tudi s praktičnimi primeri.

Desnosredinska francoška vlada pod vodstvom predsednika Nicolasa Sarkozyja je pred dobrim mesecem začela izganjati tuje Rome, ki živijo v nezakonitih naseljih v Franciji. Francija naj bi v tem času v Romuniju in Bolgarijo izgnala skoraj 1000 Romov, od začetka leta pa že več kot 8000.

Evropska komisija je francoške ukrepe podrobno analizirala z vidika spoštovanja evropskih pravil o prostem gibanju oseb in listine o temeljnih pravicah. Na podlagi te analize je včeraj kolegij komisarjev razpravljalo o "nedavnih dogodkih v Franciji" ter o položaju Romov v Evropi in uveljavljanju direktive o prostem gibanju državljanov v vseh članicah unije.

Evropska komisija namreč prav tako analizira uveljavljanje pravil o prostem gibanju državljanov tudi v drugih državah članicah. Če bo ugotovila, da je treba uvesti pravne postopke tudi proti drugim članicam unije, bo to prav tako storila s pisnim opozorilom v okviru oktobrskega svežnja postopkov proti članicam zaradi kršitev evropskega pravnega reda.

V povezavi s splošnim položajem Romov v Evropi je komisija včeraj napovedala, da bo aprila prihodnje leto predstavila evropsko strategijo za integracijo Romov v evropsko družbo, ki bo temeljila na ugotovitvah posebne delovne skupine za Rome, vzpostavljene v začetku meseca. Ta skupina bo preučila uporabo nacionalnih in evropskih sredstev za integracijo Romov.

Komisija bo sicer države članice tudi pozvala, naj predstavijo svoje nacionalne strategije za integracijo Romov. Prav tako v Bruslju od držav članic pričakujejo več

izrecnih in bolj ambicioznih pobud glede Romov pri zastavljanju nacionalnih ciljev za nedavno sprejeti strategijo za rast in delovna mesta Evrope 2020.

Vprašanje Romov je trenutno v središču pozornosti evropske javnosti, tudi zaradi diplomatskega spora med Francijo in komisijo. Evropska komisarka Viviane Reding je namreč francoške ukrepe označila za sramotne in jih posredno primerjala z deportacijami med drugo svetovno vojno, francoška ministra pa obtožila, da sta ji lagala.

Po razpravi kolegija evropskih komisarjev in komisark o izgonu Romov iz Francije in na splošno o položaju Romov v Evropi se pogovori o Romih sedaj nadljujejo tudi v Evropskem parlamentu.

Kar trije komisarji - komisarka za pravosodje in temeljne pravice Redingova, komisarka za notranje zadeve Cecilia Malmström in komisar za zaposlovanje in socialne zadeve Laszlo Andor - namreč o tem razpravljajo s člani parlamentarnega odbora za državljanse svoboščine, pravosodje in notranje zadeve. (STA)

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso

ANSA

BRUSELJ - Predvidene sankcije za države-kršiteljice

Evropska komisija predlaga doslej najstrožjo javnofinančno disciplino

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj predlagala strožje sankcije za države v območju evra, ki bi vztrajno kršile pravila o javnofinančnem primanjkljaju in javnem dolgu.

Medtem ko je bil doslej poudarek na primanjkljaju.

Poleg tega je pričel predlagala sankcije za države v območju evra, ki bi vztrajno izgubljale konkurenčnost. Javnofinančna pravila določata pakt za stabilnost in rast, ki zgornjo mejo javnofinančnega primanjkljaja opredeljuje pri treh odstotkih bruto domačega proizvoda (BDP), zgornjo mejo javnega dolga pa pri 60 odstotkih BDP.

Doslej je komisija proti kršiteljicam ukrepala tako, da je sprožila postopek proti državi članici s prekomernim primanjkljajem, ki pa je bil dolgorajen in je temeljal predvsem na javnih opozorilih ter še nikoli ni prevedel do finančnega sankcioniranja. Pomenljiva novost v obsegom svežnju zakonodajnih predlogov Evropske komisije je,

da naj bo v prihodnjem pri zagotavljanju javnofinančne discipline enaka pozornost namenjena primanjkljaju in dolgu, medtem ko je bil doslej poudarek na primanjkljaju.

Komisija predlaga, da bodo morale države, katerih dolg presega 60 odstotkov BDP, sprejemati ukrepe za njegovo zmanjšanje z zadovoljivim tempom, ki je opredeljen kot zmanjšanje razlike s pragom 60 odstotkov za eno dvajsetino v obdobju zadnjih treh let.

Komisija sicer predlaga več sprememb za zagotavljanje strožje javnofinančne discipline v vseh članicah unije, a za države v območju evra predlaga tudi niz postopnih sankcij: najprej kot preventivo obrestni depozit in nato kot korektivo brezobrestni depozit v višini 0,2 odstotka BDP, ki v skrajnem primeru postane glob. Ključna novost je tudi uvedba rednega letnega ocenjevanja konkurenčnosti članic unije na podlagi določenih indikatorjev. Komisija za članice z resnimi težavami predlaga uvedbo postopka, podobnega tistem, zaradi prekomernega primanjkljaja. Za države v območju evra, ki bi resno in vztrajno kršile pravila glede konkurenčnosti oziroma beležile makroekonomska neravnovesja, pa Evropska komisija predlaga tudi finančne sankcije: letno globo v višini 0,1 odstotka BDP.

Prelogi za izboljšanje gospodarskega upravljanja sicer nastajajo v senči kritik, da predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy pri tem predvsem tekmujeta za premoč ter da komisija z včerajšnjimi predlogi prehiteva, ker delo Van Rompuya vsekuje skupine za izboljšanje gospodarskega upravljanja še ni končano.

Barroso je včeraj te kritike zavrnil, češ da je Evropska komisija edina, ki lahko v uniji pripravlja zakonodajne predloge, ter da bi bilo čakanje izguba časa, ki si je unija ne more privoščiti. Ob tem je tudi pohvalil dosedanje delo Van Rompuya vsekuje skupine, ki je po njegovih besedah komisiji koristilo. (STA)

SEVERNA KOREJA - Kongres Delavske stranke

Sin Kim Jong Ila Kim Jong Un v centralnem komiteju partije

PJONGJANG - Na kongresu severnokorejske Delavske stranke v Pjongjangu so včeraj najmlajšega sina voditelja Kim Jong Ila, Kim Jong Una, imenovali v centralni komite stranke. Kim Jong Un, ki doslej ni zasedal pomembnejših položajev, naj bi na položaju severnokorejskega voditelja nasledil svojega očeta.

Že v ponedeljek so Kim Jong Una povišali v generala ter ga imenovali za podpredsednika centralne vojaške komisije, ki oblikuje severnokorejsko vojaško politiko. To je bilo sploh prvič, da so severnokorejski mediji omenili njegovo ime. Nasprotno je o njem znanega zelo malo. Star naj bi bil okoli 27 let in se je pod drugim imenom šolal v Švici. Omembu Kim Jong Unovega imena v medijih je le še potrdila domneva, da ga namerava Kim Jong Il imenovati za svojega naslednika.

Kim Jong Il, ki je leta 1994 na oblasti nasledil svojega očeta in naj bi imel precejšnje zdravstvene težave, ima sicer še dva sinova. Najstarejši Jong Nam je večino svojega življenja preživel v tujini, možnosti, da bo postal severnokorejski voditelj, pa je verjetno zapravil, ko so ga ujeli, medtem ko je skušal s ponarejenim potnim listom priti na Japonsko. Srednji sin, Jong Chol, pa je po mnenju očeta preveč poženčen, da bi lahko vodil državo.

Tokratni kongres severnokorejske Delavske stranke je prvi po letu 1980, na katerem so sedanjega severnokorejskega voditelja določili za naslednika Kim Il Sunga na čelu države. Kim je sicer oblast prevzel šele po očetovi smrti leta 1994.

Za uspešno partisko konferenco je severnokorejskemu vodstvu že čestital kitajski predsednik Hu Jintao. (STA)

Kim Jong Il v sredini in Kim Jong Un zgoraj

ŽENEVA - Svet ZN za človekove pravice

»Izrael je kršil humanitarno pravok«

ŽENEVA - Svet ZN za človekove pravice je včeraj podprt poročilo, ki je ugotovilo "jasne dokaze" za ukrepanje proti Izraelu zaradi napada na konvoj ladij s človekoljubno pomočjo za Gazo, v katerem je maja letos umrlo devet ljudi. Za resolucijo je v 47-članskem svetu glasovalo 30 članic, 15 se jih je glasovanja vzdržalo. ZDA so ji nasprotovale.

Svet ZN za človekove pravice je 23. julija imenoval skupino treh strokovnjakov za izvedbo preiskave o posredovanju izraelske vojske proti konvoju ladij s človekoljubno pomočjo za Gazo, ki so v organizaciji turške človekoljubne organizacije IHH plule proti Gazi.

Na krovu ene od ladij so izraelski vojaki naleteli na odpor propalestinskih aktivistov, v posredovanju pa so ubili devet turških državljanov. Trojica strokovnjakov je imela nalogo, da preiše, ali je Izrael v posredovanju proti konvoju turških ladij kršil mednarodno pravo.

Resolucija, ki jo je v imenu Organizacije islamske konference predložil Pakistanci, potruje sklepe iz poročila preiskave,

Svet Evrope 20. oktobra o položaju Romov

STRASBOURG - Članice Sveta Evrope (SE), Evropska unija in mednarodne organizacije bodo 20. oktobra v Strasbourgu na visoki ravni razpravljale o ukrepih za izboljšanje položaja Romov v Evropi, so včeraj sporočili iz SE. Srečanje bi moralno biti začetek skupnih naporov evropskih institucij in držav za konstruktivno in trajnostno obravnavo položaja Romov, je v sporočilu zapisal generalni sekretar SE Thorbjørn Jagland.

Vprašanje Romov je zadnji mesec v osredju pozornosti v Evropi, potem ko se je Francija poleti odločila uničiti nezakonita romska naselja in izgnati več tisoč romskih in bolgarskih Romov. Francoska odločitev je naletela na številne kritike, obenem pa so se pojavili pozivi k sprejetju ukrepov za izboljšanje položaja Romov v Evropi.

David Miliband se umika iz prvih vrst britanske politike

LONDON - Nekdanji britanski zunanjji minister David Miliband je včeraj sporočil, da se umika iz prvih vrst britanske politike. To je sporočilo po tem, ko ga je na sobotnih strankarskih volitvah za novega predsednika britanskih laburistov porazil pet let mlajši brat Ed. David Miliband je ob tem napovedal, da ne bo sodeloval v laburistični vladi v senci. Zagotovil je še, da želi svojemu bratu dati "svobodo in prostor" za vodenje politike brez "motenj, ki jih lahko povzroči starejši brat". Bo pa 45-letni David Miliband, ki je bil britanski zunanjji minister od leta 2007 do letos, ostal poslanec.

Po zemeljskem plazu v Mehiki pogrešajo 11 ljudi

CIUDAD DE MEXICO - Mehiki vladava je včeraj sporočila, da zemeljski plaz v Oaxaci na jugu države doslej ni zahopal smrtnih žrtev in da ni bil tako uničujoč, kot so sprva poročali. Guverner zvezne države Oaxaca, Ulises Ruiz in mehiški notranji minister Jose Francisco Blake Mora pa sta potrdila, da še vedno pogrešajo 11 ljudi, plaz pa je zasul štiri hiše.

Pred tem je Ruiz sporočil, da naj bi plaz zasul 300 hiš in da pogrešajo 600 ljudi. Kot je še dejal Blake, so najnovije podatki sporočili reševalci in vojska, ki so zaradi uničenih cest peš dosegli kraj nesreče. Tudi mehiški predsednik Felipe Calderon je v torem zvečer potrdil, da je obseg nesreče manjši, kot so prvotno domnevali. Na jugu Mehike dežuje že več dni. Tropska viharja Karl in Matthew sta povzročila poplave na številnih območjih v regiji, zaradi dežja so se sprožili tudi številni plazovi. V Mehiki in Srednji Ameriki je letos v deževnem obdobju, ki se je začelo maja, umrlo že 400 ljudi.

Balgiski veleposlanik Alex Van Meewen je v obrazložitvi, zakaj se je Evropska unija vzdržala glasovanja, izrazil obžalovanje, da resolucija ne vključuje priporočil ločene preiskave ZN. Ameriška veleposlanica Eileen Donahoe je pojasnila, da so ZDA nasprotovale resoluciji, saj ta poziva Generalno skupščino ZN, naj upošteva poročilo. Veleposlanica je ob tem pozvala, naj se poročilo ne uporabi za akcije, ki bi lahko škodile neposrednim izraelsko-palestinskim pogajanjem.

Izrael je že od začetka zavrnil omenjeno preiskavo, je pa podprt ločeno preiskavo, ki so jo 10. avgusta uvedli Združeni narodi na pobudo generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona. (STA)

KIA - S povsem novim elektrohidravličnim sistemom

Tretji rod sportagea tudi z dvokolesnim pogonom

Za sedaj na voljo z bencinskim ali dizelskim dvolitrskim motorjem – Zanimiva cena

Ko je KIA pred 15 leti predstavila prvi sportage, je pravzaprav orala ledino. Sportage je bil prvi avto, ki so ga označili kot SUV - Sport utility vehicle. Predstavili so ga brez velikega pompa in malokdo je takrat pomisil, da se bo sportage prelevil v pravo mednarodno uspešnico, KIA pa je skupaj s Hyundaijem, s katerim se je v tem času združila, postala 4. avtomobilska grupa na svetu, sportage pa je prava ikona te skupine.

Treto generacijo sportagea je oblikoval nemški oblikovalec Peter Schreyer, ki mu je treba priznati, da je izpod njegovega svinčnika nastal zelo všečen in skladno oblikovan precej mestno usmerjeni terenec - SUV, pravzaprav CUV (crossover), trdijo Korejci.

Kiin sportage in Hyundai ix35 sta bratranca, a videz je povsem različen. Ker prihajata iz iste zasnove bi v podvozu lahko našli marsikatero podobnost, v kabini pa so razlike še kar vidne. Čeprav novi sportage ne ponuja presenečenj, je napredek tako v oblikovanju kot v kakovosti vgrajenih materialov zelo opazen. Voznik ob dvojnem nastavljenem volanu in po višini nastavljivem sedežu nima težav z ergonomijo, merilniki so pregledni, stikalni priročna.

Od skupno 850.000 izdelanih jih je pri kupcih s stare celine kar 150.000. Novi sportage je sicer daljši (za 9 cm), širši (za 1,5 cm) in nižji (za 6 cm), podaljšala se je tudi medosna razdalja (+ 1 cm). Pommembna (tudi za boljšo lego na cesti) sta tudi prirastek prednjega (+ 7,4 cm) in zadnjega (+ 7,5 cm) koloteka ter znižanje dna od tal (- 2,5 cm).

Sportage bo na začetku na voljo z

dvema dvolitrskima motorjema: bencinski zmore 163 KM in 195 Nm navara, turbodizel pa 136 KM in 319 Nm. Kmalu bodo ponudili tudi dva šibkejsa motorja: 1,6-litrski bencinski in 1,7-litrski dizelski. Prenos moči je prek ročnegata 5 ali 6 stopenjskega menjalnika, na voljo je tudi samodejni 6 stopenjski menjalnik. Pogon je lahko na prednji kolesi ali pa na vsa štiri kolesa.

Prav štirikolesni pogon je največja sportageva posebnost, saj gre za nov elektrohidravlični sistem, ki so ga razvili v gra-

ški Magni. Večkulutna sklopka, ki razpojava moč na prednji in zadnji kolesi, ima namreč svojo elektronsko upravljalno enoto, ki poleg zdrsa koles upošteva tudi položaj pedala za plin, podatek ESC, podatke o tem, kako je obrnjen volan. Na temelju teh podatkov lahko upravljalna enota veliko hitreje kot pri mehanskih sistemih zagotovi pravočasen ustrezni prenos moči oziroma navora. Ob običajnih voznih razmerah se celotna moč prenaša na prednji kolesi, sistem pa lahko na zadnji kolesi razporedi celoten navor.

Sportage ponujajo v dveh izvedbah - active in class in vsi imajo 7-letno garancijsko dobo. Bencinski active z dvokolesnim pogonom stane 22 tisoč evrov, popolnejši class s 4-kolesnim pogonom pa celih 5 tisoč evrov več. Dizelski active z dvokolesnim pogonom velja 24 tisoč evrov, najpopolnejši class AWD pa 28.900 evrov. Za doplačilo (1.500 evrov) dobite 6-stopenjski sekvenčni samodejni menjalknik, vendar samo za različni ključnimi komponentami v vozilu,« dodaja Thomas Broberg.

Laboratorij za testiranje trkov ima eno pritrjeno in eno premično testno steno. Premično steno je mogoče nastaviti od 0 do 90 stopinj. Tu je mogoče opraviti teste, ki vključujejo različne scenarije o incidentih in nesrečah, od prednjih do bočnih vplivov, pa tudi med dvema gibajočima se avtomobiloma, pri različnih kotih in hitrostih. Še več, testirajo lahko tudi izogibanje in zmanjšanje trka. Objekt lahko trenutno obravnava več kot 400 obsežnih testiranj na leto.

Na primer, v letu 2003 je Volvo Cars povabljenim medijskim predstavnikom prikazal zaščito pred stranskimi vplivi na Volvo S40, sicer tako, da je mnogo večji XC90 trčil v ta kompakten limuzinski model pri hitrosti 50 km/h.

Stopnja natančnosti pri testiranjih, pri katerih 2 avtomobili pri hitrosti 50 km/h trčita, je 2,5 cm. To ustreza dvema tisočinkama sekunde. Za primerjavo, gib človeškega očesa traja približno 60 tisočink sekunde. To pove veliko o natančnosti laboratorija,» pravi Thomas Broberg.

(se nadaljuje)

BMW - X5 s povsem novo, seveda bolj zmogljivo motorno paletu

Delna osvežitev velikega bavarskega teranca

Vsi motorji ustrezajo evropskemu normativu Euro5 in vsi so serijsko povezani z novim 8-stopenjskim samodejnim menjalnikom

Ljubitelji velikih terencev bodo z novim BMW X5 spet prišli na svoj račun. Tretji rod bavarskega luksuznega SUV-a se predstavlja v osvezeni podobi, čeprav velikih razlik s prejšnjim modelom ni. Razlikuje se po drugačnih odbijačih, večjih zračnih režah in bolj bogati rabi karoseirske barve namesto črne plastike. Značilni okrogli obročki v prednjih lučeh, v primeru opcijskih ksenonskih luči, svetijo v LED tehniki, sedaj so beli in ne več rumeni in prevzemajo funkcijo dnevnih luči. Z LED svetilnimi elementi se ponosajo tudi zadnje luči, nekako po zgledu serije 7 in nove serije 5: razlika je ne samo v svetilnih telesih temveč tudi v obliki, saj so sedaj oblikovani v obliki črke L.

V notranjosti serijska oprema vsebuje zadnjo generacijo sistema iDrive. Zahvaljujoč tretji vrsti sedežev se lahko v BMW X5 pelje do sedem oseb. Prtljažni prostor v osnovi meri 620 litrov, po povečevanju pa maksimalno 1750 litrov. Poleg serijskega CD/mp3 predvajalnika in AUX-IN priklopa, so na voljo priklopi za USB, visokokakovostno ozvočenje, DVD izmenjevalec in sistem zavne elektronike. Bogat seznam dodatne opreme med drugim vsebuje tudi štiripodrocno klimatsko napravo, navigacijski sistem Professional

pa vsebuje trdi disk. BMW ConnectedDrive vključuje številne asistencijske sisteme: head-up display (prikazovanje podatkov na vetrobranskom steklu), prilagodljive žaromete, parkirne senzorje, vzvratno kamero, aktivni tempomat, opozorilnik pred nenamerno spremembijo voznega pasa in informacije o hitrostnih omejitvah.

Motorna paleta je povsem nova in obsega štiri zmogljive agregate, dva dizelska in dva bencinska. Vsi ustrezajo evropskemu normativu Euro 5 in vsi so serijsko povezani z novim 8-stopenjskim samodejnim menjalnikom s prilagodljivim mehanizmom servotronic in štirikolesnim pogonom xDrive, ki so ga tudi izboljšali. Turbodizelska motorja 30d in 40d zmoreta 245 oz. 306 KM in 540 oz. 600 Nm. Bencinska motorja, ki pogarjata X5 35i in X5 50i pa zmoreta 306 oz. 407 KM in 400 oz. 600 Nm. Prenovljeni SUV dosega z bencinskim trilitrskim šestvaljnikom najvišjo hitrost 235 km/h, s 4.4-literškim 8-valjnikom pa 250 km/h. Trilitrski šestvaljni turbodizel pa dosega 210 oz. 236 km/h. Poraba je relativno nizka in pri normalni porabi ne presega 8 l na 100 km.

Cene so seveda temu razredu primerne in gredo od 58 tisoč 83.500 evrov, če si seveda ne omislite še katere od številnih dodatnih ponudb.

VARNOST (1)

Deset let Volvovega testnega laboratorija

Volvov laboratorij za testiranje trkov »crash test laboratory« v Torslandi praznuje 10. obletnico. V njem so opravili skoraj 3.000 obsežnih testiranj v prvem desetletju objekta visoke tehnologije, kar je lastnikom teh vozil omogočilo še varnejše avtomobile.

»Posnemamo lahko večino nesreč in scenarijev nesreč, ki se dogajajo na cesti. Z analizo le-teh in preizkušanj novih varnostnih tehnologij v laboratoriju bomo lahko izboljšali raven varnosti v avtomobilih, tako da bodo še varnejši v realnih prometnih pogojih,« pravi Thomas Broberg, višji svetovalec za varnost pri Volvo Cars.

Ko je nov varnostni center v začetku leta 2000 odprl švedski kralj Carl XVI Gustaf, je bil eden od najbolj naprednih v avtomobilski industriji, ta položaj pa je zaradi stalne implementacije nove opreme in novih metod testiranja ohranil več let.

Najnovejša tehnologija v obliki kompleta digitalnih kamer visoke hitrosti lahko sprejme 200.000 slik na sekundo.

»Nove kamere nam dajejo izjemne možnosti za študij trčenja do najmanjih podrobnosti. Še več, imamo več miniaturnih kamer, ki so nameščene v notranjosti avtomobilov, da prikažejo, kaj se zgodi z različnimi ključnimi komponentami v vozilu,« dodaja Thomas Broberg.

Laboratorij za testiranje trkov ima eno pritrjeno in eno premično testno steno. Premično steno je mogoče nastaviti od 0 do 90 stopinj. Tu je mogoče opraviti teste, ki vključujejo različne scenarije o incidentih in nesrečah, od prednjih do bočnih vplivov, pa tudi med dvema gibajočima se avtomobiloma, pri različnih kotih in hitrostih. Še več, testirajo lahko tudi izogibanje in zmanjšanje trka. Objekt lahko trenutno obravnava več kot 400 obsežnih testiranj na leto.

Na primer, v letu 2003 je Volvo Cars povabljenim medijskim predstavnikom prikazal zaščito pred stranskimi vplivi na Volvo S40, sicer tako, da je mnogo večji XC90 trčil v ta kompakten limuzinski model pri hitrosti 50 km/h.

Stopnja natančnosti pri testiranjih, pri katerih 2 avtomobili pri hitrosti 50 km/h trčita, je 2,5 cm. To ustreza dvema tisočinkama sekunde. Za primerjavo, gib človeškega očesa traja približno 60 tisočink sekunde. To pove veliko o natančnosti laboratorija,» pravi Thomas Broberg.

Stran pripravil Ivan Fischer

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)
- Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
- Teletekst:** str. 316 - 342 - 343
- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
- 20.25** Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu! - Arjanina nit
- 20.30** Deželni Tv dnevnik
- 20.50** Lynx - Koncert: Dario Marušič s skupino in Davide Van de Sroos, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
- 6.10** Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
- 6.30** 10.55, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 6.45** Aktualno: Unomattina
- 10.00** Aktualno: Verdetto finale
- 11.05** Aktualno: Occhio alla spesa
- 11.55** Aktualno: Obisk papeža Benedikta XVI. v Veliki Britaniji
- 12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
- 13.30** Dnevnik in gospodarstvo
- 14.10** Aktualno: Bontà loro
- 15.00** Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perigo)
- 16.15** Variete: La vita in diretta
- 16.50** Dnevnik - Parlament
- 18.50** Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)
- 21.10** Nan.: Ho sposato uno sbirro 2
- 23.35** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
- 1.10** Nočni dnevnik in vremenska napoved
- 1.50** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

- 6.00** 18.45, 1.10 Talent show: Extra Factor
- 6.20** Nan.: Girlfriends
- 6.40** Nan.: 8 semplici regole
- 7.00** Risanke: Cartoon flakes
- 8.20** Variete: L'Albero azzurro
- 9.45** Variete: Tracy & Polpetta
- 10.00** Aktualno: Tg2punto.it
- 11.00** Variete: I fatti vostri
- 13.30** Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
- 14.00** Variete: Pomeriggio sul 2
- 16.10** Nan.: La signora in giallo
- 17.00** Nan.: Numb3rs
- 17.45** Dnevnik L.I.S. in športne vesti
- 19.30** 21.05 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
- 20.25** Žrebanje lota
- 21.05** Aktualno: Spazio Santoro - Annozero (v. M. Santoro)
- 23.10** Dnevnik
- 23.25** Dok. odd.: La Storia siamo noi - 150 anni Unità d'Italia
- 0.30** Glasb.: Ritratti musicali - Gigi D'Alessio
- 1.00** Dnevnik - Parlament

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
- 8.00** Dok.: La Storia siamo noi
- 9.00** Aktualno: Agorà
- 11.00** Aktualno: Apprescindere
- 11.10** 12.00 Dnevnik
- 12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano
- 13.10** Nad.: Julia
- 14.00** 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 14.20** Dnevnik in vremenska napoved
- 14.50** Aktualno: Cominciamo bene este - Condominio Terra...
- 15.05** Nan.: Il richiamo della foresta
- 15.50** Variete: Tg3 GT Ragazzi
- 16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo
- 17.40** Dok.: Geo & Geo
- 18.10** Vremenska napoved
- 19.00** Dnevnik
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Nad.: Seconda chance
- 20.35** Nad.: Un posto al sole
- 21.05** Film: 007 Goldn眼 (vrh., ZDA, '95, i. P. Brosnan)
- 23.25** Variete: Parla con me
- 0.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved
- 1.10** Aktualno: Rai educational - Magazzini Einstein

Rete 4

- 7.10** Nan.: Più forte ragazzi
- 8.10** Nan.: Starsky & Hutch
- 9.05** Nan.: Hunter
- 10.15** Nan.: Carabinieri 6
- 11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
- 12.00** Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
- 12.55** Nan.: Un detective in corsia
- 13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum
- 15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21
- 16.15** Nad.: Sentieri
- 16.50** Film: Quello strano sentimento (kom., ZDA, '65, i. S. Dee)
- 17.05** Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Nad.: Tempesta d'amore
- 20.30** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.10** Nogomet: Palermo - Losanna - Europa League
- 23.10** Šport: Speciale Europa League
- 23.50** Film: Onora il padre e la madre (dram., ZDA '07, i. P.S. Hoffman)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
- 8.40** Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panicucci)
- 10.00** Dnevnik - Ore 10
- 11.00** Aktualno: Forum
- 13.00** 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.40** Nad.: Beautiful
- 14.10** Nad.: CentroVetrine
- 14.45** Resničnostni show: Uomini e donne
- 15.35** 18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
- 18.00** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 18.50** Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
- 20.30** 1.30 Variete: Striscia la notizia
- 21.10** Nan.: I Cesaroni (It., '10)
- 22.45** Variete: Chiambretti night - Solo per numeri uno

Italia 1

- 6.05** Nan.: La Tata
- 6.40** Risanke
- 8.40** Nan.: Kyle XY
- 9.35** Nan.: Smallville
- 11.25** Nan.: Heroes
- 12.25** 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 13.40** Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
- 13.50** 20.05 Risanka: Simpsonovi
- 14.20** Nan.: My name is Earl
- 14.50** Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
- 15.40** Risanka: One Piece - Tutti all'arrabbiaggio!
- 16.10** Risanka: Sailor moon
- 16.40** Film: Il mondo di Patty
- 17.35** Nan.: Ugly Betty
- 19.30** Nan.: The Big Bang Theory
- 20.30** Kviz: Mercante in fiera
- 21.10** Film: L'incredibile Hulk (fant., ZDA, '08, r. L. Leterrier, i. E. Norton)
- 22.00** 0.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 23.35** Film: Fuga da Absalom (fant., ZDA, '94, r. M. Campell, i. R. Liotta)

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
- 8.05** Pregled tiska
- 9.00** Variete: Domani si vedrà
- 9.30** Dokumentarci o naravi
- 10.05** Nan.: Daniel Boone
- 12.00** 16.00 Dnevnik - kratke vesti
- 12.05** Aktualno: Rotocalco ADNKronos
- 12.25** Aktualno: Tractor Pulling
- 12.50** Aktualno: La Provincia ti informa
- 13.15** Aktualno: Antiche ville del Friuli Venezia Giulia
- 14.05** Variete: ... Copertina da Udine
- 15.05** Aktualno: Musa Tv
- 16.55** Risanke
- 19.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
- 20.00** Športne vesti
- 20.05** Šport: Anteprima Triestina
- 20.30** Deželni dnevnik
- 21.00** Kviz: Ufo di sera
- 21.50** Klasična glasba
- 23.35** Dnevnik Montecitorio

- 23.40** Aktualno: In contatto... con la Trieste Trasporti
- 0.00** Nan.: Schimansky - Nel fango fino al collo (i. A. Dobra, G. Gotz)

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
- 7.00** Aktualno: Omnibus
- 7.30** 13.30, 20.00, 0.30 Dnevnik
- 9.55** Aktualno: Omnibus (ah) i Piroso
- 10.55** 20.30, 0.45 Aktualno: Otto e mezzo
- 11.2** Nan.: Hardcastle & McCormick
- 12.30** Nan.: Jag - Avvocati in divisa
- 14.00** Film: La soffitta (krim., ZDA, '79, i. R. Jordan)
- 16.00** Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
- 18.00** Nan.: Relic Hunter
- 19.00** Nan.: N.Y.P.D.
- 21.10** Film: Frankenstein junior (kom., ZDA, '71, i. M. Feldman)

- 23.50** Film: Questo e quello (kom., It., '83, i. N. Manfredi)

Slovenija 1

- 6.10** Kultura
- 6.15** Odmevi
- 7.00** 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
- 7.05** 8.05, 9.05 Dobro jutro
- 10.10** Otr. nan.: Telebajski (pon.)
- 10.35** Nan.: Odprava zelenega zmaja (pon.)
- 11.05** Oddaja za otroke
- 11.35** Omizje (pon.)
- 13.00** 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 13.15** Hum. nan.: Peta hiša na levi (pon.)
- 13.55** Film: Ob 100-letnici rojstva Marijana Lipovščaka (pon.)
- 15.10** Mostovi - Hidak
- 15.45** Ris. nan.: Vipo, pustolovščine letčega psa
- 15.55** Ris. nan.: Fifi in cvetličniki
- 16.05** Kratki dok. film: Mala Baktistka
- 16.20** Enajsta šola
- 17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved
- 17.20** 19.50 Gledeš naprej
- 17.30** Nan.: Sinje nebo (pon.)
- 18.15** Odpeti pesniki
- 18.30** Žrebanje deteljice
- 18.40** Risanke
- 19.55** Pogledi Slovenije
- 21.25** Na lepše
- 21.50** Minute za jezik
- 22.00** Odmevi, kultura, šport, vreme
- 23.05** Pisave
- 23.30** Globus (pon.), sledi Na zdravje

Slovenija 2

- 6.30** 9.00 Zabavni infokanal
- 7.00** Infokanal
- 8.00** Otroški infokanal
- 11.50** Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 30.09.1992
- 12.20** Globus (pon.)
- 12.50** Slovenska jazz scena
- 14.05** To bo moj poklic
- 14.30** Lokalne volitve 2010 (pon.)
- 15.30** Evropski magazin - oddaja Tv Maribor
- 16.00** Lynx Magazin
- 16.30** Mostovi - Hidak
- 17.00** Prava ideja!
- 17.30** SP v kolesarstvu
- 19.00** Dok. nan.: Mladici v naravi
- 20.00** Lokalne volitve 2010
- 21.00** Nogomet: Manchester City - Juventus

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** 0.25 Čezmejna Tv - deželne vesti

- 14.20** Euronews
- 14.30** Iz arhiva po vaših željah
- 15.20** Nautilus

- 15.50** Istra skozi čas
- 16.20** Folkest 2010
- 16.50** Slovenski magazin
- 17.20** Lokalne volitve, občinski svet - Izola
- 18.00** Na obisku
- 18.35** 0.20 Vremenska napoved
- 18.40** 23.30 Primorska kronika
- 19.00** 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25** Športne vesti
- 20.00** Zgodovina ZDA
- 20.30** Avtomobilizem
- 20.45** Film: Lov na dekleti
- 22.30** Lynx koncert
- 23.50** Izozritev
- 23.15** Minute za...

SLOVENIJA 3

- 6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinki; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni globus; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva Simfonik RTVS; 21.00 Glasba 20. stoletja; 22.05 Igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinki.

RADIO KORŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

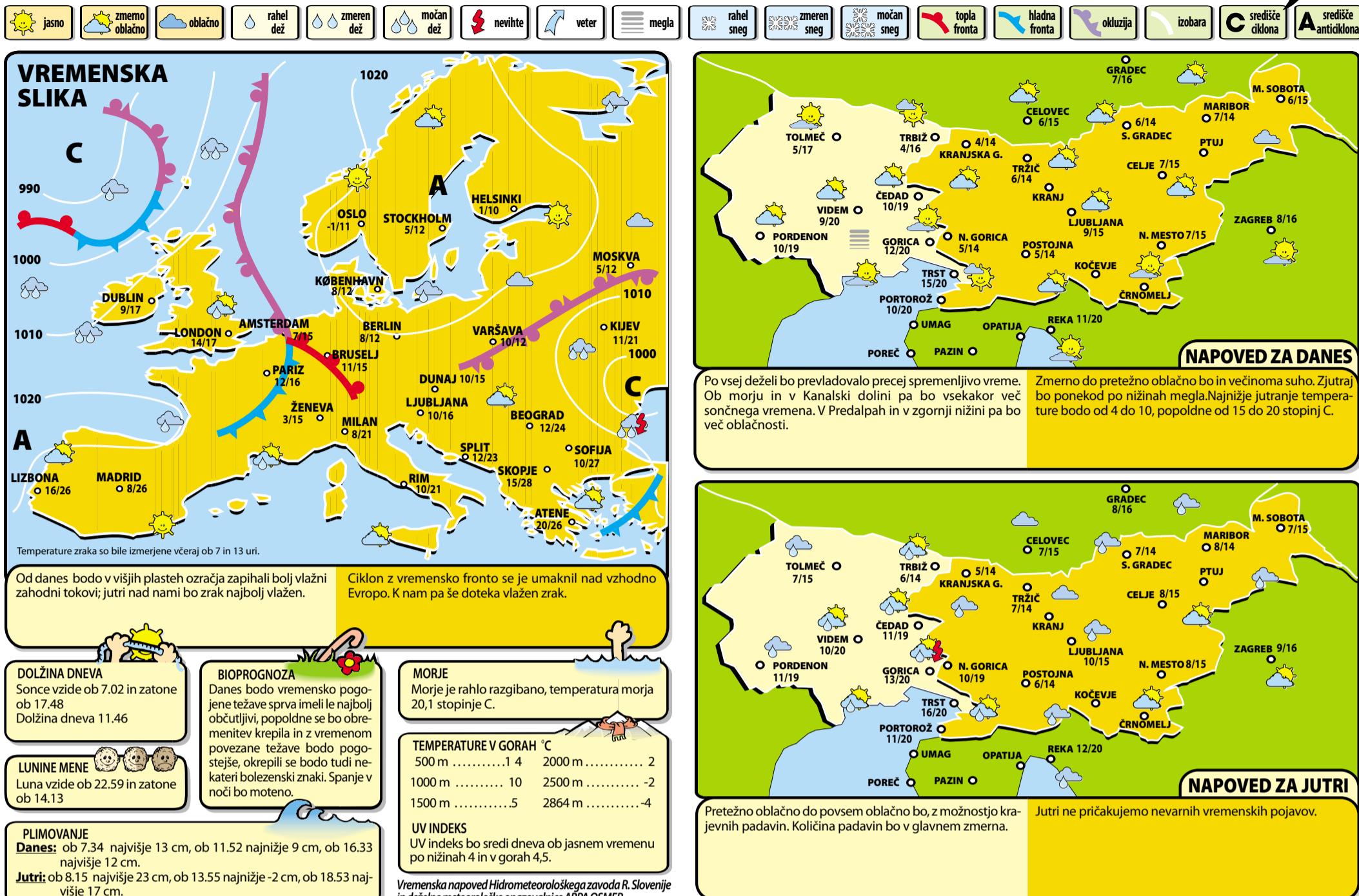
Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con un

RUSIJA - Zgrajena bo do leta 2016

Prva komercialna vesoljska postaja

MOSKVA - Rusija naj bi do leta 2016 v vesolju zgradila prvo komercialno vesoljsko postajo na svetu. Gre za sodelovanje zasebnega ruskega vesoljskega podjetja in državnega proizvajalca vesoljskih plovil, ki naj bi sodelovali pri gradnji vesoljske postaje, ki bo namenjena turistom in raziskovalcem, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Direktor podjetja Orbital Technologies Sergej Kostenko je povedal, da bo na plovilu prostora za sedem ljudi, vendar bo obstajala tudi možnost razširitve.

Ruska državna vesoljska agencija, ki bo projektu oddajala izstrelitvene ploščadi, pa je doda, da bi lahko komercialno vesoljsko postajo uporabili tudi za pomoč mednarodni vesoljski postaji (ISS) v nujnih primerih.

Prvi vesoljski turist je bil ameriški podjetnik Dennis Tito, ki je leta 2001 obiskal ISS. Potem so se zvrstili še trije takšni primeri. Kaže, da ima ta sektor precejšnje možnosti razvoja. (STA)

INDONEZIJA V šolah naj bi uvedli test nedolžnosti

DŽAKARTA - Indonezijski politik Bambang Bayu Suseno je predlagal, da bi morala dekleta v provinci Jambi uspešno prestati test nedolžnosti, preden jih sprejmejo v državne srednje šole. Predlog je že tarča posmeha ter ima zelo malo možnosti za sprejetje.

Suseno je svoj predlog utemeljal z vse večjim porastom spolnosti med najstniki pred poroko. Dodal je, da je zaradi lahkega dostopa do pornografije in slabega razumevanja religije mladina postala promiskuitetna. Kritiki njegevega predloga opozarjajo, da bi bilo tovrstno testiranje diskriminacija in kršitev človekovih pravic. "Pravi način za rešitev problema je spolna vzgoja, ki bi morala biti del šolanja," je povedal vodja državne komisije za zaščito otrok in opozoril, da se vsa dekleta v spolne aktivnosti ne spuščajo prostovoljno. (STA)

BOLGARIJA - Pot je poznal na pamet

Ujeli osla, ki je tihotapil cigarete

SOFIJA - Bolgarska obmejna policija je pri mestu Simitlja v bližini bolgarsko-makedonske meje ujela osla, ki je iz Makedonije v Bolgarijo skušal pretihotapiti cigarete, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Po končanem postopku so cigarete zasegli, osla pa predali v varstvo makedonski policiji.

Osel je svojo pot poznal na pamet, ujeli pa so ga na gozdni poti, poroča sofijski dnevnik Trud. Da je osel iz Makedonije, so policiisti sklepalni po tem, da je imel drugačne podkve kot bolgarski osli.

Po poročanju bolgarske policije ne gre za prvi primer, da so za tihotapstvo uporabili osla. Pred dvema tednoma so že ujeli tihotapskega osla, v zadnjem času pa mafija, ki tihotapi cigarete, pogosto uporablja tudi konje.

Glavni razlog tihotapljenja cigaret iz sosednjih držav v Bolgarijo je njihova cena. V Makedoniji stane škatlica cigaret na primer pol evra, v Bolgariji pa kar trikrat toliko, torej evro in pol. (STA)

ZDA - Zato naj bi danes pohiteli z izvedbo smrtne obsodbe

V Kaliforniji zmanjkuje predvidenih sredstev za usmrtitve

SAN FRANCISCO - Ameriška zvezna država Kalifornija se sooča s pomanjkanjem enega od treh sredstev, ki so potrebna za uspešno izvedbo usmrtitve obsojencev na smrt. Prva usmrtitve po štirih letih moratorija je bila predvidena za danes zvečer, le tri ure pred iztekom roka veljavnosti anestetika, ki ga obsojencu vbrizgajo pred usmrtitvijo.

Zvezno prizivno sodišče iz San Francisca je v torek zveznemu sodniku Jerremiju Foglu naročilo, naj še enkrat razmisli o svoji odločitvi, da ne bo blokiral usmrtitve Alberta Greenwooda Browna, ki jo je guver-

ner Kalifornije Arnold Schwarzenegger preložil za dan in tako omogoči nadaljevanje sodnih prizivov. Brown je bil obsojen na smrt zaradi ugrabitive, posilstva in umora 15-letnega dekleta leta 1980. Fogel se je natovrek zvečer odločil, da bo usmrtitve začasno preložil.

V Kaliforniji na usmrtitve čaka 700 obsojencev, številka pa je zadnja leta naraščala zaradi moratorija, ki so ga uveli po pritožbi obsojencev, ki je trdil, da bi mu usmrtitve z injekcijami povzročila hude bolečine. Država Kalifornija si je prizadevala, da se moratorij odpravi in

sodnik Fogel je bil pretekl teden ustrezljiv. Vendar pa je nastal problem s sredstvom, ki uspava obsojencev pred vbrizganjem strupov.

Anestetik "sodium thiopental", ki se uporablja predvsem v zdravstvene namene in ne samo za usmrnitve, proizvaja le podjetje Hospira. Novih zalog naj bi zmanjkalo, starim pa rok veljavnosti poteče v petek. Kaliforniji naj bi se prav zaradi tega mudilo z usmrtitvijo Browna. Prizivno sodišče je sodniku Foglu sporočilo, da si ne more predstavljati, da bi na konec moratorija vplival rok veljavnosti sredstva za usmrtitve. (STA)